

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT KOMUNIKACJI I SYSTEMÓW TRANSPORTOWYCH

KKT-410-05/2009

Nr ewid.: 144/2010/P/09/061/KKT

Informacja o wynikach kontroli funkcjonowania numeru alarmowego 112 na terenie Polski

Warszawa lipiec 2010 r.

Misja Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej

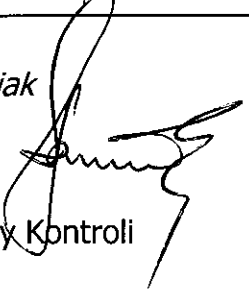
Wizja Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa

Informacja o wynikach kontroli funkcjonowania numeru alarmowego 112 na terenie Polski

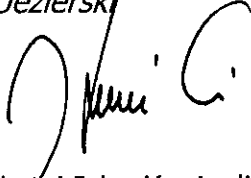
Dyrektor
Departamentu Komunikacji i Systemów Transportowych


Krzysztof Wierzejski

Akceptuję:
Jacek Kościelniak


Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Zatwierdzam:
Jacek Jezierski


Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
dnia: 8 Lipca 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
00-950 Warszawa
tel./fax: 22-444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
2. Podsumowanie wyników kontroli	5
2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności	5
2.2. Synteza wyników kontroli.....	6
2.3. Uwagi końcowe i wnioski	12
3. Ważniejsze wyniki kontroli.....	16
3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych	16
3.1.1. Stan prawny	16
3.1.2. Uwarunkowania ekonomiczne i organizacyjne	27
3.2. Istotne ustalenia kontroli	29
3.2.1. Przygotowanie i wdrożenie koncepcji obsługi zgłoszeń kierowanych do numeru alarmowego 112	29
3.2.2. Warunki prawno-organizacyjne do funkcjonowania jednego numeru alarmowego 112 w Polsce	36
3.2.3. Wdrożenie rozwiązania technicznego zapewniającego automatyczny dostęp do informacji o lokalizacji osób kierujących wywołanie alarmowe.....	40
3.2.4. Przygotowanie Policji i Państwowej Straży Pożarnej do obsługi zgłoszeń kierowanych do numeru alarmowego 112.....	45
3.2.5. Sprawowanie nadzoru i kontroli nad funkcjonowaniem numeru alarmowego 112.....	53
3.2.6. Działania Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej związane z uruchomieniem obsługi numeru alarmowego 112.....	57
3.2.7. Finansowanie działań związanych z wdrożeniem jednego europejskiego numeru alarmowego 112	59
4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli	62
4.1. Przygotowanie kontroli	62
4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli.....	62
5. Załączniki	72
5.1. Lista osób zajmujących kierownicze stanowiska, odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność.....	72
5.2. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli.....	73
5.3. Wykaz aktów prawnych dotyczących kontrolowanej działalności.....	73
5.4. Wyciąg z Dyrektywy 2002/22/WE.....	74
5.5. Kalendarz ważniejszych zdarzeń związanych z kontrolowaną działalnością	75
5.6. Wykaz skontrolowanych podmiotów, jednostek organizacyjnych NIK, które przeprowadziły w nich kontrole oraz ocen kontrolowanej działalności	77

1. Wprowadzenie

Temat kontroli: Funkcjonowanie numeru alarmowego 112 na terenie Polski.

Numer kontroli: P/09/061

Kontrola podjęta z inicjatywy NIK w ramach priorytetowego kierunku kontroli *Państwo sprawne i przyjazne obywatelowi*.

Ogólne tło badanej problematyki: Parlament Europejski i Rada Europy wydała w dniu 7 marca 2002 r. Dyrektywę Nr 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej)¹, którą zobowiązała Państwa Członkowskie Unii Europejskiej, w tym od dnia 1 maja 2004 r. Polskę, do stworzenia warunków prawnych, technicznych i organizacyjnych, umożliwiających abonentom publicznych sieci telekomunikacyjnych korzystanie z jednego europejskiego numeru alarmowego 112 w sytuacjach wymagających pomocy świadczonej przez służby ratunkowe, a służbom ratunkowym sprawny odbiór zgłoszeń kierowanych do tego numeru.

Cel kontroli: dokonanie oceny działalności organów administracji rządowej w zakresie wdrażania numeru alarmowego 112. Celem kontroli było również dokonanie oceny sprawności działania tego numeru.

Główne zagadnienia objęte tematyką kontroli:

- działalność Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz wojewodów i organów Państwowej Straży Pożarnej (PSP) oraz Policji w zakresie wdrażania numeru alarmowego 112 i obsługi wywołań kierowanych do tego numeru,
- realizacja przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej zadań związanych z wdrażaniem systemu gromadzenia i udostępniania informacji i danych dotyczących lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112,
- sprawowanie nadzoru przez wymienione wyżej organy nad funkcjonowaniem numeru alarmowego 112.

Kontrolą objęto: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Urząd Komunikacji Elektronicznej, siedem urzędów wojewódzkich, Komendy Główne PSP oraz Policji, siedem komend wojewódzkich PSP oraz Policji, trzy komendy powiatowe i trzy komendy miejskie PSP, Komendę Stołeczną Policji, dwie komendy powiatowe i dwie komendy miejskie Policji². Kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności³.

Okres objęty kontrolą i czas przeprowadzenia kontroli: Kontrolą objęto lata 2007-2009. Czynności kontrolne przeprowadzono od dnia 3 września 2009 r. do dnia 18 stycznia 2010 r.

¹ Dz. U. UE. L. 2002. 108. 51.

² Wykaz skontrolowanych podmiotów, jednostek organizacyjnych NIK, które przeprowadziły w nich kontrole oraz ocen kontrolowanej działalności, stanowi załącznik nr 5.6 do **Informacji**.

³ Stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (tj. Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.).

2. Podsumowanie wyników kontroli

2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia, pod względem legalności, rzetelności i celowości, działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie wdrażania numeru alarmowego 112 w Polsce.

Minister SWiA, w wyniku nieusystematyzowanych i niespójnych działań, prowadzonych już od połowy 2005 r., nie opracował ostatecznej koncepcji funkcjonowania numeru alarmowego 112 w Polsce. Nie przygotował w terminie, w ramach implementacji przepisów Unii Europejskiej, kompleksowych uregulowań prawnych, pozwalających na sprawne i efektywne wykorzystywanie tego numeru w sytuacjach wymagających interwencji służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy. Prace legislacyjne w tym zakresie trwają nadal.

Uruchomione przez Ministra SWiA w połowie 2008 r. zastępcze systemowe rozwiązanie techniczne o charakterze tymczasowym, nie zapewniło – na czas budowy i wdrożenia modelu docelowego – odpowiednich warunków do efektywnego i sprawnego obsługiwanie wywołań kierowanych do numeru alarmowego 112 przez Państwową Straż Pożarną i Policję. Było ono mało skuteczne.

W rezultacie ciągle zmieniającej się koncepcji funkcjonowania numeru alarmowego 112 w ramach systemu powiadamiania ratunkowego, mimo upływu ponad 5,5 roku od wejścia Polski do Unii Europejskiej, numer ten działa jedynie prowizorycznie. Zatem planowane na koniec 2013 r. wdrożenie spójnego i sprawnego systemu powiadamiania ratunkowego, jest poważnie zagrożone.

Izba pozytywnie ocenia, pod względem rzetelności i celowości, działania Komendantów Głównych Państwowej Straży Pożarnej i Policji, wspieranych przez podległych im komendantów wojewódzkich, powiatowych i miejskich. Pozytywna ocena odnosi się także do działań 7 wojewodów w skontrolowanym zakresie. Organy te, zapewniły ciągłość obsługi wywołań alarmowych kierowanych do numeru alarmowego 112, mimo braku trwałych, systemowych rozwiązań w tym zakresie, nie zawsze odpowiednio przygotowanej infrastruktury technicznej, a także niedociągnięć organizacyjnych.

NIK pozytywnie ocenia również działania Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej związane z nadzorem nad realizacją obowiązku bezpłatnego udostępniania numeru alarmowego 112 przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Prezes UKE podjęła również efektywne działania zmierzające do uruchomienia systemu gromadzenia i przekazywania informacji i danych o abonentach dzwoniących na numer alarmowy 112, niezbędnego dla prawidłowego funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem tego numeru.

2.2. Synteza wyników kontroli

1. Komisja Wspólnot Europejskich (KWE) wszczęła wobec Polski w dniu 15 grudnia 2006 r. postępowanie przewidziane Traktatem o Unii Europejskiej, w związku z niewywiązaniem się przez Polskę z określonego Dyrektywą nr 2002/22/WE obowiązku zapewnienia służbom ratunkowym dostępu do informacji o lokalizacji osób dzwoniących na numer 112 z telefonów komórkowych. Po wpłynięciu uwagi KWE w tej sprawie, Minister SWiA nie podjął skutecznych działań zmierzających do jego wypełnienia. Spowodowało to wydanie przez KWE w czerwcu 2007 r. uzasadnionej opinii, przewidzianej Traktatem o Unii Europejskiej. W związku z dalszym brakiem stosownych działań w tym zakresie, KWE podjęła w listopadzie 2007 r. decyzję o skierowaniu skargi do Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich. Dopiero w wyniku znacznego zaawansowania prac związanych z wdrożeniem europejskiego numeru alarmowego 112, w lutym 2008 r., KWE zdecydowała o wstrzymaniu przekazania sprawy do Trybunału, a w październiku 2008 r. zakończyła to postępowanie (str. 29-31).

2. Izba negatywnie oceniła, pod względem rzetelności i celowości, niewypracowanie przez Ministra SWiA, mimo upływu ponad 5,5 roku od wejścia Polski do Unii Europejskiej, ostatecznej koncepcji obsługi numeru alarmowego 112 w Polsce. Prace w tym zakresie Minister prowadził od początku 2005 r. nierzetelnie – w sposób nieusystematyzowany i niespójny. Początkowym ich efektem była Koncepcja Systemu 112, przyjęta w październiku 2007 r. przez Radę Ministrów. Nie była ona jednak od lutego 2008 r. realizowana, po poddaniu jej zapisów krytycznej ocenie przez Zespół Międzyresortowy⁴, Komendanta Głównego PSP oraz Ministerstwo SWiA (str. 31-33).

3. Minister SWiA podjął w lutym 2008 r. prace nad opracowaniem koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112. Koncepcja ta nie została jednak opracowana do końca 2009 r., mimo ustanowienia pełnych ram prawno-organizacyjnych jej funkcjonowania. Przyczyniło się do tego

⁴ Międzyresortowy Zespół do spraw numeru alarmowego 112 oraz wdrażania systemu eCall, powołany przez Prezesa Rady Ministrów Zarządzeniem Nr 7 z dnia 16 stycznia 2007 r. (niepublikowanym). Do jego zadań należało m.in. monitorowanie prac w zakresie funkcjonowania numeru alarmowego 112 i prac nad opracowaniem propozycji zmian legislacyjnych mających na celu funkcjonowanie tego numeru.

5 z 16 wojewodów⁵, którzy do końca 2009 r. nie uzgodnili wojewódzkich koncepcji nowego systemu z właściwymi komendantami wojewódzkimi PSP, a także Minister SWiA, który niedostatecznie nadzorował przebieg uzgodnień. W rezultacie, zagrożone jest wdrożenie, w przyjętym terminie do końca 2013 r., nowej krajowej koncepcji funkcjonowania numeru alarmowego 112, zwłaszcza że po zakończeniu kontroli, Minister SWiA wszczął, po raz kolejny, prace nad modyfikacją jej założeń. W szczególności zagrożone jest uruchomienie tego systemu przed upływem 2011 r. w województwach organizujących EURO 2012 (str. 35-36).

4. Minister SWiA nierzetelnie i z naruszeniem Zasad techniki prawodawczej⁶, prowadził prace zmierzające do ustanowienia podstaw prawno-organizacyjnych spójnego i sprawnego systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112. Nie zapewnił bowiem, zgodnego z tymi zasadami, jednoczesnego przygotowania projektów ustaw i rozporządzeń o znaczeniu podstawowym dla ich funkcjonowania. W rezultacie przewlekłe prowadzonych prac legislacyjnych przez Ministra SWiA, dwa rozporządzenia nie weszły w życie równoległe z ustawami, na podstawie których zostały wydane⁷. Jedno rozporządzenie nie zostało wydane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych do dnia zakończenia kontroli⁸. Nieterminowe wydanie rozporządzeń lub ich brak, zakłóciło proces opracowywania nowej koncepcji tego systemu i zagraża opóźnieniem w jej wdrożeniu (str. 36-39).

5. Izba pozytywnie oceniła, pod względem celowości, podjęcie przez Ministra SWiA w sierpniu 2007 r. prac zmierzających do uruchomienia zastępczego rozwiązania technicznego, które do czasu wdrożenia automatycznego systemu lokalizowania abonentów kierujących wywołania alarmowe (w tym do numeru alarmowego 112),

⁵ Dotyczyło to wojewodów: wielkopolskiego, małopolskiego, śląskiego, mazowieckiego oraz kujawsko-pomorskiego.

⁶ Normy te określone są w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908 ze zm.) oraz zarządzeniu nr 9 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 marca 1999 r. w sprawie opracowywania, uzgadniania i ogłaszania aktów normatywnych w resorcie spraw wewnętrznych i administracji (Dz. Urz. MSWiA Nr 2, poz. 18 ze zm.).

⁷ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego i wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego (Dz. U. Nr 130, poz. 1073) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego „112” albo innych numerów alarmowych (Dz. U. Nr 236, poz. 1620).

⁸ Rozporządzenie dotyczące organizacji i funkcjonowania centralnego punktu systemu centrów powiadamiania ratunkowego oraz punktów centralnych służb.

miało zapewnić służbom dyżurnym PSP i Policji dostęp do danych lokalizacyjnych tych osób. Niecelowym było jednak nieobjęcie tym rozwiązaniem wszystkich operatorów telefonii stacjonarnej oraz długotrwałość procesu jego wdrażania. Stwierdzono bowiem, że tymczasowe rozwiązanie techniczno-organizacyjne zostało uruchomione dopiero w połowie 2008 r., tj. po upływie blisko roku od zainicjowania prac związanych z jego wdrożeniem. Objęto nim, poza wszystkimi operatorami telefonii komórkowej, jedynie Telekomunikację Polską S.A., operatora telefonii stacjonarnej o największym zasięgu działania. Pominęto natomiast pozostałych operatorów sieci stacjonarnych, reprezentujących 26,7% abonentów tej telefonii (str. 40-42).

6. Wdrożone przez Ministra SWiA rozwiązanie tymczasowe było mało skuteczne. Nie gwarantowało bowiem służbom dyżurnym PSP i Policji, odbierającym wywołania alarmowe 112, niezawodnego dostępu do sieci operatorów telekomunikacyjnych oraz szybkiego uzyskiwania od nich dokładnych informacji o lokalizacji abonentów. Sprawność systemu nie uległa poprawie do końca 2009 r., mimo podejmowanych przez Ministra SWiA działań. Wskazują na to wyniki próbnych wywołań alarmowych, przeprowadzonych w toku niniejszej kontroli w siedmiu skontrolowanych województwach. W sieci Play jedynie 20% takich wywołań zakończyło się uzyskaniem od operatora informacji o lokalizacji miejsca dzwonienia. W sieciach Orange i Plus dotyczyło to już 60% prób. Informacje lokalizacyjne, ze względu na niedokładność, nie były w pełni przydatne służbom dyżurnym. Operatorzy telekomunikacyjni podawali je bowiem z dokładnością od 100 m do 10.500 m, a w skrajnych przypadkach nawet od 20 km do 100 km. Długi był czas oczekiwania przez służby dyżurne na ich uzyskanie. Operatorzy przekazywali te informacje w czasie od 2 do 6 minut, a w skrajnych przypadkach nawet po upływie 2 godzin i 40 minut. Często brak było w ogóle możliwości połączenia się z numerem alarmowym 112. Prawie co dziesiąta taka próba w sieci Telekomunikacji Polskiej S.A. była bezskuteczna (str. 42-45).

7. Jako rzetelne i celowe NIK oceniła działania własne Komendantów Głównych PSP oraz Policji w zakresie zapewnienia funkcjonowania awaryjnego systemu uzyskiwania danych o abonentach kierujących wywołania do numeru alarmowego 112. System ten jednak również nie był w pełni skuteczny. Nie gwarantował szybkiego uzyskania dokładnych danych o miejscach, z których realizowano połączenia. Informacje te dyżurni stanowisk kierowania PSP i Policji otrzymywali

nawet po upływie 27 min., a ich dokładność była podobna jak w rozwiązaniu tymczasowym – w skrajnych przypadkach nawet do 20 km (str. 51-52).

8. Wywołania kierowane do numeru alarmowego 112 obsługiwane były od początku 2007 r. przez terenowe jednostki organizacyjne PSP i Policji na podstawie porozumień zawartych z nimi przez właściwych wojewodów na przełomie 2006 i 2007 r. Wyjątkiem było województwo lubuskie, na obszarze którego Policja obsługiwała wywołania kierowane z telefonów komórkowych bez stosownego porozumienia. Po uchyleniu, z dniem 10 lutego 2009 r., podstawy prawnej funkcjonowania tych porozumień, dwóch wojewodów (małopolski i dolnośląski), mimo zaleceń Ministra SWiA, do końca 2009 r. nie powierzyło Policji i PSP, poprzez zawarcie nowych porozumień, obsługi wywołań alarmowych 112. Wojewoda lubuski zawarł porozumienie na obsługę wywołań alarmowych tylko z właściwym terenowo organem PSP, nadal pomijając Policję, realizującą obsługę wywołań z sieci mobilnych. Kolejnych 12 wojewodów zawarło stosownie porozumienia z właściwymi organami PSP i Policji dopiero po upływie od 5 do 9 miesięcy (str. 46-47).

9. Izba pozytywnie oceniła, pod względem rzetelności i celowości, zapewnienie przez Komendantów Głównych PSP oraz Policji ciągłości obsługi wywołań kierowanych do numeru alarmowego 112. Dyżurni stanowisk kierowania terenowych jednostek organizacyjnych PSP i Policji mimo nie powierzenia tym służbom bezzwłocznie po uchyleniu, z dniem 10 lutego 2009 r., podstawy prawnej funkcjonowania porozumień zawartych na przełomie 2006 i 2007 r. przez wszystkich wojewodów, w formie pisemnego porozumienia, realizowali bez przerwy obsługę wywołań alarmowych 112 (str. 45-47).

10. Wywołania alarmowe obsługiwane były przez 302 jednostki organizacyjne Policji oraz 331 jednostek PSP. Jednostki te nie były w pełni przygotowane, pod względem technicznym i organizacyjnym, do sprawnej obsługi wywołań alarmowych 112, mimo działań podejmowanych przez Komendantów Głównych PSP oraz Policji, podległych im komendantów wojewódzkich oraz powiatowych i miejskich. W szczególności nie wszystkie jednostki, zwłaszcza Policji (50,7%), były przygotowane, pod względem technicznym, do bezzwłocznego przekazywania pozyskanych informacji o zdarzeniach wymagających interwencji, do innych służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy. Ograniczało to możliwości sprawnej obsługi wywołań alarmowych 112, a w rezultacie czas reakcji właściwych służb ustawowo powołanych do niesienia

pomocy. Możliwość jednoczesnej obsługi więcej niż jednego wywołania alarmowego 112 posiadały głównie stanowiska kierowania komend miejskich Policji i PSP, zlokalizowanych w dużych miastach (str. 46, 47-52).

11. Minister SWiA nierzetelnie nadzorował prace związane z wdrożeniem sprawnie działającego numeru alarmowego 112. Niedostatecznym nadzorem Minister SWiA objął przede wszystkim przebieg prac nad opracowaniem nowej, spójnej koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112, prowadzonych od lutego 2008 r. Niedostatecznie w tym zakresie nadzorował działania wojewodów, związane z uzgadnianiem przez nich wojewódzkich koncepcji nowego systemu. W rezultacie krajowa koncepcja tego systemu nie powstała do końca 2009 r. O niedostatecznym nadzorze ze strony Ministra SWiA nad funkcjonowaniem numeru alarmowego 112 świadczy również fakt, iż nie wszyscy wojewodowie zawarli z właściwymi im organami PSP i Policji, mimo zaleceń Ministra SWiA, pisemne porozumienia w sprawie obsługi wywołań kierowanych do numeru alarmowego 112 (o czym w pkt 8 Syntezy wyników kontroli) (str. 53-54).

12. Wojewodowie rzetelnie nadzorowali bieżące funkcjonowanie numeru alarmowego 112 na obszarze województw. W ramach tego nadzoru, do lutego 2008 r., realizowali Koncepcję Systemu 112, przyjętą przez Radę Ministrów w dniu 16 października 2007 r. Objęli również rzetelnym nadzorem prace nad stworzeniem nowej koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112 na obszarze ich działania, prowadzone od lutego 2008 r. W tym celu podjęli współpracę z właściwymi komendantami wojewódzkimi PSP i Policji. W ramach tej współpracy pozyskiwali informacje o stanie funkcjonowania numeru alarmowego 112.

Uchybieniem ze strony skontrolowanych wojewodów było nieprzeprowadzanie kontroli poprawności realizacji zadań z zakresu obsługi wywołań kierowanych do numeru alarmowego 112, powierzonych stosownymi porozumieniami komendantom wojewódzkim, powiatowym i miejskim Policji oraz PSP (str. 54-55).

13. Komendanci Główni PSP i Policji oraz podlegli im komendanci wojewódzcy, powiatowi i miejscy, rzetelnie sprawowali, na właściwym im obszarze działania, nadzór nad realizacją zadań związanych z funkcjonowaniem numeru alarmowego 112 w Polsce. Nadzorem objęto przede wszystkim proces wdrażania numeru alarmowego 112 oraz ciągłość i prawidłowość obsługi wywołań kierowanych do tego numeru.

Przeprowadzane były również kontrole stanu przygotowania technicznego i organizacyjnego stanowisk kierowania, funkcjonujących w terenowych jednostkach organizacyjnych PSP i Policji, do realizacji zadań związanych z obsługą wywołań alarmowych, a także sprawność ich obsługi. Komendanci Główni, w tym przede wszystkim Komendant Główny PSP i podlegli mu komendanci wojewódzcy, rzetelnie sprawowali również nadzór nad prowadzonymi od lutego 2008 r. pracami zmierzającymi do opracowania ostatecznej, spójnej koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112 (str. 54-57).

14. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej podjęła działania zmierzające do uruchomienia, w terminie zaplanowanym na połowę 2011 r., systemu gromadzenia i udostępniania informacji i danych dotyczących lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 (Systemu PLI CBD)⁹. Opracowała koncepcję funkcjonowania tego systemu oraz przeprowadziła, w sposób zgodny z przepisami ustawy Prawo o zamówieniach publicznych¹⁰, postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie Systemu PLI CBD. Z wybranym wykonawcą zawarła stosowną umowę oraz zabezpieczyła środki finansowe na realizację budowy i wdrożenia systemu, w wysokości około 18,5 mln zł. Stworzyła w UKE struktury organizacyjne, odpowiedzialne za wdrożenie Systemu PLI CBD i późniejsze jego funkcjonowanie (str. 57-59, 61). Rzetelnie również sprawowała nadzór i kontrolę nad przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, w zakresie wywiązywania się z zadań i obowiązków związanych z funkcjonowaniem numeru alarmowego 112 (str. 57).

15. Środki finansowe z budżetu państwa na realizację prac związanych z wdrożeniem systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112 zostały w pełni zapewnione. Na realizację tych prac zostały również zabezpieczone środki pomocowe. Wydatki z budżetu państwa na wdrożenie powyższego systemu, szacowane są na ok. 124 mln zł, a z programów pomocowych na około 539 mln zł.

⁹ System określony w art. 78 ustawy Prawo telekomunikacyjne oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego „112” albo innych numerów alarmowych (Dz. U. z 2008 r., Nr 126, poz. 1620).

¹⁰ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.).

Do końca października 2009 r. wydatkowano celowo, na tworzenie centrów powiadamiania ratunkowego, środki finansowe z budżetu państwa w wysokości około 21,77 mln zł. W ocenie NIK, istnieje jednak poważne zagrożenie ich dalszego prawidłowego wydatkowania, ze względu na zaistniałe w końcu 2009 r. zakłócenia w procesie opracowywania nowej koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112 i trwających nadal pracach nad ustanowieniem podstaw prawnych jego funkcjonowania (str. 59-61).

2.3. Uwagi końcowe i wnioski

Wprowadzony przez Unię Europejską numer alarmowy 112, poprzez pryzmat obowiązku jego wdrożenia w Państwach Członkowskich UE, stwarzał Polsce możliwość usprawnienia krajowego systemu powiadamiania ratunkowego.

Przedstawiony w niniejszej informacji proces opracowywania i wdrażania rozwiązań systemowych, dotyczących funkcjonowania numeru alarmowego 112, wskazuje na to, że Polska, mimo upływu blisko 6 lat od wejście do Unii Europejskiej i istniejących możliwości uruchomienia sprawnego systemu obsługi wywołań alarmowych 112, w pełni odpowiadającego wymogom Unii Europejskiej, do chwili obecnej nie wykorzystała tej szansy.

Kolejni ministrowie właściwi do spraw wewnętrznych (w okresie objętym kontrolą funkcję tę sprawowało kolejno 5 osób) działali w tym zakresie w sposób niespójny, zaprzeczając wysiłki i działania poprzedników. Dotyczyło to rozwiązań prawnych, organizacyjnych i technicznych. Nie pomogło w uzyskaniu nadrzędnego celu, jakim jest stworzenie systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112, powołanie struktur ponadresortowych do jego opracowania. Jeśli bowiem taki system został już ujęty w określonej formie programowej, to ze względu na swoją niedoskonałość, nie był realizowany. Podkreślić należy, że dzieje się tak do chwili obecnej. Z tego względu nie wróży to Polsce rychłego dorównania innym krajom europejskim, które już spełniły wymogi Dyrektywy o usłudze powszechnej. Może przy tym ukazać Polskę w negatywnym świetle podczas największej, w powojennej historii naszego kraju, sportowej imprezie masowej, jaką jest EURO 2012.

Podkreślić również należy, że prace nad całkowitym wdrożeniem numeru alarmowego 112, realizowane były w powyższy sposób równolegle do prowadzonego przez Komisję Wspólnot Europejskich postępowania, związanego z niewdrożeniem

przez Rząd RP usługi lokalizacji abonentów dzwoniących na numer alarmowy 112 z telefonów komórkowych. Ustalenia kontroli wskazują, że groźba sankcji wobec Polski z tego tytułu, nie spowodowała podjęcia, przez kolejnych ministrów właściwych do spraw wewnętrznych, bardziej dynamicznych i zdecydowanych działań, zmierzających do wypełnienia tego obowiązku.

W celu wyeliminowania stwierdzonych w toku niniejszej kontroli nieprawidłowości i uchybień oraz doprowadzenia do istotnej poprawy w zakresie badanego zagadnienia, Najwyższa Izba Kontroli skierowała odpowiednie wnioski pokontrolne do większości jednostek objętych kontrolą. Wnioski te przedstawione zostały w punkcie **4.2** niniejszej **Informacji**.

Wobec wieloletnich nieskutecznych działań Ministra SWiA w zakresie opracowania ostatecznej koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego (SPR), mającej zapewnić sprawne funkcjonowanie numeru alarmowego 112 w Polsce, niezbędne jest objęcie przez Premiera Rządu RP szczególnym nadzorem procesu opracowania i wdrożenia tej koncepcji. Wniosek ten wynika z ponadresortowego i interdyscyplinarnego charakteru powyższego przedsięwzięcia. W jego realizację zaangażowanych jest wiele resortów i podmiotów¹¹. Inicjatywę tę¹² uzasadnia również znaczenie budowanego systemu dla bezpieczeństwa Państwa oraz jego obywateli. Istotnym argumentem jest także skala środków finansowych z budżetu państwa i Unii Europejskiej, planowanych do zaangażowania w uruchomienie tego systemu, sięgająca kwoty około 700 mln zł, a także złożoność zagadnień z zakresu teleinformatyki i teletransmisji. Równie ważnym argumentem do podjęcia prac w powyższym zakresie jest potrzeba zachowania przez Polskę właściwej pozycji w kręgu państw członkowskich Unii Europejskiej, które w pełni wdrożyły postanowienia Dyrektywy, zwłaszcza że właściwe władze UE śledzą postępy prac w powyższym zakresie.

¹¹ Należą do nich: Ministerstwo SWiA (2 podsekretarzy stanu, 4 Departamenty: Ewidencji Państwowych i Teleinformatyki, Analiz i Nadzoru, Prawny, Inwestycji), Centrum Projektów Informatycznych Ministerstwa SWiA, Komenda Główna PSP, Komenda Główna Policji, komendy wojewódzkie, powiatowe i miejskie Państwowej Straży Pożarnej oraz Policji, Ministerstwo Zdrowia, jednostki organizacyjne pogotowia ratunkowego szczebla wojewódzkiego, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Urząd Komunikacji Elektronicznej oraz 16 wojewodów.

¹² Inicjatywę w tym zakresie podjął już wcześniej Departament Analiz i Nadzoru MSWiA. Departament ten skierował do Podsekretarza Stanu w MSWiA, odpowiedzialnego za nadzór i koordynację prac nad SPR w MSWiA i funkcjonowanie numeru alarmowego 112, w dniu 26 marca 2009 r. notatkę w tej sprawie. Inicjatywa nie została wówczas podjęta do realizacji przez jej adresata.

Niezbędne jest podjęcie przez Ministra SWiA, we współpracy z Ministrem Infrastruktury, szeregu prac legislacyjnych, których celem jest uporządkowanie procesu budowy systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112 oraz poprawa jakości bieżącej obsługi zgłoszeń alarmowych, kierowanych do tego numeru. Wobec powyższego NIK dostrzega potrzebę:

- uzupełnienia obowiązujących przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.) o zapis określający datę graniczną uruchomienia tego systemu przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Taka nowelizacja pozwoli wyeliminować swobodę w pracach nad uruchomieniem powołanego wyżej systemu oraz swobodę w dostosowaniu przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych swoich systemów informatycznych do tego systemu (str. 26, pkt 3.1.1. ppkt 7 lit. c, str. 57-59, pkt 3.2.6.);
- doprecyzowania przepisu art. 78 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne w zakresie definicji lokalizacji zakończenia sieci, udostępnianej przez operatorów publicznych sieci telefonii komórkowej, w celu lokalizacji abonenta kierującego wywołanie do numeru alarmowego 112 (i innych numerów alarmowych). Uniemożliwi to operatorom telefonii mobilnej utożsamianie danych dotyczących zakończenia sieci z danymi lokalizacyjnymi stacji bazowych ich sieci, tzw. BTS-ów (str. 40-42, pkt 3.2.3. ppkt 1);
- nowelizacji przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 stycznia 2010 r. w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń¹³, w kierunku wskazania właściwych organów PSP oraz Policji, jako uprawnionych do udziału w ich uzgadnianiu, w części dotyczącej zabezpieczenia ciągłości działania sieci telekomunikacyjnych na potrzeby obsługi wywołań alarmowych, w sytuacjach szczególnych zagrożeń. Obowiązujące do dnia 6 lipca 2009 r. przepisy § 8 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 czerwca 2005 r. w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń (Dz. U. Nr 112, poz. 1029) nie przewidywały udziału organów PSP i Policji w procesie uzgadniania treści planów lokalnych, rejonowych i ogólnych. W rezultacie organy te nie posiadały uprawnień do ubiegania się u przedsiębiorców telekomunikacyjnych o wyciągi z planów, w części dotyczącej zapewnienia ciągłości działania sieci telekomunikacyjnych na potrzeby służb ratunkowych. Przepisy wprowadzonego

¹³ Dz. U. Nr 15, poz. 77.

w życie z dniem 17 lutego 2010 r. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 stycznia 2010 r., zachowały stan rozwiązań prawnych, obowiązujący uprzednio w tym zakresie. Wnioskowana nowelizacja pozwoli na ubieganie się przez te organy o wyciągi z planów, w tym zakresie, w którym w uzgodnieniach brały udział (str. 52-53, pkt **3.2.4. ppkt 4**);

- nowelizacji przepisów art. 14a ust. 7, 8 i 9 oraz art. 14c ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej¹⁴, pod kątem uregulowań, jednoznacznie określających podział kompetencji organizacyjnych, koordynacyjnych i kontrolnych pomiędzy Komendantem Głównym PSP, komendantami wojewódzkimi PSP i wojewodami.

¹⁴ Tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 ze zm.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych

3.1.1. Stan prawny

1. Wprowadzenie przez Unię Europejską jednego numeru alarmowego 112

Przepis art. 26 ust. 1 Dyrektywy Nr 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej)¹⁵ – zwanej dalej Dyrektywą, stanowi, że Państwa Członkowskie zapewniają, w uzupełnieniu wszelkich innych krajowych numerów alarmowych, określonych przez krajowe organy regulacyjne, wszystkim użytkownikom końcowym publicznie dostępnych usług telefonicznych, możliwość bezpłatnego kontaktu ze służbami ratunkowymi przy wykorzystaniu jednego europejskiego numeru alarmowego 112. Przepis art. 26 ust. 2 tej Dyrektywy stanowi, że Państwa Członkowskie zapewniają właściwe odbieranie i zajmowanie się wywołaniami jednego europejskiego numeru alarmowego 112 w sposób najlepiej odpowiadający krajowej organizacji systemów alarmowych i mieszczący się w granicach technologicznych możliwości sieci. Państwa Członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa prowadzące publiczne sieci telekomunikacyjne, udostępniały władzom zajmującym się ratownictwem informacje o miejscu przebywania osoby dzwoniącej, w stopniu technicznie możliwym, w odniesieniu do wywołań jednego europejskiego numeru alarmowego „112” (art. 26 ust. 3 Dyrektywy).

2. Podstawy funkcjonowania numeru alarmowego¹⁶ 112 w Polsce

Numer alarmowy 112 został ustalony z dniem 1 stycznia 2005 r., przepisem art. 129 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne¹⁷, jako wspólny numer alarmowy dla wszystkich służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy.

¹⁵ Dz. U. UE. L. 2002. 108. 51. Postanowienia tej Dyrektywy obowiązują od dnia 1 maja 2004 r. Wyciąg z dyrektywy, w zakresie funkcjonowania jednego europejskiego numeru alarmowego 112, stanowi załącznik nr 5.5 do **Informacji**.

¹⁶ Numer alarmowy – to numer ustalony w ustawie lub w planie numeracji krajowej dla publicznych sieci telefonicznych, udostępniany służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy (art. 2 pkt 21 ustawy dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne – Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.).

¹⁷ Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.

Funkcjonowanie numeru alarmowego 112 regulują przede wszystkim przepisy art. 77, 78, 169 ust. 5 ustawy Prawo telekomunikacyjne. Jego funkcjonowanie regulują również przepisy art. 14a - 14f ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej¹⁸ (dalej ustawa o ochronie przeciwpożarowej), wprowadzone w życie z dniem 10 lutego 2009 r. przez art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw (dalej ustawa zmieniająca z dnia 5 grudnia 2008 r.)¹⁹. Uprzednio, od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 10 lutego 2009 r., funkcjonowanie tego numeru regulowały przepisy ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (dalej ustawa o PRM)²⁰.

3. Funkcjonowanie numeru alarmowego 112 – stan prawny obowiązujący w okresie objętym kontrolą – od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 10 lutego 2009 r.

Według stanu prawnego, obowiązującego do dnia 10 lutego 2009 r., numer alarmowy 112 miał być obsługiwany przez centra powiadamiania ratunkowego (dalej centra), funkcjonujące w urzędach wojewódzkich. Centra te były obowiązane przyjmować zgłoszenia kierowane do tego numeru i przekierowywać je do jednostek Policji, Państwowej Straży Pożarnej (dalej PSP) lub pogotowia ratunkowego (art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy o PRM)²¹.

Wojewoda mógł powierzyć, w okresie do 31 grudnia 2010 r., w drodze porozumienia, wykonywanie zadań tych centrów (w tym zadania związane z obsługą numeru alarmowego 112) innym podmiotom, w szczególności jednostkom organizacyjnym PSP lub jednostkom samorządu terytorialnego (art. 61)²².

Działalność centrów miała być finansowana z budżetu państwa, z części, której dysponentem był wojewoda (art. 25 ust. 2).

¹⁸ Tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 ze zm.

¹⁹ Dz. U. z 2009 r. Nr 11, poz. 59. Ustawą tą zmieniono również: ustawę Prawo telekomunikacyjne, ustawę z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410 ze zm.) oraz ustawę z dnia 11 stycznia 2008 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 17, poz. 101).

²⁰ Dz. U. Nr 191, poz. 1410 ze zm. Przepisy tej ustawy, regulujące funkcjonowanie numeru 112, obowiązywały od 1 stycznia 2007 r. i zostały uchylone z dniem 10 lutego 2009 r. przez art. 4 ust. 2 i 8 ustawy zmieniającej z dnia 5 grudnia 2008 r.

²¹ Przepis art. 25 uchylony z dniem 10 lutego 2009 r. przez art. 4 pkt 2 ustawy zmieniającej z dnia 5 grudnia 2008 r.

²² Przepis art. 61 uchylony z dniem 10 lutego 2009 r. przez art. 4 pkt 8 ustawy zmieniającej z dnia 5 grudnia 2008 r.

Centra miały prawo uzyskać od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, w czasie rzeczywistym, na podstawie przepisu art. 28 ustawy o PRM²³, dane dotyczące:

- 1) numeru telefonu, nazwiska i adresu osoby dokonującej zgłoszenia o zdarzeniu za pomocą telefonu stacjonarnego lub dane abonenta, z którego zakończenia sieci operatora zostało zainicjowane połączenie alarmowe; uprawnienie to obejmowało następujące dane osobowe abonenta: jego imię i nazwisko lub nazwę oraz adres i numer telefonu;
- 2) lokalizacji osoby dokonującej zgłoszenia o zdarzeniu za pomocą telefonu komórkowego.

Centra powyższe, na podstawie przepisu art. 28 ustawy o PRM²⁴, miały prawo uzyskać za pośrednictwem systemu określonego w art. 78 ust. 4 ustawy Prawo telekomunikacyjne²⁵, informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 albo innego numeru alarmowego oraz dane dotyczące abonenta lub zarejestrowanego użytkownika końcowego usługi przełączonej, o których mowa w art. 169 ust. 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne (numer abonenta lub znak identyfikujący abonenta, jego nazwisko i imiona oraz nazwa miejscowości i ulicy, przy której znajduje się zakończenie sieci – w przypadku sieci stacjonarnej albo miejsca zameldowania abonenta na pobyt stały – w przypadku ruchomej publicznej sieci telefonicznej).

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji (w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia), wydał – na podstawie art. 25 ust. 3 ustawy o PRM – rozporządzenie z dnia 17 września 2007 r. w sprawie szczegółowej organizacji centrów powiadamiania ratunkowego²⁶ (dalej rozporządzenie o CPR). Centra te miały być zlokalizowane w miastach będących siedzibą wojewody²⁷. Stanowiska

²³ Przepis art. 28 w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 sierpnia 2008 r. Przepis ten został z dniem 1 sierpnia 2008 r. zmieniony przez art. 2 ustawy z dnia 11 stycznia 2008 r. o zmianie ustawy Prawo telekomunikacyjne i ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 17, poz. 101 ze zm.), a następnie uchylony – z dniem 10 lutego 2009 r. – przez art. 4 pkt 4 ustawy zmieniającej z dnia 5 grudnia 2008 r.

²⁴ Przepis art. 28 w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 sierpnia 2008 r. do dnia 10 lutego 2009 r. Przepis ten został uchylony z dniem 10 lutego 2009 r. przez art. 4 pkt 4 ustawy zmieniającej z dnia 5 grudnia 2008 r.

²⁵ System gromadzący i udostępniający informacje i dane dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego „112” albo innych numerów alarmowych.

²⁶ Dz. U. Nr 178, poz. 1263. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 12 października 2007 r. i obowiązywało do dnia 10 lutego 2009 r. Przepisem art. 4 pkt 2 ustawy zmieniającej z grudnia 2008 r., z dniem 10 lutego 2009 r. został uchylony przepis art. 25 ust. 3 ustawy o PRM, stanowiący podstawę do wydania tego rozporządzenia.

²⁷ Przepis § 3 rozporządzenia o CPR. Wyjątkami w planowanym ulokowaniu CPR w miastach wojewódzkich były: województwo mazowieckie – lokalizacja CPR w Radomiu i województwo warmińsko-mazurskie – lokalizacja CPR w Elblągu.

przyjmowania zgłoszeń kierowanych do numeru alarmowego 112 miały być organizowane w sposób zapewniający bieżące współdziałanie z jednostkami systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego (o których mowa w art. 32 ust. 2 ustawy o PRM) oraz jednostkami ochrony przeciwpożarowej (określonymi w art. 15 pkt 1a-8 ustawy o ochronie przeciwpożarowej) – o czym stanowił przepis § 4 ust. 4 powołanego rozporządzenia.

4. Funkcjonowanie numeru alarmowego 112 – stan prawny obowiązujący od dnia 10 lutego 2009 r.

Według przepisu art. 14a ust. 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, obowiązującego od dnia 10 lutego 2009 r., zadanie polegające na przyjmowaniu zgłoszeń oraz obsłudze numeru alarmowego 112, wykonują na terenie województwa:

- wojewódzkie centrum powiadamiania ratunkowego (dalej WCPR), w skład którego wchodzi stanowisko kierowania komendanta wojewódzkiego PSP i stanowisko lekarza koordynatora ratownictwa medycznego, o którym mowa w art. 29 ustawy o PRM (art. 14a ust. 2 pkt 1),
- centra powiadamiania ratunkowego (dalej CPR), przez które rozumie się wspólne stanowiska kierowania, w skład których wchodzi: stanowiska kierowania komendantów powiatowych i miejskich PSP oraz dyspozytorzy medyczni, zatrudnieni przez dysponentów jednostek określonych w ustawie o PRM, funkcjonujących na terenie działania CPR (art. 14a ust. 2 pkt 2)²⁸.

Przepis art. 14a ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej stanowi, że przyjmowanie zgłoszeń alarmowych oraz obsługa numeru alarmowego 112 jest jednym z zadań Systemu Powiadamiania Ratunkowego (dalej SPR). System ten integruje krajowy system ratowniczo-gaśniczy²⁹ i system Państwowego Ratownictwa Medycznego³⁰, w zakresie realizacji zadań określonych w art. 14a ust. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej.

WCPR-y oraz CPR-y, organizowane są odpowiednio przez komendantów wojewódzkich oraz komendantów powiatowych i miejskich PSP (art. 14c ust. 1d). Wojewoda może, w drodze porozumienia, powierzyć:

²⁸ Przepis art. 14a ust. 2, odpowiednio pkt 3 i 4 stanowią, że zadania systemu powiadamiania ratunkowego wykonują na terenie województwa również: pozostałe stanowiska kierowania PSP oraz stanowiska kierowania Policji obsługujące numery alarmowe, w zakresie określonym w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. 2007 r. Nr 43, poz. 277 ze zm.).

²⁹ Funkcjonowanie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego regulują przepisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. Nr 111, poz. 1311 ze zm.).

³⁰ Funkcjonowanie systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne regulują przepisy ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191 nr 1410 ze zm.).

- wykonywanie, do dnia 31 grudnia 2011 r., zadań centrów powiadamiania ratunkowego innym podmiotom, w szczególności jednostkom organizacyjnym PSP, Policji lub jednostkom samorządu terytorialnego (art. 7 ustawy zmieniającej ustawę o ochronie przeciwpożarowej),
- organizowanie centrów powiadamiania ratunkowego starostom lub prezydentom miast na prawach powiatów. Porozumienia takie określają prawa i obowiązki stron oraz zasady współfinansowania centrów powiadamiania ratunkowego (art. 14c ust. 3).

CPR działa na terenie co najmniej jednego powiatu lub miasta na prawach powiatu, na obszarze którego wykonywane są zadania centrum powiadamiania ratunkowego (art. 14a ust. 6). W CPR-ach oraz WCPR-ach mogą być zatrudniani operatorzy numerów alarmowych do przyjmowania zgłoszeń alarmowych oraz podejmujący określone procedurami czynności (art. 14a ust. 5).

Komendant wojewódzki PSP, w uzgodnieniu z wojewodą określa m.in. liczbę stanowisk operatorów numerów alarmowych, a także lokalizację i teren działania centrów powiadamiania ratunkowego (art. 14c ust. 2).

Organizację i funkcjonowanie CPR i WCPR, określa szczegółowo rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego i wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego³¹ (dalej rozporządzenie w sprawie funkcjonowania CPR), wydane na podstawie przepisu art. 14e ustawy o ochronie przeciwpożarowej³². W rozporządzeniu tym zostały określone: szczegółowa organizacja, sposób funkcjonowania oraz realizacji zadań CPR-ów i WCPR-ów, ramowe procedury obsługi zgłoszeń przychodzących na numery alarmowe oraz kwalifikacje wymagane dla operatorów tych numerów, sposób i organizacja przeprowadzania szkolenia operatorów numerów alarmowych, zakres, forma, sposób tworzenia i przekazywania informacji niezbędnych do funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego, kryteria do określenia liczby, lokalizacji i terenu działania centrum powiadamiania ratunkowego oraz liczby stanowisk dyspozytorów medycznych i stanowisk operatorów numerów alarmowych.

³¹ Dz. U. Nr 130, poz. 1073. Rozporządzenie obowiązuje od dnia 2 września 2009 r.

³² Przepis art. 14e ustawy o ochronie przeciwpożarowej, dodany przez art. 1 ust. 4 ustawy zmieniającej z dnia 5 grudnia 2008 r.

WCPR-y są finansowane z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest właściwy wojewoda (art. 14d ust. 1). CPR-y są finansowane z budżetu państwa, w formie dotacji celowej na zadania z zakresu administracji rządowej (art. 14d ust. 2).

Minister właściwy do spraw wewnętrznych zobowiązany jest do określenia, w drodze rozporządzenia, organizacji i funkcjonowania centralnego punktu systemu centrów powiadamiania ratunkowego oraz punktów centralnych służb, o których mowa w art. 78 ust. 4 pkt 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne, mając na uwadze zapewnienie sprawnej dystrybucji udostępnianych przez system, o którym mowa w art. 78 ust. 4 ustawy Prawo telekomunikacyjne, informacji i danych właściwym terytorialnie centrom powiadamiania ratunkowego, wojewódzkim centrom powiadamiania ratunkowego oraz jednostkom służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy (art. 78 ust. 7a ustawy Prawo telekomunikacyjne)³³. Do dnia zakończenia kontroli (18 stycznia 2010 r.) powyższy przepis nie został wydany.

5. Nadzór nad Systemem Powiadamiania Ratunkowego (SPR), w ramach którego funkcjonuje numer alarmowy 112

Nadzór nad funkcjonowaniem SPR sprawuje minister właściwy do spraw wewnętrznych (art. 12 ustawy o ochronie przeciwpożarowej)³⁴.

Komendant Główny PSP³⁵ koordynuje oraz kontroluje funkcjonowanie SPR, na obszarze kraju, w szczególności poprzez analizę jego funkcjonowania w województwach oraz inicjowanie przedsięwzięć w zakresie SPR, z wyłączeniem świadczeń zdrowotnych, o których mowa w ustawie o PRM (art. 14a ust. 7).

Wojewoda na obszarze województwa³⁶:

- organizuje i koordynuje, przy pomocy komendanta wojewódzkiego PSP oraz komendantów powiatowych i miejskich PSP, funkcjonowanie systemu powiadamiania ratunkowego (art. 14a ust. 8),
- kontroluje oraz nadzoruje funkcjonowanie systemu powiadamiania ratunkowego (art. 14a ust. 9).

³³ Przepis art. 78 ust. 7a został wprowadzony do ustawy Prawo telekomunikacyjne przez art. 3 ustawy zmieniającej z dnia 5 grudnia 2008 r., z mocą obowiązującą od dnia 10 lutego 2009 r.

³⁴ Treść przepisu art. 12 ustawy o ochronie przeciwpożarowej ustanowiona przez art. 1 pkt 2 ustawy zmieniającej z dnia 5 grudnia 2008 r., obowiązuje od dnia 10 lutego 2009 r.

³⁵ Komendant Główny PSP jest centralnym organem administracji rządowej w sprawach organizacji krajowego systemu gaśniczo-ratowniczego oraz ochrony przeciwpożarowej i podlega ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych (art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68 ze zm.).

³⁶ Wojewoda na obszarze województwa wykonuje zadania i kompetencje PSP przy pomocy komendanta wojewódzkiego PSP, jako kierownika straży wchodzącej w skład zespolonej administracji rządowej w województwie oraz przy pomocy komendantów powiatowych i miejskich PSP (art. 11 ust. 1 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej).

6. System gromadzenia i udostępniania informacji i danych dotyczących lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 – System PLI CBD

Informacje i dane dotyczące: lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 (lub innego numeru alarmowego) oraz dotyczące abonenta lub zarejestrowanego użytkownika końcowego usługi przedpłaconej³⁷, powinny być przekazywane – odpowiednio przez operatorów publicznej sieci telefonicznej i dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych – do systemu gromadzenia i udostępniania informacji i danych dotyczących lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego (art. 78 ust. 1-4 ustawy Prawo telekomunikacyjne). Powyższe informacje i dane powinny być nieodpłatnie udostępniane, z tego systemu (dalej System PLI CBD), centralnemu punktowi systemu centrów powiadamiania ratunkowego oraz innym niż wymienione w pkt 1 służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy – w przypadku połączeń do innych numerów alarmowych (art. 78 ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne)³⁸.

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej Prezes UKE) zarządza Systemem PLI CBD oraz jest uprawniony do przetwarzania zgromadzonych w nim informacji i danych w celach związanych z zapewnieniem funkcjonalności systemu (art. 78 ust. 6 ustawy Prawo telekomunikacyjne).

Warunki do zorganizowania i funkcjonowania Systemu PLI CBD zostały określone w przepisach ustawy Prawo telekomunikacyjne, wprowadzonych przepisem art. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2008 r. o zmianie ustawy Prawo telekomunikacyjne oraz ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym³⁹ (dalej ustawa zmieniająca z dnia 11 stycznia 2008 r.). Szczegółowo warunki organizacji i funkcjonowania tego systemu określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane dotyczące lokalizacji zakończenia sieci,

³⁷ Usługa przedpłacona – usługa realizowana za pośrednictwem telefonu mobilnego na kartę prepaidową.

³⁸ Przepis art. 78 ust. 4 dodany ustawą zmieniającą ze stycznia 2008 r., obowiązuje od dnia 1 sierpnia 2008 r. Informacje te oraz dane powinny być przekazywane również własnym punktom centralnym, posiadanym przez służby ustawowo powołane do niesienia pomocy, wykorzystujące dany numer alarmowy – w przypadku połączeń do numerów alarmowych ustalonych dla Policji, PSP i pogotowia ratunkowego.

³⁹ Dz. U. Nr 17, poz. 101. ze zm. Przepisem tym zmienione zostało z dniem 1 sierpnia 2008 r. brzmienie m.in. art. 77 ust. 2, art. 78, art. 169 i 209 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego „112” albo innych numerów alarmowych, wydane na podstawie przepisu art. 78 ust. 7 Prawa telekomunikacyjnego⁴⁰.

CPR-y i WCPR-y mają prawo uzyskać, m.in. za pośrednictwem centralnego punktu systemu centrów powiadamiania ratunkowego⁴¹ albo własnego punktu centralnego, o którym mowa w art. 78 ust. 4 pkt 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne⁴², informacje o lokalizacji zakończenia sieci oraz dane o abonentach i użytkownikach końcowych usługi przedpłaconej (art. 14f ustawy o ochronie przeciwpożarowej). Wymienione centra mają prawo uzyskać od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego powyższe informacje i dane do dnia, w którym przedsiębiorcy ci przekażą je do tworzonego Systemu PLI CBD (art. 8 ustawy zmieniającej z dnia 5 grudnia 2008 r.).

7. Obowiązki przedsiębiorców telekomunikacyjnych⁴³, związane z funkcjonowaniem numeru alarmowego 112.

a) Dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych są obowiązani zapewnić użytkownikom końcowym swojej sieci, w tym korzystającym z aparatów publicznych, bezpłatne połączenia z numerami alarmowymi (art. 77 ust. 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne)⁴⁴.

Dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych byli obowiązani zapewnić kierowanie połączeń do numerów alarmowych właściwych terytorialnie jednostek służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy (art. 77 ust. 2)⁴⁵. Od dnia 1 sierpnia 2008 r. dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych są

⁴⁰ Dz. U. Nr 236, poz. 1620.

⁴¹ Do dnia 1 lipca 2009 r. minister właściwy do spraw wewnętrznych nie wydał wymaganego przepisem art. 14e ustawy o ochronie przeciwpożarowej rozporządzenia regulującego m.in. organizację i sposób funkcjonowania oraz realizacji zadań przez te centra.

⁴² Własne punkty centralne, mogące współpracować z centralnym punktem systemu centrów powiadamiania ratunkowego, mogą posiadać służby ustawowo powołane do niesienia pomocy, wykorzystujące dany numer alarmowy (według art. 78 ust. 4 pkt 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne) – np. Policja, PSP i pogotowie ratunkowe.

⁴³ Przedsiębiorca telekomunikacyjny, według art. 2 pkt 27 ustawy Prawo telekomunikacyjne, to przedsiębiorca lub inny podmiot uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów, który wykonuje działalność gospodarczą polegającą na dostarczaniu sieci telekomunikacyjnych, udogodnień towarzyszących lub świadczeniu usług telekomunikacyjnych, przy czym przedsiębiorca telekomunikacyjny, uprawniony do:

a) świadczenia usług telekomunikacyjnych, zwany jest "dostawcą usług",
b) dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub udogodnień towarzyszących, zwany jest "operatorem".

⁴⁴ Przepis obowiązujący przez cały okres objęty kontrolą.

⁴⁵ Przepis art. 77 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne, w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 sierpnia 2008 r., zmieniony z tym dniem przez art. 1 pkt 1 ustawy zmieniającej z dnia 11 stycznia 2008r.

obowiązani zapewnić kierowanie połączeń do numeru alarmowego 112 do centrum powiadamiania ratunkowego oraz połączeń do innych numerów alarmowych do właściwych terytorialnie jednostek służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy (art. 77 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne)⁴⁶. Do czasu utworzenia centrów, jednak nie później niż do dnia 31 grudnia 2010 r., dostawcy byli obowiązani kierować połączenia do numeru alarmowego 112 (i do innych numerów alarmowych), do podmiotów, którym właściwy miejscowo wojewoda powierzył na podstawie przepisu art. 61 ustawy o PRM wykonywanie zadań centrum powiadamiania ratunkowego (art. 3 ust. 5 ustawy zmieniającej z dnia 11 stycznia 2008 r.)⁴⁷.

Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest również obowiązany, w odniesieniu do abonentów lub zarejestrowanych użytkowników końcowej usługi przedpłaconej, do nieodpłatnego przekazywania Prezesowi UKE danych o tych abonentach (art. 78 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne)⁴⁸ oraz do aktualizowania tych danych (art. 78 ust. 5)⁴⁹.

Od dnia 10 lutego 2009 r. dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych obowiązani są – do czasu utworzenia CPR (i WCPR), jednak nie później niż do dnia 31 grudnia 2011 r. – zapewnić kierowanie połączeń do numeru 112 i innych numerów alarmowych, do podmiotów, którym właściwy miejscowo wojewoda, zgodnie z art. 7 ustawy o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej, powierzył wykonywanie zadań centrum (art. 10)⁵⁰.

b) Według stanu prawnego, obowiązującego do dnia 1 sierpnia 2008 r., przedsiębiorcy telekomunikacyjni mieli obowiązek udostępnić, na żądanie służb ustawowo powołanych do obsługi wywołań kierowanych do numerów alarmowych, informacje (numer abonenta lub znaku identyfikującego abonenta, nazwiska i imiona

⁴⁶ Przepis art. 77 ust. 2 w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 sierpnia 2008 r., nadanym przez art. 1 pkt 1 ustawy zmieniającej z dnia 11 stycznia 2008 r.

⁴⁷ Przepis obowiązujący od dnia 1 sierpnia 2008 r. do dnia 10 lutego 2009 r., uchylony z tym dniem przez art. 6 ustawy zmieniającej z dnia 5 grudnia 2008 r.

⁴⁸ Przepis art. 78 ust. 2 w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 sierpnia 2008 r. Dane te dotyczą: adresu miejsca zameldowania na pobyt stały, numeru PESEL, nazwy, serii i numeru dokumentów potwierdzających tożsamość oraz numeru abonenta lub jego znaku identyfikacyjnego, nazwiska i imion abonenta, nazwy miejscowości, oraz ulicy, przy której znajduje się zakończenie sieci – w przypadku stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej oraz miejsca zameldowania abonenta na pobyt stały – w przypadku ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej (tj. dane określone w przepisie art. 161 ust. 2 pkt 4-6 oraz art. 169 ust. 1 pkt 1-3 ustawy Prawo telekomunikacyjne).

⁴⁹ Przepis art. 78 ust. 5 dodany z dniem 1 sierpnia 2008 r. przez art. 1 pkt 2 ustawy zmieniającej z dnia 11 stycznia 2008 r.

⁵⁰ Przepis art. 10 ustawy o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej, w związku z art. 7 tej ustawy.

abonentów, nazwy miejscowości oraz ulicy, przy której znajduje się zakończenie sieci), poszerzone o będące w jego posiadaniu dane lokalizacyjne abonenta wywołującego połączenie (art. 169 ust. 5 ustawy Prawo telekomunikacyjne)⁵¹. Operatorzy publicznej sieci telefonicznej⁵² byli obowiązani, na każde żądanie służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, udostępniać, w miarę możliwości technicznych, w czasie rzeczywistym, informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego "112" oraz innych numerów alarmowych, umożliwiające niezwłoczne podjęcie interwencji (art. 78 ust. 1)⁵³.

Od dnia 1 sierpnia 2008 r. operatorzy publicznej sieci telefonicznej są obowiązani udostępniać Prezesowi UKE informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 (albo innego numeru alarmowego): w czasie rzeczywistym (w przypadku operatora ruchomej publicznej sieci telefonicznej) i w trybie wsadowym (w przypadku operatora stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej), w celu dalszego ich udostępniania centrum powiadamiania ratunkowego albo właściwym terytorialnie jednostkom służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy (art. 78 ust. 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne)⁵⁴. Informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci to: dla stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej – dokładny adres zainstalowania zakończenia sieci oraz dla ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej – geograficzne położenie urządzenia końcowego użytkownika publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych (art. 78 ust. 3)⁵⁵.

Do dnia przekazania informacji do Systemu PLI CBD, przedsiębiorcy telekomunikacyjni obowiązani są realizować obowiązki, określone w art. 77 ust. 2⁵⁶, 78⁵⁷ i 169 ust. 5⁵⁸ ustawy Prawo telekomunikacyjne, w brzmieniu z dnia 3 września

⁵¹ Przepis obowiązujący do dnia 1 sierpnia 2008 r., uchylony z tym dniem przepisem art. 1 pkt 3 ustawy zmieniającej z dnia 11 stycznia 2008 r.

⁵² Definicja operatora publicznej sieci telefonicznej – patrz przypis nr 43.

⁵³ Przepis art. 78 ust. 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne obowiązywał do dnia 1 sierpnia 2008 r. i został zmieniony z tym dniem przez art. 1 pkt 2 ustawy zmieniającej z dnia 11 stycznia 2008 r.

⁵⁴ Przepis art. 78 ust. 1 w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 sierpnia 2008 r., wprowadzony przepisem art. 1 pkt 2 ustawy zmieniającej z dnia 11 stycznia 2008 r.

⁵⁵ Patrz powyższy przypis.

⁵⁶ Obowiązek określony przepisem powołanym w przypisie nr 46.

⁵⁷ Obowiązki określone przepisami powołanymi w przypisach nr 48 i 49.

⁵⁸ Obowiązek określony przepisem powołanym w przypisie nr 51.

2004 r. (art. 3 ust. 2 ustawy zmieniającej z dnia 11 stycznia 2008 r.)⁵⁹. Do tego dnia również CPR-y i WCPR-y mają prawo uzyskać od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego informacje i dane, o których mowa w art. 14f ustawy o ochronie przeciwpożarowej (art. 8 ustawy zmieniającej z dnia 5 grudnia 2008 r.)⁶⁰.

c) Przedsiębiorcy telekomunikacyjni obowiązani są do dostosowania swoich systemów informatycznych do Systemu PLI CBD oraz do przekazania informacji i danych do tego systemu w terminie 2 miesięcy od dnia jego uruchomienia przez Prezesa UKE (art. 3 ust. 1 ustawy zmieniającej z dnia 11 stycznia 2008 r.)⁶¹.

d) Dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, którzy nie wykonują obowiązku zapewnienia bezpłatnych połączeń z numerami alarmowymi (art. 209 ust. 1 pkt 18)⁶², a także wymienieni wyżej dostawcy, którzy nie przekazują Prezesowi UKE określonych wyżej danych, w tym ich aktualizacji oraz operatorzy publicznej sieci telefonicznej, którzy nie udostępniają Prezesowi UKE informacji dotyczących lokalizacji zakończenia sieci – podlegają karze pieniężnej (art. 209 ust. 1 pkt 18a)⁶³, nakładanej przez Prezesa UKE.

e) Przedsiębiorcy telekomunikacyjni zobowiązani są posiadać aktualne i uzgodnione plany działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń, dotyczące w szczególności utrzymania ciągłości, a w przypadku jej utraty, odtwarzania świadczenia usług telekomunikacyjnych i dostarczania sieci telekomunikacyjnych, z uwzględnieniem pierwszeństwa m.in. dla podmiotów i służb wykonujących zadania w zakresie ratownictwa (art. 176a ust. 2 pkt 5 ustawy Prawo telekomunikacyjne⁶⁴). Zawartość planów, tryb ich sporządzania i aktualizacji oraz dokonywanych zmian przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego oraz zakres ich uzgodnień określały

⁵⁹ Przepis obowiązujący od dnia 1 sierpnia 2008 r.

⁶⁰ Przepis obowiązujący od dnia 10 lutego 2009 r.

⁶¹ Przepis obowiązujący od dnia 1 sierpnia 2008 r. Termin uruchomienia Systemu PLI CBD nie został określony w przepisach.

⁶² Przepis art. 209 ust. 1 pkt 18 obowiązujący od dnia 3 września 2004 r., tj. w całym okresie objętym kontrolą (od początku 2007 r.).

⁶³ Przepis art. 209 ust. 1 pkt 18a dodany przez art. 1 pkt 4 ustawy zmieniającej z dnia 11 stycznia 2008 r., obowiązujący od dnia 1 sierpnia 2008 r.

⁶⁴ Przepis w brzmieniu obowiązującym od dnia 6 lipca 2009 r., dodany do ustawy Prawo telekomunikacyjne przepisem art. 1 pkt 37 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 85, poz. 716). Uprzednio obowiązywał przepis art. 176 ust. 2 pkt 6 ustawy Prawo telekomunikacyjne, według którego określono przedsiębiorcy telekomunikacyjni byli obowiązani posiadać aktualny plan działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń, dotyczący w szczególności zachowania ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych, zwłaszcza dla służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy. Przepis ten został uchylony z dniem 6 lipca 2009 r. przepisem art. 1 pkt 36 powyższej ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r.

szczegółowo – w okresie do dnia 6 lipca 2009 r. – przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 czerwca 2005 r. w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń, wydane na podstawie przepisu art. 176 ust. 4 ustawy Prawo telekomunikacyjne⁶⁵. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni, w zależności od obszaru działania, sporządzali: plan ogólny – dla obszaru całego kraju⁶⁶, plan rejonowy – dla obszaru części lub całego województwa, plan lokalny – dla obszaru części lub całego powiatu (§ 3 ust. 3, 4 i 5 rozporządzenia w sprawie planów działań). Od dnia 17 lutego 2010 r. obowiązują w powyższym zakresie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 stycznia 2010 r. w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń⁶⁷, wydane na podstawie przepisu art. 176a ust. 5 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

3.1.2. Uwarunkowania ekonomiczne i organizacyjne

W Polsce działalność gospodarczą w zakresie usług telekomunikacyjnych prowadzi 4 operatorów telefonii komórkowej⁶⁸ oraz liczna grupa operatorów telefonii stacjonarnej, wśród których dominuje Telekomunikacja Polska S.A.⁶⁹. Podmioty te zobowiązane są do zapewnienia użytkownikom końcowym swoich sieci bezpłatne połączenia z numerami alarmowymi. Obowiązane są również do przekazywania zgłoszeń kierowanych do numeru alarmowego 112 do służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, a docelowo do właściwych centrów powiadamiania ratunkowego.

⁶⁵ Dz. U. Nr 122, poz. 1029. Przepis art. 176 ust. 4 został uchylony z dniem 6 lipca 2009 r. przepisem art. 1 pkt 36 ustawy dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw. Przepisy powołanego rozporządzenia zachowywały moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych, o których mowa w art. 176a ust. 5 ustawy Prawo telekomunikacyjne (art. 14 tej ustawy), tj. do dnia 17 lutego 2010 r.

⁶⁶ Dotyczyło to przedsiębiorców, określonych w załączniku do rozporządzenia w sprawie planów działań, powołanego w powyższym przypisie, w tym: Telekomunikacji Polskiej S.A., POLKOMTEL S.A. w Warszawie, Polska Telefonia Cyfrowa w Warszawie, Polska Telefonia Komórkowa Centertel Sp. z o.o., Telekomunikacja Energetyczna Tel-Energo S.A. w Warszawie, Telefonia Dialog S.A. we Wrocławiu, TP Emitel Sp. z o.o. w Krakowie.

⁶⁷ Dz. U. Nr 15, poz. 77.

⁶⁸ Są to: Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o. (sieć Era), PTK Centertel Sp. z o.o. (sieć Orange), P4 Spółka z o.o. (sieć Play), Polkomtel S.A. (sieć Plus).

⁶⁹ Udział Telekomunikacji Polskiej S.A. w łącznej liczbie abonentów telefonii stacjonarnej, według stanu na koniec 2008 r., wynosił 73,3%. Wśród pozostałych operatorów – 12 z nich obsługiwało 25,1% rynku telefonii stacjonarnej, w tym: Tele 2 Polska Sp. z o.o. (7%), Netia S.A. (5,5%), Telefonia Dialog S.A. (4%), Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o. (2,1%), UPC Polska Sp. z o.o. (1,5%), Multimedia Polska S.A. (1%), Aster Sp. z o.o. (0,6%), Multimedia Polska-Południe S.A. (0,6%), Exatel S.A. (0,5%), Sferia S.A. (0,5%), MNI Telecom S.A. (0,4%), VECTRA S.A. (0,4%).

W Polsce działa wiele służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, z których praktycznie każda posiada własny trzycyfrowy numer alarmowy. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć: Policję (nr 997), PSP (nr 998) oraz pogotowie ratunkowe (nr 999). Poza nimi, działania ratownicze prowadzą m.in.: straż miejska (nr 986) oraz pogotowia: ratownictwa morskiego i górskiego (nr 985), rzeczne (984) i weterynaryjne (nr 983). Funkcjonują również służby niosące pomoc techniczną, w tym pogotowia: energetyczne (nr 991), gazowe (nr 992), ciepłownicze (nr 993), wodno-kanalizacyjne (nr 994), komunikacji miejskiej (nr 995), dźwigowe (nr 982) oraz drogowe i pomoc drogowa (981). Numery te po pełnym wdrożeniu systemu powiadamiania ratunkowego będą nadal funkcjonować niezależnie od numeru alarmowego 112⁷⁰.

Aktualnie połączenia do numeru alarmowego 112 z telefonu komórkowego obsługiwane są przez 302 jednostki organizacyjne Policji. Zgłoszenia z numerów stacjonarnych obsługiwane są przez 331 jednostek organizacyjnych PSP⁷¹. Za funkcjonowanie numeru alarmowego 112 w Polsce odpowiada Minister SWiA oraz podlegli mu Komendanci Główni Policji oraz PSP. Na obszarze poszczególnych województw za funkcjonowanie tego numeru odpowiadają właściwi komendanci wojewódzcy Policji i PSP oraz komendanci podległych im komend powiatowych i miejskich. Minister SWiA, Komendant Główny PSP oraz wojewodowie odgrywają natomiast główne role w tworzeniu systemu powiadamiania ratunkowego, w ramach którego będzie funkcjonował jeden numer alarmowy 112.

⁷⁰ W innych krajach Unii Europejskiej numer alarmowy 112 funkcjonuje niejednolicie. Przykładowo: numer 112 jest jedynym numerem alarmowym w Danii (obsługa w dodatkowych językach: angielskim, niemieckim, szwedzkim), w Holandii (obsługa w dodatkowym języku angielskim), w Wielkiej Brytanii; w Niemczech – dodatkowo funkcjonuje numer alarmowy Policji (110), we Włoszech – dodatkowo numer Straży Pożarnej (115) i ratownictwa medycznego (118) – dodatkowo obsługiwany w języku angielskim, a w Hiszpanii – dodatkowo numer alarmowy Policji (091), ratownictwa medycznego (061) i straży pożarnej (080) – obsługiwany w dodatkowych językach: angielskim, francuskim i niemieckim w obszarach turystycznych).

⁷¹ Istnieją wyjątki w systemie obsługi numeru 112. I tak np.: na obszarze powiatu wrocławskiego (i miasta Wrocław) obsługę zgłoszeń kierowanych do tego numeru prowadzi Centrum Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Wrocław, a na obszarze niektórych powiatów zgłoszenia kierowane z sieci mobilnych lub stacjonarnych obsługuje zarówno Policja jak i PSP (np. pow. nowosolski, żagański, mławski, sierpecki, tomaszowski, zamojski).

3.2. Istotne ustalenia kontroli

3.2.1. Przygotowanie i wdrożenie koncepcji obsługi zgłoszeń kierowanych do numeru alarmowego 112

1. Komisja Wspólnot Europejskich w grudniu 2006 r. podjęła wobec Polski działania dyscyplinujące, przewidziane w Traktacie o Unii Europejskiej. Działania te Komisja podjęła w związku z niedopełnieniem przez Polskę obowiązku umożliwienia służbom ratunkowym dostępu do informacji o miejscu wywołania alarmowego z telefonu komórkowego.

Komisja Wspólnot Europejskich (dalej KWE lub Komisja), w dniu 15 grudnia 2006 r., zwróciła Polsce uwagę na niedopełnienie obowiązku określonego przepisem art. 26 ust. 3 Dyrektywy 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej)⁷². Zgodnie z tym przepisem, Państwa Członkowskie powinny zapewnić, aby przedsiębiorstwa, które prowadzą publiczne sieci telefoniczne, udostępniały władzom zajmującym się ratownictwem informacje o miejscu przebywania osoby wywołującej, w stopniu technicznie możliwym, w odniesieniu do wywołań kierowanych do jednego europejskiego numeru alarmowego "112". Komisja stwierdziła, że Polska nie dopełniła powyższego obowiązku w odniesieniu do zgłoszeń kierowanych do numeru alarmowego 112 z telefonów komórkowych, mimo istnienia takich możliwości.

Po wpłynięciu uwagi KWE, Minister SWiA nie podjął działań zaradczych, zmierzających do wypełnienia przez Polskę tego obowiązku. Nie przygotował również odpowiedzi na uwagę KWE w wyznaczonym przez nią terminie, tj. do dnia 15 lutego 2007 r. Odpowiedź została przygotowana dopiero w dniu 7 marca 2007 r., tj. 20 dni po terminie.

Komitety Ekonomiczny Rady Ministrów na posiedzeniu w dn. 27 lutego 2007 r. zobowiązał Ministra SWiA (po raz drugi) do przygotowania odpowiedzi na uwagę KWE. Odpowiedź, po podpisaniu w dniu 7 marca 2007 r. przez Ministra SWiA, została przekazana w dniu 8 marca 2007 r. Ambasadorowi Nadzwyczajnemu i Pełnomocnemu Stałemu Przedstawicielowi RP przy Unii Europejskiej. W piśmie tym poinformowano Unię Europejską o podjętych działaniach, w tym m.in. o rozwiązaniach legislacyjnych, polegających na wejściu w życie z dniem

⁷² Dz. U. UE. L. 2002. 108. 51. Postanowienia tej Dyrektywy weszły w życie dla Polski w dniu jej przystąpienia do Unii Europejskiej, tj. w dniu 1 maja 2004 r.

1 stycznia 2007 r. ustawy o PRM i opracowaniu projektu nowelizacji ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Komisja uznała dotychczasowe działania za niewystarczające i w dniu 27 czerwca 2007 r. wydała uzasadnioną opinię⁷³, w której wezwała Rząd RP do podjęcia, w terminie dwóch miesięcy od daty jej otrzymania (do dnia 29 sierpnia 2007 r.), niezbędnych działań w celu zastosowania się do zawartych w niej postanowień. Minister SWiA również w tym przypadku nie dotrzymał terminu udzielenia KWE odpowiedzi na uzasadnioną opinię.

Projekt tej odpowiedzi był przygotowywany w MSWiA. Jej ostateczna wersja została opracowana w dniu 28 sierpnia 2007 r. i przyjęta na posiedzeniu KERM w dniu następnym. Minister SWiA przekazał odpowiedź Ambasadorowi Nadzwyczajnemu i Pełnomocnemu Stałemu Przedstawicielowi RP przy Unii Europejskiej dopiero w dniu 30 sierpnia 2007 r. Sekretarz Generalny KWE otrzymał ją w dniu 3 września 2007 r., tj. 4 dni po wyznaczonym terminie. W odpowiedzi Minister SWiA poinformował o podjętych działaniach, w tym o: pracach legislacyjnych polegających na przygotowaniu projektu rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji centrów powiadamiania ratunkowego, nowelizacji ustawy Prawo telekomunikacyjne w zakresie dotyczącym lokalizacji osób dzwoniących na numer alarmowy 112 oraz o przygotowaniach do przyjęcia dokumentu rządowego Koncepcja Systemu 112.

W związku z tym, że w terminie dwóch miesięcy od otrzymania uzasadnionej opinii (do dnia 29 sierpnia 2007 r.), nie została nadal wdrożona usługa lokalizacji zakończenia mobilnych sieci telekomunikacyjnych na potrzeby służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, Komisja w listopadzie 2007 r. podjęła decyzję o przesłaniu skargi przeciwko Polsce do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich (dalej Trybunału).

Dopiero w wyniku znacznego zaawansowania prac, zainicjowanych w dniu 28 lutego 2007 r. przez Międzyresortowy Zespół do spraw numeru alarmowego 112 oraz wdrażania systemu eCall, działający pod kierownictwem Wiceprezesa Rady

⁷³ Uzasadniona opinia została przekazana do Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE. Pismo nr SG-Greffe(2007)D/204182 z dnia 29 czerwca 2007 r. Uzasadniona opinia została wydana na podstawie art. 226 Traktatu o Unii Europejskiej z 7 lutego 1992 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30), według numeracji ustalonej przez art. 12 ust. 1 Traktatu z Amsterdamu zmieniającego Traktat o Unii Europejskiej, Traktaty ustanawiające Wspólnoty Europejskie i niektóre związane z nimi akty (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/31). Przepis art. 226 stanowi: jeśli Komisja uzna, że Państwo Członkowskie uchybiło jednemu z zobowiązań, które na nim ciąży na mocy niniejszego Traktatu, wydaje ona uzasadnioną opinię w tym przedmiocie, po uprzednim umożliwieniu temu Państwu przedstawienia swych uwag. Jeśli Państwo to nie zastosuje się do opinii w terminie określonym przez Komisję, może ona wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości.

Ministrów, Ministra SWiA⁷⁴, KWE w dniu 29 lutego 2008 r. zdecydowała o wstrzymaniu przekazania skargi do Trybunału, uznając postępy w działaniach związanych z wdrożeniem europejskiego numeru alarmowego 112, a w październiku 2008 r. zakończyła postępowanie w przedmiocie uwagi złożonej w dniu 15 grudnia 2006 r. Działania te dotyczyły:

- *stworzenia koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem jednego europejskiego numeru alarmowego 112⁷⁵,*
- *zmiany obowiązujących przepisów w kierunku stworzenia podstaw prawnych do budowy systemu lokalizacji abonentów dzwoniących na numer alarmowy 112,*
- *wdrożenia rozwiązania techniczno-organizacyjnego⁷⁶, zapewniającego służbom ratunkowym dostęp do informacji o lokalizacji osób dzwoniących na ten numer, do czasu wprowadzenia spójnego systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112.*

2. Izba negatywnie ocenia, pod względem rzetelności i celowości, niewypracowanie do końca 2009 r., mimo upływu ponad 5,5 roku od wejścia Polski do Unii Europejskiej, spójnej koncepcji obsługi numeru alarmowego 112 w Polsce, zapewniającej sprawne i efektywne jego funkcjonowanie.

2.1. Minister SWiA do 2007 r. nie podejmował usystematyzowanych działań w zakresie opracowania koncepcji funkcjonowania numeru alarmowego 112 w Polsce.

Pierwsze działania w powyższym zakresie zostały podjęte w 2005 r. Wojewoda wielkopolski przedstawił Ministrowi SWiA koncepcję organizacji i funkcjonowania systemu centrów powiadamiania ratunkowego i numeru alarmowego 112⁷⁷, opracowaną w styczniu 2005 r. Przewidywała ona m.in. utworzenie centrów dyspozytorskich, mających zagwarantować zgodną z Dyrektywą obsługę numeru alarmowego 112. MSWiA we wrześniu 2005 r. pozytywnie zaopiniowało tę koncepcję, stwierdzając, iż spełnia ona oczekiwania

⁷⁴ Zespół powołany przez Prezesa Rady Ministrów Zarządzeniem Nr 7 z dnia 16 stycznia 2007 r. (niepublikowanym), jako organ pomocniczy Rady Ministrów. Wiceprzewodniczącymi tego Zespołu byli: Podsekretarze Stanu w Ministerstwach: SWiA – Szef Obrony Cywilnej Kraju, Zdrowia i Transportu. Członkami Zespołu byli przedstawiciele Ministrów: Obrony Narodowej, Finansów i Rozwoju Regionalnego w randze podsekretarza stanu oraz przedstawiciele: PSP, Policji, Straży Granicznej, Urzędu Komunikacji Elektronicznej i Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej. W MSWiA funkcjonował sekretariat Zespołu, pod kierownictwem dyrektora Departamentu Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych MSWiA. Zespół został rozwiązany Zarządzeniem nr 115 Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 października 2007 r.

⁷⁵ Szczegółowo przedstawione w pkt 3.2.1, ppkt 2 niniejszej **Informacji**.

⁷⁶ Szczegółowo przedstawione w pkt 3.2.3 niniejszej **Informacji**.

⁷⁷ Dokument pt. „Koncepcja poprawy bezpieczeństwa powszechnego Województwa Wielkopolskiego”.

docelowego modelu funkcjonowania takiego systemu. Dopiero w dniu 21 czerwca 2006 r., podczas spotkania służb podległych Ministrowi⁷⁸, zobowiązano Departament Zarządzania Kryzysowego MSWiA do opracowania projektu koncepcji funkcjonowania numeru alarmowego 112 na terenie kraju. Projekt takiego dokumentu nie został jednak opracowany.

2.2. Minister SWiA, w ramach prowadzonych prac nad budową systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112, podjął w 2006 r. inicjatywę powołania ponadresortowej struktury zarządzania. Miała ona służyć koordynacji wszystkich działań związanych z opracowaniem koncepcji funkcjonowania numeru alarmowego 112. W jej wyniku, Prezes Rady Ministrów w dniu 16 stycznia 2007 r. powołał Międzyresortowy Zespół do spraw numeru alarmowego 112 oraz wdrażania systemu eCall⁷⁹ (dalej Zespół Międzyresortowy).

Zespół Międzyresortowy prowadził, w okresie od końca lutego 2007 r. do połowy września 2007 r., prace nad koncepcją funkcjonowania numeru alarmowego 112 w Polsce. Zespół, przy udziale m.in. Komendantów Głównych PSP i Policji, Ministra Zdrowia i wojewodów, opracował projekt koncepcji funkcjonowania systemu powiadamiania alarmowego opartego na modelu 16 wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego. Przy jej opracowaniu wykorzystał, jako materiał wyjściowy, koncepcję opracowaną przez wojewodę wielkopolskiego w 2005 r. Po przeprowadzeniu w okresie czerwiec-lipiec 2007 r. uzgodnień wewnątrzresortowych, Minister SWiA przekazał go w dniu 1 sierpnia 2007 r. do uzgodnień międzyresortowych. W dniu 25 września 2007 r. projekt „Koncepcji Systemu 112” został przekazany Sekretarzowi Komitetu Rady Ministrów.

Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 16 października 2007 r. przyjęła dokument pt. „Koncepcja Systemu 112” (dalej Koncepcja), jako program rządowy. Treść Koncepcji została jednak już w lutym 2008 r., w trakcie wstępnych prac nad jej wdrożeniem, poddana krytycznej ocenie przez Zespół Międzyresortowy, MSWiA i Komendanta Głównego PSP. W rezultacie, nowe kierownictwo MSWiA zdecydowało o podjęciu prac nad nową koncepcją.

Na posiedzeniu w dniu 8 lutego 2008 r. współautor Koncepcji - Zespół Międzyresortowy ustalił, że istnieje potrzeba jej modyfikacji w zakresie

⁷⁸ Spotkanie służb podległych Ministrowi SWiA w dniu 21 czerwca 2006 r. dotyczyło koordynacji prac w ramach funkcjonowania numeru alarmowego 112 oraz propozycji zmian legislacyjnych.

⁷⁹ Patrz przypis nr 74. Podstawowym zadaniem tego Zespołu było realizowanie szeroko rozumianych zadań z zakresu monitorowania prac związanych z funkcjonowaniem numeru alarmowego 112 oraz prowadzenie prac koncepcyjnych, dotyczących tego numeru.

zadaniowym, tak aby budowane CPR-y oprócz funkcji czysto operacyjnych, realizowały również zadania koordynacyjno-dyspozytorskie.

MSWiA w dniu 11 lutego 2008 r. wskazało⁸⁰ m.in. na brak w koncepcji, analizy niezawodności systemu obsługi wywołań alarmowych 112, brak uzasadnienia wyboru modelu wojewódzkiego CPR zamiast modelu powiatowego oraz brak wskazania podmiotu faktycznie odpowiedzialnego za przygotowanie i funkcjonowanie projektu CPR.

Komendant Główny PSP w dniu 11 lutego 2008 r.⁸¹, oceniając koncepcję, zwrócił uwagę m.in. na: rozproszenie służb dyżurnych poszczególnych podmiotów ratowniczych na terenie powiatu, zwiększone koszty funkcjonowania systemu powiadamiania alarmowego, wydłużenie czasu alarmowania, ryzyko awarii systemu, brak wspomagania samorządów ze strony Państwa. Wskazał również na krytyczny element składowy systemu 112 – brak ogólnokrajowej sieci teletransmisyjnej, bez której przyjęte w koncepcji systemu 112 rozwiązania nie mogą prawidłowo funkcjonować. Wśród zagrożeń Komendant Główny PSP wyszczególnił m.in.: wydłużenie czasu zadysponowania siłami i środkami do działań ratowniczych, nieuwzględnienie budowy zintegrowanego systemu powiadamiania ratunkowego na poziomie powiatu, współpracującego z siecią CPR-ów budowanych na poziomie wojewódzkim oraz brak funkcji koordynacyjnej ze strony tworzonych CPR-ów w przypadku zdarzenia wymagającego udziału służb z kilku powiatów.

Na konieczność modyfikacji koncepcji systemu 112, pod kątem rozwiązań prawnych i technicznych, wskazał również Ministrowi SWiA w dniu 12 lutego 2008 r.⁸² Podsekretarz Stanu w MSWiA, odpowiedzialny za jej wdrożenie.

2.3. Minister SWiA w lutym 2008 r. podjął decyzję o prowadzeniu prac mających na celu opracowanie nowej koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112 (dalej nowego SPR). Koordynację realizacji tych prac Minister SWiA powierzył Komendantowi Głównemu PSP. O powyższej decyzji Minister SWiA poinformował wojewodów w kwietniu 2008 r.⁸³.

⁸⁰ Pismo nr DIT-PR-2613-635/08 skierowane przez Dyrektora Departamentu Infrastruktury Teleinformatycznej MSWiA do Podsekretarza Stanu w MSWiA, odpowiedzialnego za kontrolowany obszar.

⁸¹ Pismo nr DIT-PR-2613-635/08 skierowane do Podsekretarza Stanu w MSWiA, odpowiedzialnego za kontrolowany obszar.

⁸² Pismo nr SPP-87/20078.

⁸³ Pismo nr SPP-328/08 do wojewodów, podpisane przez Podsekretarza Stanu w MSWiA z upoważnienia Ministra SWiA. Koncepcja systemu 112 z dnia 16 października 2007 r. nie została uchylona przez Radę Ministrów i obowiązuje do czasu zakończenia prac nad systemem powiadamiania ratunkowego, mimo iż jej rozwiązania nie odpowiadają obecnie obowiązującym uregulowaniom prawnym. Proces jej uchylecia, rozpoczęty w MSWiA w marcu 2008 r., został wstrzymany do czasu opracowania nowego dokumentu, zastępującego koncepcję systemu 112.

Minister SWiA poinformował wojewodów, że analiza koncepcji Systemu 112, dokonana w porozumieniu z Ministrem Zdrowia, wykazała wiele mankamentów w proponowanych rozwiązaniach, które stanowią istotne przesłanki do jej weryfikacji. Przede wszystkim wskazał na to, że zapisy koncepcji ograniczają rolę wojewódzkich CPR-ów do obsługi zgłoszeń kierowanych do numeru alarmowego 112, pomijając całkowicie funkcje organizacji, dysponowania i koordynacji działań ratowniczych z zastosowaniem innych numerów alarmowych. Jako cel nowych rozwiązań wskazał poprawę bezpieczeństwa obywateli poprzez stworzenie możliwości uzyskania szybkiego i skutecznego dostępu do służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, z jednoczesną poprawą możliwości współdziałania tych służb poprzez stworzenie sieci zintegrowanych ośrodków zarządzania działalnością ratowniczą.

2.4. Z ustaleń kontroli wynika, że koncepcja nowego systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112, nie została opracowana do końca 2009 r., mimo ustanowienia w 2009 r. norm prawno-organizacyjnych jego funkcjonowania w ustawie o ochronie przeciwpożarowej⁸⁴ (art. 14a-14f) oraz w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego i wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego⁸⁵.

Prace nad koncepcją nowego SPR prowadził Komendant Główny PSP wspólnie z MSWiA.

Komendant Główny PSP, w celu realizacji powierzonego przez Ministra SWiA zadania, decyzją nr 101 z dnia 14 marca 2008 r., powołał Zespół do spraw Systemu Powiadamiania Ratunkowego. Zespół ten brał udział w przygotowaniu projektów aktów prawnych niezbędnych do wdrożenia nowego SPR, w tym projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej i niektórych innych ustaw (ustawy zmieniającej z dnia 5 grudnia 2008 r.)⁸⁶ oraz projektu powołanego wyżej rozporządzenia. Przygotował także ramowe dokumenty, określające podstawy do opracowania nowego SPR, w tym: we wrześniu 2008 r. „Założenia do organizacji i funkcjonowania SPR na obszarze województwa”, a w styczniu 2009 r. „Zasady przygotowania i przyjęcia koncepcji SPR

⁸⁴ Ustawa z dnia 24 sierpnia 1999 r. o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380). Przepisy art. 14a-14f tej ustawy weszły w życie z dniem 10 lutego 2009 r. Patrz pkt 3.1.1, ppkt 2 niniejszej **Informacji** oraz przypis nr 18.

⁸⁵ Dz. U. Nr 130, poz. 1073. Przepisy rozporządzenia, wydane na podstawie art. 14e ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, weszły w życie z dniem 2 września 2009 r. Patrz pkt 3.1.1, ppkt 4 niniejszej **Informacji** oraz przypis nr 31.

⁸⁶ Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 11, poz. 59).

w województwach” i „Koncepcja Systemu Powiadamiania Ratunkowego dla województwa”, umożliwiające ujednolicenie opracowania wojewódzkich koncepcji nowego SPR.

Jedynym istotnym dokumentem, związanym z procesem budowy nowego SPR, jest harmonogram budowy SPR (dalej Harmonogram), opracowany w dniu 19 października 2009 r. przez powyższy Zespół w porozumieniu z Centrum Projektów Informatycznych MSWiA (dalej CPI MSWiA). Ustanawiał on zakres prac oraz ramy czasowe budowy i wdrożenia nowego SPR.

Z ustaleń kontroli wynika, że realizacja Harmonogramu, już na samym początku, napotkała na poważne trudności, mogące poważnie opóźnić proces budowy nowego SPR z wykorzystaniem numeru alarmowego 112.

Do końca 2009 r. wojewodowie: małopolski, wielkopolski, mazowiecki, śląski, oraz kujawsko-pomorski, ze względu na rozbieżne z przedstawicielami PSP stanowiska co do modeli funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego na właściwych im obszarach, nie dokonali uzgodnień wojewódzkich koncepcji SPR, mimo iż Harmonogram zakładał zakończenie tego etapu do końca października 2009 r. Komendant Główny PSP bezskutecznie dwukrotnie interweniował w tej sprawie u Ministra SWiA⁸⁷.

Nieuzgodnienie 5 z 16 koncepcji wojewódzkich, stanowiących podstawę do opracowania krajowej koncepcji SPR, uniemożliwiło Komendantowi Głównemu PSP opracowanie jej do końca 2009 r., tj. w terminie określonym w Harmonogramie.

Według Harmonogramu, wdrożenie nowego SPR w województwach organizujących EURO 2012 powinno nastąpić pod koniec 2011 r., a na terenie całego kraju w końcu 2013 r., tj. po upływie ponad 9 lat od wejścia Polski do Unii Europejskiej. Powyższe terminy, ze względu na nieopracowanie do końca 2009 r. koncepcji nowego SPR z zastosowaniem numeru alarmowego 112 są zagrożone, zwłaszcza że MSWiA, mimo wejścia w życie z dniem 2 września 2009 r. przepisów

⁸⁷ Według treści pisma nr CKR-I-0730/1-2/10 z dnia 13 marca 2010 r., skierowanego przez Komendanta Głównego PSP do Wiceprezesa NIK – odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne NIK z dnia 8 marca 2010 r. (pismo nr KKT-410-05-02/2009). Były to odpowiednio pisma nr: CKR-I-0731/I-123/09 z dnia 14 grudnia 2009 r. i CKR-I-0731/1-2/10 z dnia 4 stycznia 2010 r.

szczegółowo określających warunki tworzenia i funkcjonowania CPR-ów⁸⁸, prowadzi prace nad ich zmianą⁸⁹.

Według powyższego Harmonogramu, do uruchomienia nowego SPR niezbędne jest również terminowe zrealizowanie przez CPI MSWiA projektów teleinformatycznych⁹⁰ pt.: „System informatycznego powiadamiania ratunkowego (SI PR) dla potrzeb Centrów Powiadamiania Ratunkowego (CPR) i Wojewódzkich Centrów Powiadamiania Ratunkowego (WCPR) wraz z infrastrukturą teleinformatyczną”⁹¹ (do końca 2013 r.) oraz „Ogólnopolska Sieć Teleinformatyczna na potrzeby obsługi numeru alarmowego (OST 112)”⁹² – do końca 2011 r.

3.2.2. Warunki prawno-organizacyjne do funkcjonowania jednego numeru alarmowego 112 w Polsce

NIK negatywnie ocenia, pod względem legalności i rzetelności, działania Ministra SWiA w zakresie wydania przepisów stanowiących podstawy prawno-organizacyjne zbudowania nowego systemu powiadamiania ratunkowego z wykorzystaniem numeru alarmowego 112, zapewniającego bezzwłoczne lokalizowanie abonentów dzwoniących na ten numer oraz pełny dostęp do danych abonentów.

Minister SWiA prowadził prace związane z wydaniem aktów wykonawczych do ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne⁹³ oraz ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej⁹⁴, z naruszeniem przepisu § 127 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”⁹⁵ oraz obowiązku określonego w § 1 i § 3 ust. 2 pkt 3 zarządzenia nr 9 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 marca

⁸⁸ Przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego i wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego (Dz. U. Nr 130, poz. 1073).

⁸⁹ Według pisma nr CKR-I-0730/1-2/10 z dnia 13 marca 2010 r., skierowanego przez Komendanta Głównego PSP do Wiceprezesa NIK, będącego odpowiedzią na wystąpienie pokontrolne NIK z dnia 8 marca 2010 r. oraz pisma Ministra SWiA nr DKSiW-A-096/859/10 z dnia 31 marca 2010 r., skierowanego do Kolegium NIK jako zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego NIK z dnia 24 marca 2010 r.

⁹⁰ Do uruchomienia nowego SPR niezbędne jest również uruchomienie przez UKE Systemu PLI CBD, planowane na połowę 2011 r. (o czym szerzej w pkt 3.2.6 niniejszej Informacji).

⁹¹ CPI MSWiA realizuje ten projekt na podstawie decyzji Ministra SWiA nr 59 z dnia 20 marca 2009 r.

⁹² CPI MSWiA realizuje ten projekt na podstawie decyzji Ministra SWiA nr 56 z dnia 13 marca 2009 r.

⁹³ Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.

⁹⁴ Tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 ze zm.

⁹⁵ Dz. U. Nr 100, poz. 908 ze zm. Przepis § 127 stanowi, że rozporządzenie powinno wchodzić w życie w dniu wejścia w życie ustawy, na podstawie której jest ono wydawane.

1999 r. w sprawie opracowywania, uzgadniania i ogłaszania aktów normatywnych w resorcie spraw wewnętrznych i administracji⁹⁶. W rezultacie, projekty trzech rozporządzeń nie zostały przedstawione w terminach umożliwiających wejście ich w życie w dniu wejścia w życie ustaw, na podstawie których miały być wydane. Podkreślenia wymaga, że rozporządzenia te miały podstawowe znaczenie dla funkcjonowania tych ustaw. I tak:

- minister właściwy do spraw wewnętrznych został zobowiązany przepisem art. 14e ustawy o ochronie przeciwpożarowej do określenia, w drodze rozporządzenia (w porozumieniu z ministrem zdrowia), szczegółowej organizacji, sposobu funkcjonowania oraz realizacji zadań centrów powiadamiania ratunkowego i wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego. Przepis, stanowiący podstawę wydania tego rozporządzenia, został wprowadzony z dniem 10 lutego 2009 r. przez art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw⁹⁷. Projekt wstępny rozporządzenia został opracowany wraz z projektem powołanej wyżej ustawy zmieniającej z dnia 5 grudnia 2008 r.⁹⁸. Prace nad rozporządzeniem trwały jednak nadal po jej uchwaleniu przez Sejm RP i jej wejściu w życie z dniem 10 lutego 2009 r. Prowadzone były dwutorowo – w Komendzie Głównej PSP i w MSWiA, przez zespół roboczy powołany w dniu 6 lutego 2009 r. Zainicjowane w końcu stycznia 2009 r. uzgodnienia wewnątrz- i międzyresortowe projektu opracowanego przez Komendanta Głównego PSP, zakończyły się dopiero 12 maja 2009 r. Po dokonanych uzgodnieniach, prace trwały nadal, przy uwzględnieniu wersji projektu opracowanego w marcu 2009 r. przez wymieniony wyżej zespół. Zakończyły się one po zaakceptowaniu zmienionego projektu, w maju 2009 r. przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego i Komitet ds. Informatyzacji i Łączności oraz podpisaniu go przez Ministra SWiA. W rezultacie, przepisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego i wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego⁹⁹, weszły w życie w dniu 2 września 2009 r., tj. po upływie ponad 6 miesięcy od wejścia

⁹⁶ Dz. Urz. MSWiA Nr 2, poz. 18 ze zm. Przepis § 1 stanowi, że projekt aktu normatywnego opracowuje się zgodnie z zasadami techniki prawodawczej, ustalonymi w odrębnych przepisach. Przepis § 3 ust. 2 pkt 3 stanowi, że przy opracowywaniu projektu należy w szczególności opracować i przedłożyć do właściwej w sprawach legislacji komórki organizacyjnej Ministerstwa SWiA projekt aktu normatywnego, będącego wykonaniem delegacji ustawowej, w terminie umożliwiającym wejście w życie tego aktu wraz z ustawą.

⁹⁷ Dz. U. z 2009 r. Nr 11, poz. 59. Patrz przypis nr 19.

⁹⁸ Według druku sejmowego nr 1167, wraz z rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw, do Sejmu RP wpłynął w dniu 14 października 2008 r. projekt aktu wykonawczego pt. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia ... 2008 r. w sprawie funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego i wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego.

⁹⁹ DZ. U. Nr 130, poz. 1073.

w życie powołanej ustawy z dnia 5 grudnia 2009 r., a około 12 miesięcy od opracowania projektu wstępnego;

- minister właściwy do spraw wewnętrznych został zobowiązany przepisem art. 78 ust. 7a ustawy Prawo telekomunikacyjne do określenia, w drodze rozporządzenia, organizacji i funkcjonowania centralnego punktu systemu centrów powiadamiania ratunkowego (dalej CP SCPR) oraz punktów centralnych służb (dalej WPC). Powołany wyżej przepis ustawy Prawo telekomunikacyjne, stanowiący podstawę wydania rozporządzenia, został wprowadzony z dniem 10 lutego 2009 r. przez art. 3 ustawy zmieniającej z dnia 5 grudnia 2008 r. Projekt rozporządzenia nie został przedłożony Sejmowi RP wraz z projektem powyższej ustawy¹⁰⁰. Departament Infrastruktury Teleinformatycznej MSWiA, odpowiedzialny w tym czasie za implementację rozwiązań technicznych wynikających z Dyrektywy, uzyskał informację o konieczności jego opracowania dopiero w październiku 2008 r., po interwencji Komendanta Głównego PSP¹⁰¹. Projekt rozporządzenia został opracowany przez MSWiA i przesłany do uzgodnień wewnątrzresortowych w dniu 25 lutego 2009 r. Stwierdzono jednak, że dopiero 5 czerwca 2009 r. MSWiA zakończyło proces opracowywania podstawowych założeń organizacji i funkcjonowania CP SCPR i WPC oraz przygotowanie materiału wyjściowego do prac nad rozporządzeniem¹⁰². W rezultacie, w dniu 30 czerwca 2009 r. rozpoczął się powtórnie proces uzgodnień wewnątrzresortowych kolejnej wersji projektu rozporządzenia, zainicjowany przez Departament Ewidencji Państwowych i Teleinformatyki MSWiA. Ostateczna wersja została uzgodniona dopiero 26 listopada 2009 r. na konferencji wewnątrzresortowej. Do czasu zakończenia czynności kontrolnych (dnia 18 grudnia 2009 r.), mimo upływu ponad 10 miesięcy od wejścia w życie ustawy zmieniającej z dnia 5 grudnia 2008 r., procedura wydania tego rozporządzenia nie została zakończona przez Ministra SWiA¹⁰³.

- obowiązek wydania rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 albo innych numerów alarmowych (System PLI CBD), wprowadzony został z dniem 1 sierpnia 2008 r. Wynika on z art. 78 ust. 7 Prawa telekomunikacyjnego, w brzmieniu nadanym przepisem art. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2008 r. o zmianie ustawy Prawo telekomunikacyjne oraz ustawy

¹⁰⁰ Według druku sejmowego nr 1167 z 2008 r. – powołanego w przypisie nr 98.

¹⁰¹ Pismo Komendanta Głównego PSP do Departamentu Infrastruktury Teleinformatycznej MSWiA z dnia 22 października 2008 r.

¹⁰² W pracach nad dokumentem pt. „Główne założenia dotyczące udostępniania informacji i danych z Platformy Lokalizacyjno-Informacyjnej Centralnej Bazy Danych (PLI CBD) do Centrów Powiadamiania Ratunkowego i służb za pośrednictwem Centralnego Punktu Systemu Powiadamia Ratunkowego (CP SCPR) oraz własnych punktów centralnych (WCP)”, obok Centrum Projektów Informatycznych MSWiA brali udział: Urząd Komunikacji Elektronicznej, Komenda Główna PSP i Komenda Główna Policji.

¹⁰³ Przedmiotowe rozporządzenie nie zostało wydane również do końca maja 2010 r.

o Państwowym Ratownictwie Medycznym¹⁰⁴. Kontrola wykazała, że w dniu 20 lipca 2007 r. Minister SWiA przekazał sekretarzowi Komitetu Rady Ministrów projekt ustawy nowelizującej. Departament Prawny MSWiA dopiero w dniu 17 sierpnia 2007 r. zwrócił uwagę Departamentowi Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych MSWiA o obowiązku przygotowania rozporządzenia. Departament ten dopiero w dniu 4 stycznia 2008 r. przygotował projekt rozporządzenia i przekazał go do uzgodnień wewnątrzresortowych. Z kolei Departament Infrastruktury Teleinformatycznej MSWiA, miesiąc po wejściu w życie przepisu, na podstawie którego rozporządzenie miało być wydane, w dniu 1 września 2008 r., zainicjował proces uzgodnień międzyresortowych. W rezultacie, rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego „112” albo innych numerów alarmowych¹⁰⁵ weszło w życie z dniem 15 stycznia 2009 r., czyli po upływie 5 miesięcy od wejścia w życie powołanej wyżej ustawy z dnia 11 stycznia 2008 r.

Proces przygotowywania projektu rozporządzenia w sprawie organizacji i funkcjonowania centralnego punktu systemu centrów powiadamiania ratunkowego (dalej CP SCPR) oraz punktów centralnych służb (dalej WPC) oraz rozporządzenia w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 albo innych numerów alarmowych (System PLI CBD), prowadzony był również z naruszeniem przepisu § 13 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”¹⁰⁶. Przepis § 13 stanowi, że jednocześnie z projektem ustawy przygotowuje się projekty rozporządzeń o znaczeniu podstawowym dla jej funkcjonowania.

Nieterminowe wydanie aktów wykonawczych do ustawy Prawo telekomunikacyjne i ustawy o ochronie przeciwpożarowej, zakłóciło proces budowy krajowej koncepcji nowego SPR z wykorzystaniem numeru alarmowego 112 i może grozić opóźnieniem w jego wdrożeniu.

¹⁰⁴ Ustawa z dnia 11 stycznia 2008 r. o zmianie ustawy Prawo telekomunikacyjne oraz ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym - Dz. U. Nr 17, poz. 101 ze zm.

¹⁰⁵ Dz. U. Nr 236, poz. 1620.

¹⁰⁶ Dz. U. Nr 100, poz. 908 ze zm.

3.2.3. Wdrożenie rozwiązania technicznego zapewniającego automatyczny dostęp do informacji o lokalizacji osób kierujących wywołanie alarmowe

1. NIK pozytywnie ocenia, pod względem celowości, podjęcie przez Ministra SWiA w sierpniu 2007 r. prac zmierzających do wprowadzenia rozwiązania technicznego, zapewniającego dostęp służbom dyżurnym PSP i Policji do danych lokalizacyjnych osób dzwoniących na numer alarmowy 112.

Izba negatywnie ocenia nieobjęcie tym rozwiązaniem wszystkich operatorów telefonii stacjonarnej oraz długotrwałość procesu jego wdrażania.

Służby dyżurne Policji i PSP do połowy 2008 r., w trakcie odbioru wywołania alarmowego 112¹⁰⁷, nie posiadały możliwości pozyskiwania informacji o lokalizacji abonenta w czasie rzeczywistym (tj. „on line”) od operatorów telekomunikacyjnych sieci stacjonarnych i mobilnych.

W celu uzyskania informacji o lokalizacji abonenta dzwoniącego na numer alarmowy, służby Policji i PSP kierowały zapytania o te dane, do wyznaczonych centrów obsługi poszczególnych operatorów telekomunikacyjnych, innymi łączami. Powodowało to znaczne wydłużenie czasu reakcji tych służb, od momentu odbioru wywołania alarmowego do zadysponowania wymaganych zaistniałym zdarzeniem sił i środków ratowniczych.

Inicjatywę wdrożenia rozwiązania technicznego, umożliwiającego służbom dyżurnym PSP i Policji automatyczny dostęp do informacji o lokalizacji abonenta realizującego wywołanie alarmowe 112 (dalej rozwiązanie tymczasowe), podjął Podsekretarz Stanu w MSWiA, na posiedzeniu Zespołu Międzyresortowego w dniu 21 sierpnia 2007 r. Projekt tego rozwiązania został opracowany w końcu listopada 2007 r. przy udziale MSWiA, Prezesa UKE, Komendantów Głównych PSP oraz Policji i operatorów telekomunikacyjnych.

Minister SWiA w dniu 25 stycznia 2008 r. zawarł z wybranymi operatorami telekomunikacyjnymi, w tym z Telekomunikacją Polską S.A. (dalej TP S.A.) oraz z czterema operatorami telefonii komórkowej¹⁰⁸, stosowne porozumienia, w sprawie przekazywania służbom ratunkowym danych lokalizacyjnych o osobach dzwoniących

¹⁰⁷ Dotyczyło to również odbioru zgłoszeń kierowanych odpowiednio na numery alarmowe: 997 (Policja) i 998 (PSP).

¹⁰⁸ Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o., PTK Centertel Sp. z o.o., P4 Sp. z o.o., Polkomtel S.A.

na numer alarmowy 112. Ich sygnatariuszami są również: Komendant Główny Policji i Komendant Główny PSP.

W porozumieniach operatorzy telekomunikacyjni zobowiązali się do nieodpłatnego udostępnienia, w terminie do dnia 30 czerwca 2008 r., jednostkom Policji i PSP: informacji dotyczących lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 w formie tekstowej (w przypadku TP S.A.) oraz wizualizacji przybliżonego miejsca zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112, niezależnie od udostępniania informacji o lokalizacji w postaci tekstowej (w przypadku operatorów telefonii komórkowej)¹⁰⁹.

Minister SWiA ograniczył stosowanie rozwiązania tymczasowego, w przypadku operatorów telefonii stacjonarnej, jedynie do Telekomunikacji Polskiej S.A. – operatora o największym zasięgu działania w Polsce, obsługującego 7.306.628 abonentów¹¹⁰. Nie objęto tym rozwiązaniem pozostałych operatorów telefonii stacjonarnej, reprezentujących 2.656.650 abonentów, tj. 26,7% ogółu abonentów tej telefonii oraz prawie 5% łącznej liczby abonentów telefonii publicznej.

Z ustaleń kontroli wynika, że procedury udostępniania informacji dotyczących lokalizacji zakończenia sieci, z której zostało wykonane wywołanie alarmowe 112¹¹¹, stosowane przez operatorów realizujących rozwiązanie tymczasowe, były zróżnicowane – m.in. w zakresie zasad dostępu do danych lokalizacyjnych i zgłaszania awarii. Minister SWiA zaakceptował te procedury, mimo że Komendant Główny Policji zabiegał o ich ujednolicenie¹¹². Minister SWiA przy ich przyjęciu kierował się pilnością ich wdrożenia oraz faktem posiadania przez każdego z operatorów własnych, odmiennych rozwiązań w zakresie przekazywania danych

¹⁰⁹ Rozwiązanie tymczasowe polega na łączeniu się stanowisk służb dyżurnych Policji i PSP, poprzez szerokopasmowy Internet, z witrynami operatorów telekomunikacyjnych, z wykorzystaniem czytników i kart kryptograficznych, służących do autoryzacji dostępu do danych, zawartych w bazach operatorów. Udostępnianie danych lokalizacyjnych następuje w sposób następujący: dyżurny stanowiska kierowania Policji lub PSP po odebraniu wywołania alarmowego, dokonuje zalogowania się, za pośrednictwem karty kryptograficznej do systemu odpowiedniego operatora szerokopasmowymi łączami internetowymi i uzyskuje na swoim stanowisku, na ekranie terminala komputerowego, dane lokalizacyjne, prezentowane przez operatorów odpowiednio według ustaleń zawartych w porozumieniu.

¹¹⁰ Według stanu w 2008 r.

¹¹¹ Procedury te zostały wprowadzone do porozumień z dnia 25 stycznia 2008 r. stosownymi aneksami z dnia 12 maja 2008 r.

¹¹² Komendant Główny Policji wniósł o ujednolicenie procedur w dniu 9 czerwca 2008 r. pismem nr La 2115/08/GZ.

lokalizacyjnych¹¹³. Procedury te polegały na prezentowaniu na monitorach stanowisk kierowania, obsługiwanych przez służby dyżurne, w przypadku:

- *TP S.A.: województwa, gminy/miasta, kodu pocztowego, nazwy ulicy, numeru domu i mieszkania;*
- *PTK Centertel Sp. z o.o. (sieć Orange): długości i szerokości geograficznej, czasu lokalizacji, opisu lokalizacji (kwadrat ulic oraz nazwa miasta dla lokalizacji w mieście, nazwa miejscowości, w pobliżu której znajdował się dany numer dla obszarów pozamiejskich), mapy statycznej z zaznaczoną orientacyjną pozycją namierzonego numeru, dostępnej na żądanie,*
- *Polkomtel S.A. (sieć Plus): współrzędnych lokalizacyjnych (obszaru kołowego), promienia lokalizacji, przybliżonej wizualizacji (mapki statycznej),*
- *Polskiej Telefonii Cyfrowej Sp. z o.o. (sieć Era): współrzędnych geograficznych, promienia obszaru, mapy statycznej, opisu i linku do serwera map,*
- *P4 Sp. z o.o. (sieć Play): współrzędnych geograficznych telekomunikacyjnego urządzenia końcowego operatora (masztu sieci bazowej obsługującej połączenie).*

Definicja miejsca zakończenia sieci w procedurze zaprezentowanej przez P4 Sp. z o.o. była niezgodna z przepisem art. 78 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne, według którego miejscem tym dla ruchomej publicznej sieci telefonicznej jest geograficzne położenie urządzenia końcowego użytkownika publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych.

2. Rozwiązanie tymczasowe, wdrożone w pełni w dniu 1 lipca 2008 r., nie gwarantowało służbom dyżurnym PSP i Policji niezawodnego dostępu do sieci operatorów telekomunikacyjnych i dokładności danych lokalizacyjnych abonentów realizujących wywołania alarmowe, niezbędnych do szybkiego reagowania w sytuacjach wymagających interwencji. Sprawność tego systemu do końca 2009 r. nie uległa poprawie.

Na zawodność rozwiązania tymczasowego oraz niedokładność danych lokalizacyjnych, uzyskiwanych za jego pośrednictwem, wskazywały wyniki testów (próbnych wywołań alarmowych 112) przeprowadzonych w czerwcu i sierpniu 2008 r. na stanowiskach kierowania PSP i Policji.

Testy przeprowadzone przez PSP w sierpniu 2008 r. wykazały, że sprawnie działały jedynie systemy realizujące to rozwiązanie w sieciach Telekomunikacji

¹¹³ Według wyjaśnienia złożonego kontrolerom NIK przez Dyrektora Departamentu Ewidencji Państwowych i Teleinformatyki (pismo DEPiT-PR-0740-608-1822/09 z dnia 11 grudnia 2009 r.).

Polskiej S.A. oraz Polskiej Telefonii Cyfrowej Sp. z o.o. (odpowiednio: 2,3% i 2,4% nieudanych połączeń z siecią, 3,7% i 5,3% nieudanych prób uzyskania lokalizacji). Bardzo źle funkcjonował system operatora P4 Sp. z o.o. (10,4% nieudanych połączeń z jego siecią, 81,5% nieudanych prób uzyskania lokalizacji).

Testy wykazały również uzyskiwanie przez służby dyżurne PSP i Policji od operatorów telekomunikacyjnych niedokładnych danych lokalizacyjnych osób dzwoniących na numer 112. Informacje o lokalizacji osób dzwoniących na numer alarmowy 112 podawane były przez operatorów z dokładnością od 10 m do nawet 22.778 m w obszarze zabudowanym oraz od 100 m do 18.200 m w terenie niezabudowanym (w sieci Polskiej Telefonii Cyfrowej Sp. z o.o.).

Podjęmowane przez MSWiA działania, mające na celu poprawę funkcjonowania tego rozwiązania, nie spowodowały poprawy w tym zakresie. Potwierdziły to poniższe wyniki testów sprawności działania rozwiązania tymczasowego, przeprowadzone przez NIK w okresie październik-grudzień 2009 r. na stanowiskach kierowania PSP i Policji siedmiu skontrolowanych województw¹¹⁴.

Sprawność działania rozwiązania tymczasowego w sieciach telefonii komórkowej przedstawiała się następująco:

Operator	Liczba prób połączenia		Czas odbioru połączenia (min : sek.)	Ustalenie lokalizacji		Czas ustalenia lokalizacji (min : sek.)	Niepewność danych lokalizacyjnych (m)
	Ogółem	Nieskutecznych		Tak	Nie		
PTK Centertel Sp. z o.o.	57	1	0:01-1:48	32	24	0:02-9:00	1000 – 4.500 max. 20.000
PTC Sp. z o.o.	86	3	0:01-0:50	64	19	0:02-46:00	100 – 10.501
Polkomtel S.A.	86	3	0:01-0:55	51	32	0:05-160:00	200 – 6.100 max. 100.000
P4 Sp. z o.o.	59	3	0:01-1:57	10	46	0:08-53:58	740 – 10.000 max. 50.000

Testy sprawności obsługi wywołań alarmowych 112 z telefonów komórkowych oraz dokładności danych lokalizacyjnych wykazały m.in., że:

- *Dostępność sieci mobilnych, w przypadku wywołania skierowanego do numeru alarmowego 112, kształtowała się na poziomie: od 94,9% (sieć Play) do 98,2% (sieć Orange).*

¹¹⁴ Testy przeprowadzono w województwach: dolnośląskim, śląskim, lubuskim, łódzkim, wielkopolskim, mazowieckim i kujawsko-pomorskim.

- *Próba ustalenia lokalizacji osoby dzwoniącej, po odebraniu zgłoszenia, nie powiodła się w przypadku: 22,9% połączeń (sieć Era) i blisko 43% (Orange i Plus). Bardzo niska była skuteczność uzyskania danych lokalizacyjnych abonenta w przypadku sieci Play – aż w 82,1% połączeń nie uzyskano tych danych. Niska była również skuteczność próbnych połączeń, realizowanych z telefonów na kartę prepaid w sieci Plus. Przykładowo – na 6 połączeń zrealizowanych w obszarze działania Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi – w trzech przypadkach, mimo wielokrotnych prób, nie zlokalizowano osoby dzwoniącej. Podobnie niski wskaźnik – 50% skuteczności uzyskania danych lokalizacyjnych, odnotowano w trakcie wykonywanych połączeń kontrolnych w obszarze województwa dolnośląskiego. Na 52 próby, jedynie w 26 uzyskano jakiegokolwiek dane lokalizacyjne.*

Podobny poziom dostępu do informacji udzielanej przez operatorów o lokalizacji osób dzwoniących odnotowała Komenda Wojewódzka PSP w Katowicach, w ramach przeprowadzanych w październiku 2009 r. badań własnych. W ich wyniku stwierdzono, że trudności w uzyskaniu tych informacji wystąpiły w: 20% prób w sieci Era w Bytomiu, w 50% prób w każdej z sieci mobilnych w powiecie żywieckim, 100% prób w sieci Orange w powiecie cieszyńskim. Pozostałe komendy PSP z obszaru województwa śląskiego podały, że ilość nieudanych prób odczytania danych lokalizacyjnych z wszystkich sieci mobilnych była na poziomie około 40%.

- *Dane lokalizacyjne uzyskiwane były, w ekstremalnych przypadkach, po upływie od 46 minut (sieć Era) i 54 minut (sieć Play) do nawet 2 godzin i 40 minut (sieć Plus). Rażącem przykładem nieskuteczności działań w tym zakresie, była próba dokonana z telefonu sieci Plus z kartą prepaidową, z miejsca postoju na 319 km autostrady A-2. Stanowisko kierowania Komendy Powiatowej Policji w Poddębicach (województwo łódzkie) po odbiorze zgłoszenia, uzyskało oczekiwane dane lokalizacyjne, z dokładnością ok. 4.445 m, dopiero po powtórnym połączeniu się z systemem operatora, po upływie 2 godzin i 40 minut. Podobny był scenariusz uzyskania danych lokalizacyjnych z tego telefonu, po skierowaniu wywołania alarmowego z centrum Poddębic – dane o podobnej dokładności zostały uzyskane po upływie 1 godziny i 45 minut.*
- *Informacje o lokalizacji abonenta kierującego wywołanie alarmowe, podawane były przez operatorów z dokładnością od 200 m do 10.501 m, a w skrajnych przypadkach nawet do 50 km i 100 km. Szczególnym przykładem zawodności systemu lokalizacyjnego było uzyskanie danych o abonencie dzwoniącym z telefonu sieci Plus, ze 129 km autostrady A4 (na granicy powiatu ziemskiego Wrocław i powiatu śródzkiego). Zgłoszenie odebrane zostało przez Komisariat Policji w Kątach Wrocławskich, a po upływie 9 min. 21 sek. system podał dane lokalizacyjne w Lwówku Śląskim – miejscowości oddalonej o około 100 km od miejsca wywołania. Próba uzyskania danych lokalizacyjnych w tej sieci, w obszarze działania Komendy Powiatowej Policji w Lubaniu (województwo dolnośląskie), skończyła się podaniem przez operatora obszaru kołowego o średnicy 32.979 m. Podczas próby uzyskania danych lokalizacyjnych*

z m. Ciechocinek (województwo kujawsko-pomorskie) podczas wywołania alarmowego w sieci Play, operator przekazał dane miejsca odległego o około 50 km. Podczas próby uzyskania danych lokalizacyjnych w sieci Orange na obszarze powiatu cieszyńskiego (województwo śląskie), jej operator podał przybliżoną lokalizację i wyjaśnił, że dokładne dane może podać dopiero po uprzednim zwróceniu się o to na piśmie.

Sprawność działania rozwiązania tymczasowego w sieci TP S.A. oraz próby połączenia się z numerem alarmowym 112 w innych sieciach telefonii stacjonarnej przedstawiała się następująco:

Operator	Liczba prób połączenia		Czas odbioru połączenia min : sek.	Ustalenie lokalizacji		Czas ustalenia lokalizacji
	Ogółem	Nieskutecznych		Tak	Nie	
TP S.A.	108	10	0:01-1:00	78	20	0:01-6:55
Telefonia Dialog S.A.	5	4	0:08	0	1	--
Netia S.A.	5	0	0:03-0:23	--	--	--
MNI Telecom S.A.	2	2	---	--	--	--

Testy sprawności obsługi wywołań alarmowych 112 z telefonów stacjonarnych wykazały m.in., że:

- występują istotne problemy z dostępnością do sieci operatorów stacjonarnych, w przypadku wywołania alarmowego 112. Prawie co dziesiąte wywołanie kierowane do sieci TP S.A. było bezskuteczne, w tym w obszarze województwa kujawsko-pomorskiego dotyczyło to 7 z 10 prób połączenia,
- w przypadku aż 25,6% wywołań alarmowych 112, skierowanych do sieci TP S.A., nie uzyskano danych lokalizacyjnych. Na 9 prób uzyskania lokalizacji w obszarze województwa mazowieckiego, w wyniku awarii systemu lokalizacyjnego, aż w 5 przypadkach dane uzyskano dopiero po połączeniu się z operatorem za pośrednictwem innych łącz,
- większość połączeń kierowanych do numeru alarmowego 112 z telefonów pozostałych operatorów stacjonarnych (poza TP S.A.) była nieskuteczna – dotyczyło to aż 4 z 5 prób w sieci Telefonia Dialog S.A. oraz 2 prób w sieci MNI Telecom S.A.

3.2.4. Przygotowanie Policji i Państwowej Straży Pożarnej do obsługi zgłoszeń kierowanych do numeru alarmowego 112

1. NIK pozytywnie ocenia, pod względem rzetelności i celowości, zapewnienie przez Komendanta Głównego PSP i Komendanta Głównego Policji, w okresie

objętym kontrolą, ciąglej obsługi na terenie Polski zgłoszeń kierowanych do numeru alarmowego 112.

Wywołania alarmowe 112 z telefonów komórkowych odbierane były, od co najmniej 2003 r., przez jednostki organizacyjne Policji. We wrześniu 2005 r. Ministerstwo SWiA zdecydowało o uruchomieniu odbioru wywołań alarmowych z telefonów stacjonarnych przez jednostki organizacyjne PSP.

Według stanu na koniec października 2009 r. zgłoszenia kierowane do numeru alarmowego 112 z sieci mobilnych odbierały 302 jednostki organizacyjne Policji (komendy powiatowe i miejskie, a także niektóre podległe im komisariaty)¹¹⁵.

Zgłoszenia kierowane do numeru alarmowego 112 z sieci stacjonarnych odbierało 331 jednostek organizacyjnych PSP (komendy powiatowe i miejskie)¹¹⁶. Jednocześnie w 94 z tych lokalizacji, jednostki organizacyjne PSP odbierały również zgłoszenia z wszystkich sieci mobilnych, a w dalszych 9 lokalizacjach, zgłoszenia kierowane z niektórych sieci mobilnych.

Wojewodowie, korzystając z przepisu art. 61 ustawy o PRM¹¹⁷, zawarli na przełomie 2006 i 2007 r. porozumienia z właściwymi organami PSP i Policji, na mocy których powierzyli PSP i Policji obsługę wywołań alarmowych. Na obszarze województwa lubuskiego terenowe jednostki organizacyjne Policji obsługiwały te wywołania bez stosownego porozumienia¹¹⁸.

¹¹⁵ Wyjątkami są województwa: podkarpackie i wielkopolskie (w których zgłoszenia z wszystkich sieci odbiera PSP), a także następujące województwa, na obszarze których, w wymienionych powiatach/miastach, zgłoszenia z sieci mobilnych odbiera PSP: świętokrzyskie (miasto Kielce), dolnośląskie (powiaty: głogowski, polkowicki), lubuskie (powiat ślubicki), łódzkie (powiaty: bełchatowski i piotrkowski), małopolskie (powiaty: brzeski, dąbrowski, gorlicki, miechowski, myślenicki, nowosądecki, suski, tatrzański, wadowicki, wielicki, tarnowski), mazowiecki (powiaty: płocki i miasto Płock oraz zwoleński, mławski dla sieci ERA), śląskie (powiaty: cieszyński, częstochowski i miasto Częstochowa, lubliniecki, miasto Mysłowice, a od 1 czerwca 2008 r. bieruńsko-lędziński i miasto Tychy), warmińsko-mazurski (powiaty: bartoszycki, giżycki, kętrzyński, lidzbarski, nowomiejski, olecki, ostródzki). Ponadto: z obszaru Krakowa zgłoszenia kierowane do numeru alarmowego z telefonów komórkowych odbiera centrum obsługi w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim.

¹¹⁶ Za wyjątkiem: Warszawy (obsługa wszystkich zgłoszeń przez Komendę Stołeczną Policji), Wrocławia (obsługa zgłoszeń przez Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Wrocławia), Olkusza i Krakowa.

¹¹⁷ Dz. U. z 2006 r. Nr 191, poz. 1410 ze zm. Patrz przypis nr 20.

¹¹⁸ Wojewodowie zawarli porozumienia z komendantami wojewódzkimi (w niektórych województwach również z komendantami miejskimi i powiatowymi) PSP i Policji w dniach 20 grudnia 2006 r. – 2 stycznia 2007 r. Wyjątkiem było zawarcie porozumienia przez Wojewodę Podlaskiego z Podlaskim Komendantem Wojewódzkim Policji w Białymstoku w dniu 4 września 2007 r. Wyjątkiem jest również niezawarcie przez wojewodę dolnośląskiego porozumienia z Prezydentem Wrocławia, na obszarze którego wywołania alarmowe 112 z telefonów stacjonarnych obsługuje Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Wrocławia.

Wojewodowie powierzyli, na podstawie porozumień, jednostkom Policji i PSP realizację zadań określonych w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy o PRM dla CPR-ów. Zadania te polegały na przyjmowaniu zgłoszeń kierowanych do numeru alarmowego 112 i ich przekierowywaniu do właściwych służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy.

Komendanci Główni PSP oraz Policji zapewnili kontynuację obsługi wywołań alarmowych 112 przez podległe im jednostki organizacyjne, po wejściu w życie z dniem 10 lutego 2009 r. przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw¹¹⁹. Jednostki organizacyjne Policji i PSP z obszaru całego kraju realizowały obsługę wywołań alarmowych 112, mimo iż nie wszyscy właściwi miejscowo wojewodowie powierzyli im realizację tego zadania, w drodze stosownego porozumienia.

Podstawa prawna funkcjonowania porozumień zawartych na przełomie 2006/2007 r. została z dniem 10 lutego 2009 r. uchylona przez art. 4 pkt 8 powołanej wyżej ustawy. Jednocześnie została wprowadzona, przepisem art. 7 tej ustawy, możliwość powierzenia przez wojewodów wymienionym jednostkom, w okresie do końca 2011 r., w drodze zawarcia nowych porozumień, realizacji zadań CPR-ów, w tym obsługi wywołań alarmowych.

Jedynie wojewoda łódzki zawarł porozumienia z organami PSP i Policji bezzwłocznie – tj. w dniu 10 lutego 2009 r. Wojewoda dolnośląski, mimo zaleceń Ministra, skierowanych do wojewodów w kwietniu 2009 r. i licznych spotkań (ostatnie w końcu listopada 2009 r.), nie uznał za zasadne podpisanie nowych porozumień, a wojewoda małopolski do dnia zakończenia kontroli (tj. przez okres ponad 10 miesięcy) prowadził prace nad projektem porozumienia. Wojewoda lubuski zawarł po upływie 8 miesięcy pisemne porozumienie jedynie z Lubuskim Komendantem Wojewódzkim PSP. Nie zawarł takiego porozumienia z Policją, w wyniku czego na obszarze województwa lubuskiego Policja nadal obsługiwała wywołania alarmowe 112 z telefonów komórkowych bez pisemnie określonych warunków. Pozostali wojewodowie (12) zawali stosowne porozumienia po upływie od 5 do 9 miesięcy od daty wygaśnięcia poprzednich porozumień¹²⁰.

2. Terenowe jednostki organizacyjne Policji i PSP nie były w pełni przygotowane, pod względem technicznym i organizacyjnym, do sprawnej obsługi wywołań alarmowych 112. W szczególności nie wszystkie jednostki,

¹¹⁹ Patrz przypis nr 19.

¹²⁰ Wyjątkiem jest również nadal prowadzenie obsługi wywołań alarmowych 112 z telefonów stacjonarnych na obszarze Wrocławia bez stosownego porozumienia przez Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Wrocławia. Do dnia zakończenia kontroli wojewoda dolnośląski nie zawarł stosownego porozumienia z Prezydentem Wrocławia w powyższym zakresie.

zwłaszcza Policji, były przygotowane, pod względem technicznym, do bezzwłocznego przekazywania informacji o zdarzeniach wymagających interwencji, do innych służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy.

Z ustaleń kontroli w zakresie przygotowania stanowisk kierowania Policji i PSP do odbioru wywołań alarmowych 112 wynika, że:

- Wszystkie stanowiska kierowania Policji i PSP były wyposażone w końcowe urządzenia odbiorcze spełniające standardy ISDN¹²¹. Za pomocą tych urządzeń mogły być bez zakłóceń odbierane zgłoszenia alarmowe, w tym wywołania kierowane do numeru alarmowego 112.
- Na stanowiskach kierowania Policji niemożliwe było rozróżnienie wywołań alarmowych kierowanych do numeru 112 i do numeru 997. Wszystkie wywołania alarmowe 112 były kierowane przez zarządzającego siecią (TP S.A.) na numery podkładowe, na które kierowane były wywołania alarmowe 997¹²² i odbierane były na terminalach komputerowych przeznaczonych do obsługi wywołań 997. Powodowało to utrudnienie w bezzwłocznym stosowaniu procedury lokalizacyjnej, obowiązującej w rozwiązywaniu tymczasowym.
- Odbiór więcej niż jednego zgłoszenia na stanowiskach kierowania był możliwy na stanowiskach komend miejskich PSP i Policji, zlokalizowanych na obszarze dużych miast. Przykładowo możliwe było to: w 4 z 32 komend Policji oraz w 8 z 37 komend PSP województwa mazowieckiego (bez obszaru m. st. warszawy i komend przyległych) oraz w Komendzie Stołecznej Policji (i wyjątkowo w 3 z 9 podległych jej komend powiatowych).
- Jedynie 149 z 302 stanowisk kierowania jednostek Policji, było wyposażonych w końcowe urządzenia odbiorcze, umożliwiające bezpośrednie przekierowanie wywołania alarmowego 112 do właściwej, dla treści zgłoszenia, służby ustawowo powołanej do niesienia pomocy. Problemy tej natury występowały na stanowiskach kierowania PSP sporadycznie – np. w województwie mazowieckim brak możliwości bezpośredniego przekierowania wywołania alarmowego do innej służby ratunkowej wystąpił na jednym z 37 stanowisk kierowania.

Bezpośrednie przekierowania wywołań alarmowych 112 były możliwe jedynie na stanowiskach kierowania komend miejskich Policji, funkcjonujących w dużych aglomeracjach. Dane z 44 jednostek organizacyjnych Policji objętych kontrolą w tym zakresie (14,6%), wskazują na taką możliwość jedynie w 3 jednostkach (Komendzie Stołecznej Policji

¹²¹ Technologia sieci telekomunikacyjnych, mająca na celu wykorzystanie infrastruktury publicznej sieci telefonicznej do bezpośredniego udostępnienia usług cyfrowych użytkownikom końcowym.

¹²² Numer podkładowy prezentował się następująco: 2-cyfrowy wskaźnik kierunkowy + wskaźnik „C” (w układzie szesnastkowym) + 3-cyfrowy wskaźnik kierunkowy obszaru (powiatu) + 3-cyfrowy wskaźnik numeru alarmowego. Np. dla Komendy Powiatowej Policji w Pruszkowie numer podkładowy był następujący: 22 – 7 – 581 – 997.

w Warszawie oraz w Komendach Miejskich Policji w Toruniu i Legnicy¹²³). W pozostałych komendach przekierowanie zgłoszenia polegało na przekazaniu jego treści po połączeniu się z właściwą służbą za pomocą innych dostępnych środków łączności.

W pełni przygotowane było, w tym zakresie, stanowisko kierowania Komendy Stołecznej Policji. Posiadało ono 11 stanowisk, do których ogółem doprowadzone były 24 czynne linie. Ze stanowiska tego istniała możliwość przekierowania wywołań do wszystkich służb ratunkowych, funkcjonujących w Warszawie. Stanowisko kierowania przyjmowało największą w Polsce liczbę wywołań – przeciętnie 2250 na dobę.

W komendzie Miejskiej Policji w Toruniu służby miały możliwość dokonania przekierowania zgłoszenia do: PSP, pogotowia ratunkowego, energetycznego, gazowego, ciepłowniczego, wodno-kanalizacyjnego, straży miejskiej oraz miejskich służb zarządzania kryzysowego. W Komendzie Miejskiej Policji w Legnicy możliwe było automatyczne przekierowanie zgłoszenia wyłącznie do PSP i pogotowia ratunkowego.

- W każdym przypadku odbioru przez służby dyżurne stanowisk kierowania Policji wywołania alarmowego przekierowanego z PSP, następowała utrata możliwości identyfikacji numeru abonenta kierującego wywołanie alarmowe.
- Wszystkie skontrolowane stanowiska kierowania Policji oraz PSP posiadały pisemne procedury obsługi zgłoszeń alarmowych obowiązujących w rozwiązaniu tymczasowym. Stanowiska kierowania PSP były wyposażone również w „Procedurę P-17 – zasady przyjęcia zgłoszenia telefonu alarmowego 112”, wdrożoną przez Komendanta Głównego PSP w dniu 29 sierpnia 2005 r. (poza Komendą Powiatową PSP w Krośnie Odrzańskim).
- W każdej z komend powiatowych i miejskich Policji oraz PSP, z poniższymi wyjątkami, nie zapewniono bezpośredniej i ciągłej obsługi wywołań alarmowych w językach obcych. W komendach tych pełniło służbę od jednego do kilku dyżurnych, legitymujących się udokumentowaną znajomością języków obcych, co nie zapewniało obsługi wywołań obcojęzycznych na wszystkich zmianach.

Jedynie w Komendzie Stołecznej Policji ok. 60 % dyżurnych deklarowało znajomość co najmniej jednego języka obcego, obowiązującego w Unii Europejskiej, w tym około 50% z nich posiadało stosowne certyfikaty.

Komendant Wojewódzki PSP w Poznaniu w dniu 18 listopada 2008 r. wdrożył „Procedurę postępowania dla Dyżurnego Operacyjnego Województwa Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu – Zgłoszenia obcojęzyczne”. Według tej procedury, zgłoszenia obcojęzyczne na terenie województwa wielkopolskiego były obsługiwane

¹²³ W województwie dolnośląskim możliwości takie posiadały również pozostałe 3 komendy miejskie Policji (we Wrocławiu, Jeleniej Górze i Wałbrzychu).

całodobowo przez wyznaczone osoby dyżurne, do których wywołania te były przekierowywane ze stanowisk kierowania. Przewidziano do obsługi zgłoszeń w języku: angielskim (7 osób), rosyjskim (4 osoby) oraz niemieckim (5 osób). Komenda Wojewódzka PSP w Poznaniu, przy wsparciu środkami z ZPORR¹²⁴ – projekt „112 Can I help you” zorganizowała, w okresie od września 2006 r. do grudnia 2007 r. szkolenie z podstawowej znajomości języka angielskiego dla 230 dyżurnych stanowisk kierowania podległych tej komendzie.

Na 354 dyżurnych komend powiatowych i miejskich oraz komisariatów Policji w obszarze województwa dolnośląskiego – jedynie 5 funkcjonariuszy legitymowało się udokumentowana znajomością języków obcych (angielskiego lub niemieckiego).

Niedostateczne przygotowanie stanowisk kierowania, zwłaszcza Policji, do odbioru wywołań alarmowych 112, ograniczało możliwość sprawnej ich obsługi, a w rezultacie wydłużało czas reakcji służb powołanych ustawowo do niesienia pomocy.

NIK pozytywnie ocenia zainicjowanie w kwietniu 2009 r. przez Komendanta Głównego PSP¹²⁵ procesu sukcesywnego przejmowania, od jednostek organizacyjnych Policji, obsługi zgłoszeń kierowanych do numeru alarmowego 112 z telefonów komórkowych. Jednostki PSP były bowiem lepiej, pod względem technicznym, przygotowane do realizacji powyższego zadania. Posiadały przy tym wystarczającą liczbę linii telefonicznych, niezbędnych do przejęcia obsługi wywołań alarmowych od Policji. Proces ten przebiegał jednak bardzo wolno.

Działania w powyższym zakresie były zgodne z założeniami nowego SPR, opracowanymi przez Komendanta Głównego PSP w lutym 2008 r. Zgodnie z nimi, CPR-y mają przejąć obsługę zgłoszeń, głównie od jednostek organizacyjnych Policji, w lokalizacjach odpowiadających jednostkom organizacyjnym PSP. Obsługę wywołań alarmowych 112, kierowanych z telefonów komórkowych, ma przejąć od Policji 237 jednostek organizacyjnych PSP, posiadających m.in. odpowiednią liczbę zestawionych łączów telefonicznych. Komenda Główna PSP zaplanowała w pierwszej kolejności przejęcie obsługi zgłoszeń od Policji przez 65 jednostek organizacyjnych PSP, w których funkcjonują zintegrowane stanowiska dyspozytorskie (systemów: ratowniczo-gaśniczego i Państwowego Ratownictwa Medycznego) oraz 36 jednostek, w których służbę pełni więcej niż jeden dyżurny. Do końca 2009 r. dokonano jednak przeniesienia obsługi numeru alarmowego 112 tylko z 3 jednostek Policji.

¹²⁴ Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego.

¹²⁵ Komendant Główny PSP pismem z dnia 12 maja 2009 r. nr BILI-266/3-51/09 poinformował Podsekretarza Stanu w MSWiA o wynikach analizy przeprowadzonej w kwietniu i maju 2009 r.

3. NIK pozytywnie ocenia, pod względem rzetelności i celowości, działania podejmowane z inicjatywy własnej Komendantów Głównych PSP i Policji, polegających na zapewnieniu funkcjonowania awaryjnego systemu uzyskiwania danych o lokalizacji abonentów wywołujących numery alarmowe.

W Komendzie Głównej PSP utworzono w IV kwartale 2005 r. scentralizowaną bazę numerów telefonów stacjonarnej sieci publicznej, z których dyżurni stanowisk kierowania mogą skierować do wybranych 7 operatorów telekomunikacyjnych¹²⁶, w trybie awaryjnym – bez stosowania dodatkowych procedur, zapytanie o dane abonentów realizujących wywołanie alarmowe 112. Baza ta jest na bieżąco aktualizowana i uzgadniania z tymi operatorami. Uzgodnione zostały również z tymi operatorami tzw. „numery dostępne” telefonów, do których służby dyżurne PSP mogą kierować zapytania. Podobne działania podjął również Komendant Główny Policji. W ich wyniku zostały uzgodnione do maja 2007 r. procedury awaryjne z 6 stacjonarnymi operatorami telekomunikacyjnymi (głównie w obszarze województw: mazowieckiego i podlaskiego)¹²⁷.

System awaryjnego pozyskiwania danych o abonentach kierujących wywołania do numeru alarmowego 112 nie był jednak w pełni skuteczny – nie gwarantował bezzwłocznego uzyskania od operatorów telekomunikacyjnych dokładnych danych lokalizacyjnych.

Niską sprawność działania systemu awaryjnego pozyskiwania danych lokalizacyjnych obrazują poniższe przykłady, zarejestrowane w czasie wykonywania próbnych połączeń z numerem alarmowym 112.

- Wykonano próbne połączenie w miejscowości Łopienno (powiat gnieźnieński) z sieci Orange. Dyżurny Komendy Powiatowej PSP w Gnieźnie uzyskał informację, iż miejscem wywołania jest Modliszewo, oddalone od rzeczywistego miejsca wywołania o ok. 15 km. Po zastosowaniu rozwiązania awaryjnego, po upływie 18 min., operator sieci wskazał dyżurnemu tej komendy ul. Spichrzową w Gnieźnie jako miejsce wywołania. Miejsce to jest oddalone od miejsca wywołania o 20 km. Podczas próbnego połączenia z miejscowości Łopienno, dokonanego w sieci Era, w ogóle nie uzyskano danych lokalizacyjnych przy zastosowaniu procedury rozwiązania tymczasowego. Podjęto trwającą przez 12 minut próbę uzyskania danych lokalizacyjnych za pomocą procedury awaryjnej, z tym efektem, iż operator sieci ERA poinformował, że jest w stanie

¹²⁶ Komendant Główny PSP uzgodnił procedury awaryjne z operatorami: TP S.A., Telefonía Dialog S.A., Exatel S.A., GTS Energis Sp. z o.o., Aster Sp. z o.o., Netia S.A., MNI Telecom S.A.

¹²⁷ Komendant Główny Policji uzgodnił procedury awaryjne z operatorami: TP S.A., Telefonía Dialog S.A., GTS Energis Sp. z o.o., Netia S.A., MNI Telecom S.A., Multimedia Polska S.A.

określić lokalizację w czasie 11 minut od wykonanego telefonu do dyspozytora PSP przez zgłaszającego zdarzenie;

- dyżurny stanowiska kierowania Komendy Powiatowej PSP w Cieszyń (CPR Ustroń) uzyskiwał dane lokalizacyjne z zastosowaniem procedury awaryjnej w sieci ERA po upływie od 12 min. do nawet 27 min., z dokładnością nawet do 4.232 m. Dyżurny tej komendy, po dokonaniu próby z awaryjnego uzyskania danych lokalizacyjnych w sieci Plus z przejścia granicznego, uzyskał te dane dopiero po upływie 46 minut (z dokładnością 1.410 m);

- w Słubicach, po 3-krotnej nieudanej próbie skorzystania z procedury lokalizacyjnej rozwiązania tymczasowego w sieci ERA, lokalizację wywołania ustalono przy wykorzystaniu procedury awaryjnej, po upływie około 13 minut, w tym dwóch przypadkach z dokładnością od około 200 do 900 m.

4. Izba pozytywnie ocenia udział Komendantów Głównych PSP oraz Policji w procesie tworzenia przez operatorów telekomunikacyjnych planów działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń.

Wymóg sporządzania planów działań operatorów telekomunikacyjnych w sytuacjach szczególnych zagrożeń, wprowadził przepis art. 176 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo Telekomunikacyjne, obowiązujący do dnia 6 lipca 2009 r.¹²⁸.

Plany działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń, dotyczyły m.in. utrzymania ciągłości usług telekomunikacyjnych, a w przypadku jej utraty, odtwarzania świadczenia usług, z uwzględnieniem pierwszeństwa dla podmiotów i służb wykonujących zadania w zakresie ratownictwa.

Komendanci Główni PSP i Policji zgłaszali, w latach objętych kontrolą¹²⁹, odpowiednio potrzeby PSP i Policji, głównie w zakresie zapewnienia ciągłości funkcjonowania numerów alarmowych, w tym numeru alarmowego 112.

Organy Policji i PSP nie miały dostępu do treści planów działań operatorów telekomunikacyjnych w sytuacjach szczególnych zagrożeń, dotyczących utrzymania ciągłości usług telekomunikacyjnych, a w przypadku jej utraty, ich odtwarzania, z uwzględnieniem pierwszeństwa podmiotów i służb wykonujących zadania ratownicze¹³⁰. Brak znajomości tych rozwiązań, utrudniał realizację obsługi wywołań

¹²⁸ Przepis art. 176 ustawy Prawo telekomunikacyjne, obowiązujący od dnia 14 stycznia 2006 r., został zmieniony z dniem 6 lipca 2009 r. przez art. 1 pkt 36 ustawy z dnia 29 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 85, poz. 716). Od dnia 6 lipca 2009 r. wymóg ten określa przepis art. 176a ust. 2 pkt 5 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

¹²⁹ Pisma skierowane do MSWiA: Komendanta Głównego PSP nr: BIŁ-i-2631/1-2/09 z dnia 2 października 2007 r. i CKR-V-2631/1-5/07 z dnia 10 kwietnia 2009 r.; Komendanta Głównego Policji nr Z-2260/07 z dnia 31 października 2007 r.

¹³⁰ Organy te nie były wyszczególnione w przepisach § 8 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 czerwca 2005 r. w sprawie planu działania przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń (Dz. U. Nr 1122, poz. 1029). Nie posiadały w związku z tym

alarmowych kierowanych do numeru alarmowego 112. Świadczy o tym następujący przykład:

W dniu 25 czerwca 2009 r. około godz. 22.00 wody rzeki Wielopolki zalały część miasta Ropczyce, w tym budynek Komendy Powiatowej PSP. Nastąpiła przerwa w dostawie energii elektrycznej. Nie działała łączność ze stanowiskiem kierowania. Wobec braku znajomości procedur postępowania stosowanych przez operatora telekomunikacyjnego, odpowiadających tej sytuacji, Komendant Miejski PSP w Rzeszowie podjął interwencję – korzystając z osobistych kontaktów z członkami kierownictwa TP S.A. Dopiero po upływie 1 godziny (ok. 23.00), została przywrócona dostępność do numerów alarmowych 112 i 998, po przekierowaniu wywołań alarmowych przez TP S.A. do Komendy Miejskiej PSP w Rzeszowie.

3.2.5. Sprawowanie nadzoru i kontroli nad funkcjonowaniem numeru alarmowego 112

1. NIK negatywnie ocenia, pod względem rzetelności, sprawowanie nadzoru przez Ministra SWiA nad pracami związanymi z wdrożeniem sprawnie działającego jednego europejskiego numeru alarmowego 112.

Minister SWiA, zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji¹³¹ kieruje m.in. działem „sprawy wewnętrzne”. Dział ten, zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 1 i 5 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej¹³², obejmuje m.in. odpowiednio sprawy ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz ochrony przeciwpożarowej. Zgodnie z Dyrektywą 2002/22/WE, jeden europejski numer alarmowy 112, ma służyć poprawie bezpieczeństwa obywateli Państw Członkowskich Unii Europejskiej, poprzez ułatwienia w kontakcie z właściwymi służbami ratunkowymi¹³³.

Ustalenia kontroli wskazują na nierzetelny nadzór ze strony Ministra SWiA nad wdrażaniem numeru alarmowego 112 w Polsce. Minister SWiA niedostatecznie nadzorował podległe mu jednostki organizacyjne MSWiA, odpowiedzialne za

uprawnień, o których mowa w § 10 ust. 3 tego rozporządzenia, do ubiegania się u przedsiębiorców telekomunikacyjnych o wyciągi z planów, m.in. w części dotyczącej zapewnienia ciągłości działania sieci telekomunikacyjnych na potrzeby służb alarmowych.

¹³¹ Dz. U. Nr 216, poz. 1604.

¹³² Tj. Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 ze zm.

¹³³ Patrz załącznik nr 5.4. do niniejszej **Informacji** – Wyciąg z dyrektywy 2002/22/WE.

terminowe i rzetelne merytorycznie przygotowanie odpowiedzi na uwagę oraz uzasadnioną opinię, sformułowane wobec Polski przez Komisję Wspólnot Europejskich, w związku niedopełnieniem przez Polskę obowiązku umożliwienia służbom ratunkowym dostępu do informacji o miejscu wywołania alarmowego z telefonu komórkowego (o czym w pkt 3.2.1. ppkt 1 niniejszej **Informacji**). Minister SWiA nie objął również dostatecznym nadzorem udziału swoich przedstawicieli w pracach nad Koncepcją Systemu 112, w wyniku czego w lutym 2008 r. jej realizacja została wstrzymana, ze względu na liczne braki i niedociągnięcia w zapisach (o czym w pkt 3.2.1. ppkt 2.2 niniejszej **Informacji**).

Minister SWiA na podstawie art. 12 ustawy o ochronie przeciwpożarowej¹³⁴ sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem systemu powiadamiania ratunkowego, w ramach którego obsługiwane są wywołania alarmowe 112.

Ustalenia kontroli wskazują na to, że Minister SWiA niedostatecznym nadzorem objął również przebieg prac nad opracowaniem nowej, spójnej koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego z wykorzystaniem numeru alarmowego 112. Niedostatecznym nadzorem przede wszystkim objął udział wojewodów w tych pracach. Z ustaleń kontroli wynika, że 5 z 16 wojewodów, mimo przyjętych przez Ministra SWiA ustaleń, nie uzgodniło wojewódzkich koncepcji nowego systemu powiadamiania ratunkowego. W rezultacie, do końca 2009 r. prace te nie zostały ukończone (o czym w pkt 3.2.1. ppkt 2.3. i 2.4. niniejszej **Informacji**). Na niedostateczny nadzór ze strony Ministra SWiA nad funkcjonowaniem numeru alarmowego 112, w tym nad działaniami wojewodów, wskazuje również fakt, iż nie wszyscy z nich zawarli z właściwymi organami PSP i Policji porozumienia w sprawie obsługi wywołań alarmowych kierowanych do numeru alarmowego 112 (o czym w pkt 3.2.4. ppkt 1 niniejszej **Informacji**).

2. Izba pozytywnie ocenia, pod względem rzetelności, sprawowanie przez wojewodów nadzoru nad bieżącym funkcjonowaniem numeru alarmowego 112 na obszarze województw.

Wojewodowie przygotowali podległe im urzędy do sprawowania nadzoru nad obsługą wywołań alarmowych 112. Rzetelnie nadzorowane były przez nich prace związane z wdrażaniem na obszarze ich działania Koncepcji Systemu 112, przyjętej

¹³⁴ Przepis w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 2 ustawy zmieniającej z dnia 5 grudnia 2008 r. (patrz przypisy nr 18 i 19).

przez Radę Ministrów w dniu 16 października 2007 r. Wojewodowie należcie nadzorowali również przebieg prac mających na celu opracowanie nowej, spójnej koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112, prowadzonych od lutego 2008 r. Wszyscy wojewodowie, w ramach nadzoru, podjęli współpracę z właściwymi komendantami wojewódzkimi PSP i Policji, zmierzającą do wypracowania rozwiązań, mających w ramach tego systemu obowiązywać na obszarze właściwych im województw. W trakcie tej współpracy wojewodowie, w ramach prowadzonej korespondencji, uzyskiwali informacje o stanie funkcjonowania numeru alarmowego 112, w tym o sposobie obsługi przez PSP i Policję wywołań kierowanych do tego numeru. Stwierdzono jednak, że 5 z 16 wojewodów, w tym 4 objętych niniejszą kontrolą, nie uzgodniło do końca 2009 r. koncepcji nowego systemu na obszarze właściwych im województw (o czym w pkt 3.2.1. ppkt 2.4 niniejszej **Informacji**).

Wojewodowie nie przeprowadzali jednak kontroli poprawności realizacji zadań powierzonych komendantom wojewódzkim, powiatowym i miejskim Policji oraz PSP stosownymi porozumieniami, zawartymi na przełomie 2006 i 2007 r. oraz w 2009 r. (o których w pkt 3.2.4 ppkt 1 niniejszej **Informacji**).

Ustalenia kontroli wskazują, że nadzór sprawowany był również poprzez uzgadnianie z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi treści planów działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń¹³⁵, w tym w zakresie utrzymania ciągłości świadczenia usług, a w przypadku jej utraty, jej odtwarzania z uwzględnieniem pierwszeństwa dla podmiotów i służb wykonujących zadania w zakresie ratownictwa. Przykładowo: wojewoda łódzki uzgodnił właściwe terytorialnie plany z 20 przedsiębiorcami, a proces uzgadniania innych 37 planów był w trakcie. W uzgodnieniu podobnej liczby planów (49) brał udział wojewoda śląski.

3. NIK pozytywnie ocenia, pod względem rzetelności, sprawowanie przez Komendantów Głównych PSP oraz Policji nadzoru nad funkcjonowaniem numeru alarmowego 112 w Polsce. NIK pozytywnie ocenia również, w powyższym zakresie, działalność komendantów wojewódzkich, powiatowych i miejskich PSP i Policji, we właściwym im obszarze działania.

¹³⁵ Plany te wymagane były przepisem art. 176 ust. 2 pkt 5 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Komendanci Główni PSP oraz Policji podejmowali działania nadzorcze, związane z wdrażaniem numeru alarmowego 112 oraz jego funkcjonowaniem. W szczególności, po uruchomieniu obsługi zgłoszeń alarmowych 112, wywoływanych z sieci stacjonarnych i ruchomych, zapewnili prowadzenie ciągłego monitoringu realizacji obsługi tych wywołań przez podległe im Komendy Główne oraz komendy wojewódzkie. Monitoring ten dotyczył głównie rzetelności obsługi wywołań alarmowych 112 i ciągłości jej świadczenia przez jednostki terenowe PSP oraz Policji, a także – w ramach bieżących kontroli – stan przygotowania technicznego i organizacyjnego stanowisk kierowania do realizacji zadań związanych z obsługą wywołań alarmowych (w tym kierowanych do numeru alarmowego 112).

Na przykład: Komendant Wojewódzki PSP w Łodzi, w okresie objętym kontrolą, przeprowadził 96 inspekcji gotowości operacyjnej podległych komend powiatowych i miejskich, w tym stanowisk kierowania, na których obsługiwane są wywołania alarmowe 112.

Komendanci Główni PSP oraz Policji zapewnili również przeprowadzanie przez wymienione jednostki terenowe badań sprawności obsługi wywołań alarmowych 112 oraz przeprowadzenie przez Komendy Główne, przy udziale komend wojewódzkich, analiz wyników tych badań. Dwa takie testy zostały przeprowadzone, w skali kraju, w czerwcu i sierpniu 2008 r., a ich wyniki wraz z wnioskami zostały przedstawione Ministrowi SWiA.

Komendanci Główni, w tym przede wszystkim Komendant Główny PSP i podlegli mu komendanci wojewódzcy PSP, rzetelnie również sprawowali nadzór nad prowadzonymi od lutego 2008 r. pracami zmierzającymi do opracowania ostatecznej, spójnej koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112¹³⁶. Komendant Główny PSP prowadził, po wejściu w życie z dniem 10 lutego 2009 r. przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw¹³⁷, ciągły monitoring działań podejmowanych w tym zakresie w Komendzie Głównej PSP oraz w komendach wojewódzkich.

¹³⁶ W pracach tych brał udział również Minister SWiA i Centrum Projektów Informatycznych MSWiA, Ministrowie: Zdrowia, Finansów i Rozwoju Regionalnego, Prezes UKE i wojewodowie.

¹³⁷ Dz. U. z 2009 r. Nr 11, poz. 59.

Komendanci powiatowi i miejscy PSP oraz Policji prowadzili bieżący i ciągły monitoring stanu przygotowania stanowisk kierowania terenowych jednostek organizacyjnych PSP i Policji do obsługi wywołań alarmowych.

4. NIK pozytywnie ocenia sprawowanie przez Prezesa UKE nadzoru i kontroli nad przedsiębiorcami telekomunikacyjnym, w zakresie wywiązywania się z obowiązków związanych z funkcjonowaniem numeru alarmowego 112.

W latach 2007 – 2009 Prezes UKE przeprowadziła 11 kontroli dotyczących przestrzegania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązku zapewnienia bezpłatnego połączenia z numerami alarmowymi oraz kierowania połączeń alarmowych do właściwych terytorialnie jednostek służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy (określonych w art. 77 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne¹³⁸). W większości przypadków kontrole wykazały prawidłową realizację obowiązków nałożonych na operatorów, a nieprawidłowości wykryte w trakcie kontroli były usuwane przez operatorów telekomunikacyjnych na bieżąco.

W jednym przypadku Prezes UKE nałożyła na Telekomunikację Polską S.A. karę pieniężną w wysokości 2 mln zł za niezapewnienie użytkownikom końcowym dostępu do połączeń z numerami alarmowymi w dniu 27 marca 2007 r. przez 100 minut (podczas prowadzenia prac naprawczo-serwisowych)¹³⁹.

3.2.6. Działania Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej związane z uruchomieniem obsługi numeru alarmowego 112

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pod względem legalności, gospodarności, rzetelności i celowości, ocenia działania Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zmierzające do uruchomienia systemu gromadzenia i udostępniania informacji i danych dotyczących lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 (System PLI CBD)¹⁴⁰.

¹³⁸ Dz. U. nr 171, poz. 1800 ze zm.

¹³⁹ Decyzja nr DKE-WPP-029-20/07 (15) z dnia 03 lipca 2007 r.

¹⁴⁰ System określony w art. 78 ustawy Prawo telekomunikacyjne oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego „112” albo innych numerów alarmowych (Dz. U. z 2008 r., Nr 126, poz. 1620).

Z ustaleń kontroli wynika, że już w 2007 r., w trakcie prowadzenia przez MSWiA prac nad projektem rozporządzenia w sprawie organizacji i funkcjonowania Systemu PLI CBD¹⁴¹, Prezes UKE podjęła działania mające na celu zaprojektowanie i uruchomienie tego systemu.

Prezes UKE powołała w tym celu grupę techniczną, która w latach 2008-2009, przy udziale operatorów telekomunikacyjnych, pracowała nad założeniami funkcjonowania Systemu PLI CBD. Rezultaty prac tej grupy były sukcesywnie prezentowane MSWiA oraz na posiedzeniach Zespołu Międzyresortowego¹⁴². Posłużyły one również do stworzenia Koncepcji Funkcjonalnej PLI CBD. Prezes UKE przy jej opracowaniu współpracowała z Ministrem SWiA oraz Komendantami Głównymi PSP oraz Policji, służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, obsługujących wywołania alarmowe 112.

Prezes UKE w sposób zgodny z przepisami ustawy Prawo o zamówieniach publicznych¹⁴³ przygotowała i przeprowadziła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie Systemu PLI CBD.

Prezes UKE zdecydowała o wyborze wykonawcy Systemu PLI CBD w trybie dialogu konkurencyjnego. W ocenie NIK, decyzja ta była prawidłowa, z uwagi na złożoność problemu i brak dostatecznej wiedzy zamawiającego na temat technicznych rozwiązań planowanego systemu, a w konsekwencji niemożliwość sporządzenia rzetelnej specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na zaprojektowanie i budowę Systemu PLI CBD rozpoczęło się w maju 2008 r. i trwało blisko 17 miesięcy. W początkowej jego fazie uczestnikom była prezentowana Koncepcja Funkcjonalna PLI CBD. Na długotrwałość postępowania wpływ miała znaczna liczba zapytań i protestów składanych przez jego uczestników. Zamawiający rozstrzygnął 12 protestów oraz odpowiedział na 722 pytania potencjalnych wykonawców. W toku postępowania uczestnicy wnieśli również 4 odwołania od rozstrzygnięć protestów przez zamawiającego. Krajowa Izba Odwoławcza tylko w jednym przypadku uwzględniła odwołanie. Postępowanie zakończyło się podpisaniem w dniu 22 października 2009 r. umowy z wybranym wykonawcą.

Prezes UKE stworzyła w Urzędzie struktury organizacyjne, odpowiedzialne za wdrożenie Systemu PLI CBD, a także jego późniejsze funkcjonowanie.

¹⁴¹ Prace nad rozporządzeniem zostały opisane w pkt 3.2.2 niniejszej **Informacji**.

¹⁴² Patrz przypis nr 74.

¹⁴³ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.).

W dniu 10 kwietnia 2009 r. Prezes UKE powołała Komitet Sterujący oraz Kierownika Projektu, a także zespoły nadzorujące wykonanie projektu. Do zadań Komitetu należy m.in. nadzór nad realizacją umowy i zarządzanie ryzykiem projektu. W lipcu 2009 r. Prezes UKE powołała Laboratoria do spraw Systemu PLI CBD w Boruczy i Siemianowicach Śląskich. Laboratoria te będą odpowiedzialne za zarządzanie i obsługę Systemu PLI CBD po jego uruchomieniu¹⁴⁴.

3.2.7. Finansowanie działań związanych z wdrożeniem jednego europejskiego numeru alarmowego 112

NIK pozytywnie ocenia zabezpieczenie przez Ministra SWiA oraz Prezesa UKE środków finansowych na realizację działań związanych z wdrożeniem numeru alarmowego 112 w Polsce, w tym pochodzących z Unii Europejskiej.

Według dokumentu „Koncepcja Systemu 112” z października 2007 r.¹⁴⁵, koszty wdrożenia systemu obsługującego zgłoszenia kierowane do numeru alarmowego 112 (bez kosztów budowy i utrzymania Systemu PLI CBD) oszacowano na poziomie 234.000 tys. zł. Środki zabezpieczone na realizację Koncepcji Systemu 112, były wydatkowane gospodarnie do czasu wstrzymania jej realizacji. Stwierdzono, że:

- Minister Finansów w dniu 12 października 2007 r. podjął decyzję o przyznaniu środków finansowych w wysokości 46.000 tys. zł na budowę i wyposażenie centrów powiadamiania ratunkowego. Do końca 2007 r. urzędy wojewódzkie wydatkowały na budowę wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego 2.074,6 tys. zł, w tym największą kwotę zrealizował Mazowiecki Urząd Wojewódzki na adaptację centrum powiadamiania ratunkowego w Radomiu (1.771,3 tys. zł).

- W budżecie państwa na 2008 r. zaplanowano wydatkowanie kwoty 69.100 tys. zł na budowę i wyposażenie centrów powiadamiania ratunkowego (w ramach rezerwy celowej na ratownictwo medyczne). Finansowaniem miała być objęta przede wszystkim adaptacja pomieszczeń na potrzeby wojewódzkich centrów powiadamiania w miastach, w których będą rozgrywane mecze EURO 2012, a także dostawa sprzętu komputerowego, osprzętu telekomunikacyjnego oraz oprogramowania baz danych i map cyfrowych¹⁴⁶. W związku z nierealizowaniem od lutego 2008 r. Koncepcji Systemu 112, wojewodowie w 2008 r. nie wydatkowali środków na budowę wojewódzkich CPR-ów. Podjęli natomiast

¹⁴⁴ W przepisach ustawy i rozporządzenia, powołanych w przypisach nr 39 i 40 nie określono terminu uruchomienia Systemu PLI CBD. Określenie tego terminu jest o tyle istotne, bowiem przedsiębiorcy telekomunikacyjni obowiązani są do dostosowania swoich systemów informatycznych do Systemu PLI CBD oraz do przekazania informacji i danych do tego systemu w terminie 2 miesięcy od dnia jego uruchomienia przez Prezesa UKE (art. 3 ust. 1 ustawy zmieniającej z dnia 11 stycznia 2008 r. (patrz analiza stanu prawnego – pkt 3.1.1. ppkt 7 lit. c, str. 25).

¹⁴⁵ Patrz pkt 3.2.1 ppkt 2.2 niniejszej Informacji.

¹⁴⁶ Według danych Zespołu Międzyresortowego.

działania zmierzające do gospodarnego wykorzystania dóbr uzyskanych z wydatków już poniesionych (głównie w postaci projektów technicznych budynków i specyfikacji istotnych warunków zamówienia na prace budowlane).

Minister SWiA oraz Prezes UKE zabezpieczyli środki finansowe na realizację w latach 2009-2013 nowej koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112. Finansowanie poszczególnych projektów tej koncepcji zaplanowano następująco¹⁴⁷:

- „System Informatyczny Powiadamiania Ratunkowego (SI PR)”, opracowywany przez CPI MSWiA, ma być finansowany w 85% ze środków Unii Europejskiej – z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIS) oraz Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (POIG). Ogólny koszt realizacji tego projektu w latach 2009-2013 oszacowany został na 450.000 tys. zł. Jego składową jest zadanie pn. „Budowa i wyposażenie wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego”. Na realizację tego przedsięwzięcia przewidziana została kwota wsparcia w wysokości 23,53 mln EURO z POIS¹⁴⁸. Na realizację tego projektu – w poz. 10 „Ratownictwo medyczne” - zaplanowano również środki w budżecie państwa na 2009 r., w kwocie 62.100 tys. zł¹⁴⁹. Do połowy września 2009 r. uruchomiono z tej rezerwy: 10.000 tys. zł na realizację SI PR oraz 8.200 tys. zł na pokrycie kosztów dokumentacji projektowej i technicznej CPR-ów.

- Projekt „Ogólnopolskiej sieci teleinformatycznej na potrzeby obsługi numeru alarmowego 112 (OST 112)”, opracowywany również przez CPI MSWiA, ma być finansowany w 85% ze środków UE – POIG na lata 2007-2013¹⁵⁰. Ogólny koszt realizacji tego zadania w latach 2009-2011 oszacowany został na 165.000 tys. zł, w tym 140.250 tys. zł do sfinansowania ze środków unijnych. Na realizację projektu OST 112 przeznaczono również środki budżetowe. W budżecie na 2009 r., w poz. 8 rezerw celowych pn. Finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej, programów operacyjnych, pomocy technicznej, innych programów finansowanych z budżetu Unii Europejskiej, uruchomiono w sierpniu 2009 r. do części 42 Sprawy wewnętrzne na realizację tego zadania kwotę 1.500 tys. zł.

¹⁴⁷ Według informacji przedłożonej przez Dyrektora Generalnego MSWiA w dniu 13 października 2009 r. kontrolerom NIK – nr DKSİW-A-096/1913/09 oraz informacji na stronie internetowej www.cpi.mswia.gov.pl.

¹⁴⁸ Priorytet XII Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia, działanie 12.1 Rozwój systemu ratownictwa medycznego). W tym projekcie Instytucjami Pośredniczącymi są: Minister SWiA w POIG, Minister Zdrowia w POIS.

¹⁴⁹ Środki finansowe z tej rezerwy uruchamia Minister Finansów na wniosek Ministra Zdrowia na podstawie wystąpienia Ministra SWiA. W wyniku prac nad budżetem na 2009 r., kwotę wydatków z tej rezerwy zwiększono w części 85 – budżety wojewodów o kwotę 18.400 tys. zł (na pokrycie kosztów wykonania dokumentacji projektowej i technicznej centrów powiadamiania ratunkowego oraz ich budowy i wyposażenia).

¹⁵⁰ 7 oś priorytetowa Społeczeństwo Informacyjne - budowa elektronicznej administracji. Minister SWiA jest w tym projekcie Instytucją pośredniczącą.

- Projekt „Platforma Lokalizacyjno-Informacyjna z Centralną Bazą Danych (PLI CBD)” zaplanowano w wysokości 13.660 tys. zł (na lata 2008-2011). Jego realizacja miała być również sfinansowana częściowo ze środków Unii Europejskiej – POIG na lata 2007-2013¹⁵¹. Prezes UKE w dniu 9 marca 2009 r. zawarła z Władzą Wdrażającą Programy Europejskie umowę na dofinansowanie projektu¹⁵² kwotą 11.164,2 tys. zł. Na jego realizację Prezes UKE zabezpieczyła środki budżetowe w wysokości łącznej 18.530,2 tys. zł. Do końca października 2009 r. wydatkowano 61 tys. zł na opracowanie części studium wykonalności Systemu PLI CBD.

Na infrastrukturę techniczną centów powiadamiania ratunkowego wydatkowano z budżetu państwa do końca 2007 r. kwotę 2,07 mln zł, a do końca października 2009 r. uruchomiono na ten cel dalsze środki budżetowe w wysokości ogółem 8,2 mln zł. Uruchomiono również, do końca września 2009 r., środki budżetowe w wysokości 11,5 mln zł na realizację programów informatycznych.

W ocenie NIK, zagrożone jest celowe i gospodarne dalsze wydatkowanie środków finansowych, przeznaczonych na uruchomienie sprawnie działającego numeru alarmowego 112, ze względu na zaistniałe w końcu 2009 r. zakłócenia w procesie opracowywania koncepcji nowego SPR i ciągły brak trwałych podstaw prawnych jego funkcjonowania¹⁵³.

Uruchomienie obsługi wywołań alarmowych 112, finansowane było w latach 2007-2009 również przez jednostki samorządu terytorialnego. Stwierdzono, na przykładzie województwa śląskiego, że do dnia 19 października 2009 r. z budżetów miast tego województwa, w których mają siedziby komendy powiatowe i miejskie PSP, wydatkowano na powyższy cel 21.368,5 tys. zł.¹⁵⁴

¹⁵¹ Jw. Prezes UKE jest w tym projekcie Instytucją pośredniczącą.

¹⁵² Umowa nr POIG.07.01.00-00-002/08-00.

¹⁵³ O stanie realizacji prac nad wdrożeniem nowego systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112 poinformował NIK Komendant Główny PSP w piśmie z dnia 13 marca 2010 r. nr CKR-1-0730/1-2/10 (stanowiącym odpowiedź na wystąpienie pokontrolne NIK z dnia 8 marca 2010 r.). Z treści tego pisma wynika, że opracowany przez KG PSP harmonogram realizacji prac związanych z budową nowego SPR, przyjęty przez Ministra SWiA w październiku 2009 r., nie jest realizowany, a Minister SWiA podjął działania w zakresie modyfikacji organizacji centrów powiadamiania ratunkowego oraz że trwają w MSWiA prace nad projektem rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego i wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego (Dz. U. Nr 130, poz. 1073). Stan ten potwierdza również treść zastrzeżeń, złożonych do Kolegium NIK przez Ministra SWiA w dniu 31 marca 2010 r. (pismo nr DKSİW-A-096/859/10).

¹⁵⁴ Zagadnienie finansowania budowy CPR-ów nie było objęte szczegółowymi badaniami, w związku z czym nie są znane wszystkie źródła finansowania i ich skala.

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

4.1. Przygotowanie kontroli

Kontrola została podjęta z inicjatywy własnej Najwyższej Izby Kontroli, była kontrolą planową, koordynowaną. Temat kontroli mieścił się w priorytetowych kierunkach kontroli NIK na lata 2009 - 2011: Państwo sprawne i przyjazne obywatelowi (*priorytet*) – Bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne (*główny obszar badań kontrolnych*). Zgodnie z założeniami programu kontroli, badaniami objęto wszystkie najważniejsze jednostki organizacyjne, które podejmowały działania w zakresie wdrożenia jednego europejskiego numeru alarmowego w Polsce. Przy wyborze urzędów wojewódzkich kierowano się również takimi aspektami, jak: urbanizacja, zaludnienie i inne cechy geofizyczne poszczególnych obszarów (duże nasilenie ruchu turystycznego i zróżnicowanie ukształtowania terenu). Ich wybór¹⁵⁵ automatycznie przesądził o wyborze do kontroli właściwych im terenowo komend wojewódzkich PSP i Policji (w tym Komendy Stołecznej Policji) oraz podległych im komend powiatowych i miejskich. Jednostki te zostały szczegółowo przedstawione w załączniku nr 5.6 do niniejszej **Informacji**. Kontrola została poprzedzona kontrolami rozpoznawczymi, przeprowadzonymi w II kw. 2009 r. w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim, Komendzie Wojewódzkiej PSP w Rzeszowie oraz Komendzie Miejskiej PSP w Rzeszowie. Przeprowadzona kontrola była pierwszym badaniem NIK w tym zakresie¹⁵⁶.

4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli

1. Spośród 35 skontrolowanych jednostek, 33 protokoły kontroli zostały podpisane bez zastrzeżeń. Zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli złożyli:

¹⁵⁵ Kontrole przeprowadzono w Urzędach Wojewódzkich: Kujawsko-Pomorskim w Bydgoszczy, Śląskim w Katowicach, Łódzkim w Łodzi, Wielkopolskim w Poznaniu, Mazowieckim w Warszawie, Dolnośląskim we Wrocławiu i Lubuskim w Gorzowie Wielkopolskim.

¹⁵⁶ NIK przeprowadziła w 2006 r. kontrolę w MSWiA, w zakresie działań Ministra na rzecz ścisłego współdziałania Policji, Straży Granicznej i PSP poprzez integrację ich systemów łączności i informatyki (kontrola nr P/06/082, Informacja z lutego 2008 r. nosi klauzulę „poufne”). W tej kontroli ustalono, że nie została określona wspólna koncepcja dotycząca wprowadzenia i użytkowania numeru „112”, koordynacji i współdziałania służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy oraz wykorzystywania przez te służby systemów łączności.

Komendant Główny Policji i wojewoda wielkopolski. Zastrzeżenia, odnoszące się przede wszystkim do ustaleń kontroli dotyczących uregulowań organizacyjnych w kontrolowanych jednostkach, zostały uwzględnione przez kontrolujących.

2. Do kierowników wszystkich skontrolowanych jednostek skierowano wystąpienia pokontrolne, zawierające oceny, uwagi i wnioski zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Delegatura NIK w Łodzi, po przeprowadzeniu kontroli w Komendzie Powiatowej PSP w Tomaszowie Mazowieckim, skierowała również wystąpienie do Prezesa UKE, w którym zaprezentowała nieprawidłowości polegające na braku dostępu z sieci operatora telefonii stacjonarnej MNI Telecom S.A. do numeru alarmowego 112. Do sześciu z jednostek nie skierowano wniosków pokontrolnych¹⁵⁷. Do ocen i wniosków zawartych w 4 wystąpieniach, wniesionych zostało łącznie jedenaście zastrzeżeń, w tym dwa przez wojewodę mazowieckiego, trzy przez Komendanta Dolnośląskiej Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu, jedno przez Prezesa UKE. Pięć zastrzeżeń wniósł Minister SWiA. Osiem z wniesionych zastrzeżeń NIK oddaliła, a trzy uznała za zasadne.

Dwa spośród ww. zastrzeżeń wniósł wojewoda mazowiecki. Pierwsze dotyczyło niepodpisania przez wojewodę nowego porozumienia z właściwymi jednostkami organizacyjnymi PSP i Policji, po utraceniu mocy, z dniem 10 lutego 2009 r., porozumienia zawartego w dniu 29 grudnia 2006 r. W drugim zastrzeżeniu, wojewoda nie podzielił opinii NIK wskazującej na niepodejmowanie przez niego działań kontrolnych wobec Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego PSP, Komendanta Wojewódzkiego Policji i Komendanta Stołecznego Policji. Zdaniem wojewody, to komendanci ww. służb, jako zwierzchnicy podległych im jednostek, objęli nadzór i kontrolę w imieniu wojewody nad realizacją obsługi zgłoszeń. Komisja Odwoławcza NIK nie uwzględniła powyższych zastrzeżeń. Stwierdziła m.in., że okoliczność wskazywana przez wojewodę mazowieckiego, nie zwalniała go z obowiązku nadzoru nad działalnością tych służb w zakresie określonym w zawartym porozumieniu. Komisja stwierdziła, że stosownie do postanowień art. 19 ust. 2 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, nadzór nad systemem ratownictwa medycznego na terenie województwa jest zadaniem wojewody.

¹⁵⁷ UKE, Lubuski UW w Gorzowie Wielkopolskim, KW Policji w Łodzi, Lubuska KW Policji w Gorzowie Wielkopolskim, KP PSP w Krośnie Odrzańskim, KP Policji w Krośnie Odrzańskim.

Trzy zastrzeżenia do wystąpienia złożył Komendant Dolnośląskiej Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu. Stwierdził on, że uwaga przytoczona w wystąpieniu, dotycząca wyposażenia stanowisk kierowania komend powiatowych Policji w sprzęt łączności umożliwiający dyżurnym rozróżnienie czy zgłoszenie wykonane zostało na numer alarmowy 112 czy 997, nie była zgodna ze stanem rzeczywistym i nie znajdowała odzwierciedlenia w protokole kontroli. Ponadto uznał, że Komenda nie jest adresatem wniosku dotyczącego podjęcia działań ukierunkowanych na usprawnienie przyjmowania zgłoszeń od obcokrajowców nie władających językiem polskim. Nie zgodził się także z koniecznością wprowadzenia procedur postępowania w przypadku przyjęcia na numer alarmowy 112 informacji z zakresu ratownictwa, w sprawach wymagających współdziałania ze służbami powołanymi do realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia oraz zdrowia obywateli, a także mienia i środowiska, uznając, że już istniejąca, a dotycząca nr 997 jest tożsama także dla nr 112. W dniu 29 stycznia 2010 r. Komisja Odwoławcza NIK podjęła uchwałę, w której uwzględniła zastrzeżenie dotyczące uwagi wskazującej na możliwość rozróżnienia przez dyżurnych stanowisk komend powiatowych Policji, czy zgłoszenie zostało skierowane do numeru 112 czy 997 oraz związanego z nią wniosku pokontrolnego. Pozostałe zastrzeżenia Komisja oddaliła w całości.

Prezes UKE skierowała do Kolegium zastrzeżenie do oceny, iż Telekomunikacja Polska S.A. nie dokonała aktualizacji danych o abonentach, naruszając tym samym przepis art. 78 ust. 4 ustawy Prawo telekomunikacyjne. Kolegium NIK podzieliło argumentację Prezes UKE, według której powyższy przepis nie obowiązywał w okresie objętym kontrolą.

Odnosnie pięciu zastrzeżeń wniesionych przez Ministra SWiA, Kolegium NIK uwzględniło w części jedno zastrzeżenie i oddaliło zastrzeżenia w pozostałym zakresie. Kolegium NIK za zasadne uznało zastrzeżenie, iż nie trzech wojewodów, lecz dwóch z nich nie zawarło do końca 2009 r. stosownych porozumień z właściwymi organami PSP oraz Policji na wykonywanie przez nie zadań centrów powiadamiania ratunkowego. Dalszą treść tego zastrzeżenia, dotyczącą informacji o tym, że do Wojewodów: Małopolskiego i Dolnośląskiego „zostaną skierowane pisma ponaglające w tej sprawie”, Kolegium potraktowało jako zapowiedź podjęcia działań w celu usunięcia nieprawidłowości i w tym zakresie zastrzeżenie oddaliło. Pozostałe cztery zastrzeżenia Kolegium NIK oddaliło. Kolegium uznało, wbrew temu co podnosił Minister SWiA, że jednak był on odpowiedzialny za udzielenie Komisji

Wspólnot Europejskich odpowiedzi na wniesioną uwagę sprawie niedopełnienia przez Polskę obowiązku udostępniania służbom ratunkowym informacji o lokalizacji osób dzwoniących na numer alarmowy 112. Do udzielenia odpowiedzi Minister SWiA został bowiem zobowiązany przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów. W odniesieniu do zastrzeżenia, iż Minister SWiA mógł wypracować koncepcję funkcjonowania numeru alarmowego 112 dopiero po wejściu w życie przepisów ustawy o PRM i że Koncepcja Systemu 112 została przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 16 października 2007 r., Kolegium NIK stanęło na stanowisku, że aby wprowadzić do prawa polskiego regulacje zawarte w Dyrektywie o usłudze powszechnej, należało najpierw opracować spójną koncepcję w tym zakresie, a Minister SWiA dużo wcześniej niż wskazano w zastrzeżeniu, podjął działania w celu wypracowania omawianej koncepcji. Kolegium podkreśliło fakt, iż do zakończenia kontroli przedmiotowa koncepcja nie została ostatecznie wypracowana – i to z przyczyn leżących przede wszystkim po stronie Ministra SWiA. Wobec zastrzeżenia Ministra SWiA dotyczącego faktu, iż krytyczne uwagi do Koncepcji Systemu 112 złożył Komendant Główny PSP oraz Departament Infrastruktury Teleinformatycznej MSWiA, którzy wcześniej uczestniczyli w jej uzgadnianiu, Kolegium NIK uznało, że fakt ten pozostawał bez wpływu na sformułowaną przez Izbę uwagę, bowiem faktem jest zgłoszenie przez wymienione jednostki krytycznej oceny powołanej Koncepcji, a skoro taka ocena miała miejsce, to świadczy o tym, że podległe Ministrowi służby nie przygotowały jej w sposób właściwy. Zdaniem Kolegium, potwierdzają to ustalenia kontroli, z których wynika, że w dniu 8 lutego 2008 r. odbyło się spotkanie z udziałem właściwego w sprawach numeru alarmowego 112 Podsekretarza Stanu w MSWiA, Komendanta Głównego i dyrektorów dwóch właściwych w tych sprawach departamentów MSWiA, na którym omawiano słabe punkty tej Koncepcji, a czego efektem była późniejsza akceptacja Ministra SWiA wniosku o zweryfikowanie dotychczasowych prac oraz podjęcie działań, których rezultaty, do zakończenia kontroli, nie spełniły oczekiwań w postaci nowej koncepcji. Kolegium NIK uznało również za bezzasadne zastrzeżenie dotyczące kwestii braku wypracowania spójnej koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego o charakterze ogólnokrajowym. Kolegium uznało – w odniesieniu do stwierdzenia zawartego w zastrzeżeniu, że koncepcja „jest obecnie opracowywana w MSWiA” – iż to właśnie argumentacja zgłaszającego zastrzeżenia świadczy o zasadności sformułowanej przez Izbę negatywnej oceny w tym zakresie. Co do podniesionego przez Ministra SWiA

faktu, iż forma koncepcji wojewódzkich nie jest wymogiem określonym przez przepisy prawa, Kolegium nie kwestionowało tego stwierdzenia, lecz zauważyło, że to Minister SWiA przyjął do realizacji harmonogram, zgodnie z którym do końca października 2009 r. miały być opracowane przedmiotowe koncepcje wojewódzkie.

3. W związku z ustaleniami kontroli i stwierdzonymi nieprawidłowościami NIK skierowała do skontrolowanych jednostek 61 wniosków pokontrolnych.

Wnioski przesłane do 6 urzędów wojewódzkich (w liczbie 11) dotyczyły w większości zapewnienia kontroli realizacji zadań, powierzonych na mocy porozumień, przez jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej i Policji. Ponadto NIK wnioskowała o podjęcie działań w celu uzyskania wszystkich wyciągów z planów rejonowych przedsiębiorców telekomunikacyjnych czy zaktualizowanie porozumień pomiędzy Urzędem a podmiotami wykonującym zadania centrów powiadamiania ratunkowego.

W przypadku skontrolowanych komend wojewódzkich PSP i Policji oraz Komendy Stołecznej Policji (14 jednostek, 23 wnioski), NIK wносиła (w 40% jednostek) o podjęcie działań nadzorczych i kontrolnych wobec podległych komend miejskich i powiatowych, w zakresie realizacji przez nie obowiązku zgłaszania nieprawidłowości, związanych z funkcjonowaniem rozwiązania tymczasowego, wyznaczonym podmiotom i w ustalonym w tym zakresie trybie. W czterech przypadkach wnioskowano o wystąpienie do wojewody przekazanie wyciągów z planów rejonowych działań przedsiębiorców telekomunikacyjnych w sytuacjach szczególnych zagrożeń i zapoznanie z nimi podległych jednostek organizacyjnych. Kolejne wnioski dotyczyły wystąpienia do operatorów publicznych sieci telefonicznych innych niż Telekomunikacja Polska S.A., o udostępnienie informacji na temat lokalizacji zakończenia sieci, z której zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 oraz o rozważenie możliwości zorganizowania szkoleń w celu zapewnienia obsługi zgłoszeń na numery alarmowe w językach obcych.

Kolejną grupę skontrolowanych podmiotów, stanowiły komendy miejskie i powiatowe Policji oraz PSP (10 jednostek, 18 wniosków). Połowa z nich, zdaniem NIK, powinna rozważyć podjęcie działań mających na celu lepsze przygotowanie pracowników przyjmujących zgłoszenia na numery alarmowe do odbioru zgłoszeń od obcokrajowców, niewładających językiem polskim. Kolejne wnioski dotyczyły ustanowienia skutecznych metod i procedur postępowania w zakresie lokalizacji

abonenta dzwoniącego na numer alarmowy 112, jak również przeprowadzenia testów sprawności systemu lokalizacji abonentów dokonujących wywołań na ten numer. Zwrócono się również do komendantów tych jednostek o podjęcie działań w celu pozyskania planów działań operatorów telekomunikacyjnych w sytuacjach szczególnych.

NIK skierowała 3 wnioski do Komendanta Głównego PSP. Dotyczyły one objęcia wszystkich operatorów telekomunikacyjnych systemem alternatywnego dostępu do danych lokalizacyjnych, zakończenia procesu uzgodnień z wojewodami koncepcji wojewódzkich nowego SPR i opracowania krajowej koncepcji nowego SPR oraz wdrożenia procesu sukcesywnego szkolenia dyżurnych stanowisk kierowania w zakresie obsługi wywołań alarmowych, zgłaszanych w językach obcych. Do Komendanta Głównego Policji zostały skierowane 2 wnioski, dotyczące organizacji szkoleń w celu zapewnienia obsługi zgłoszeń w językach obcych oraz podjęcia działań zmierzających do wyposażenia wszystkich jednostek Policji odbierających wywołania alarmowe, w infrastrukturę techniczną zapewniającą ich sprawną obsługę.

Pod adresem Ministra SWiA NIK skierowała 4 wnioski. Pierwszy z nich dotyczył doprowadzenia do prawidłowego funkcjonowania rozwiązania tymczasowego, do czasu uruchomienia Systemu PLI CBD, poprzez: zapewnienie dostępności automatycznej prezentacji danych teleadresowych wszystkim abonentom publicznych stacjonarnych sieci telefonicznych, wyegzekwowanie od operatorów mobilnych sieci telefonicznych, na podstawie zawartych porozumień, poprawy dostępności i efektywności ich systemów w zakresie dokładności przekazywanych danych lokalizacyjnych osób dzwoniących na numer alarmowy 112, poprawę funkcjonalności aplikacji lokalizacyjnej, przekazanej przez MSWiA służbom obsługującym numer alarmowy 112 oraz przyśpieszenie procesu związanego z przejmowaniem obsługi numeru alarmowego 112 przez służby PSP od jednostek Policji. Pozostałe trzy wnioski dotyczyły zorganizowania pracy MSWiA w sposób zapewniający prawidłowe prowadzenie procesu legislacyjnego, dotyczącego opracowywania projektów rozporządzeń wykonawczych i wyeliminowanie opóźnień w tym zakresie, doprowadzenia do zakończenia prac mających na celu opracowanie koncepcji nowego SPR, określającej organizację i funkcjonowanie tego systemu na obszarze całego kraju oraz objęcie pełnym nadzorem realizacji prac związanych z wdrażaniem nowego SPR przez wojewodów i organy PSP.

Z otrzymanych odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne wynika, że adresaci tych wystąpień wykonali 27 wniosków, a 30 było w trakcie realizacji¹⁵⁸. Nie są realizowane 4 wnioski. Nie jest realizowany m.in. wniosek, skierowany do Komendanta Głównego PSP, dotyczący zakończenia procesu uzgodnień z wszystkimi wojewodami koncepcji wojewódzkich nowego systemu powiadamiania ratunkowego i opracowania krajowej koncepcji tego systemu, nie jest realizowany. Przyczyną tego stanu jest podjęta w MSWiA inicjatywa modyfikacji opracowanego już przez Komendanta Głównego PSP modelu funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego. Do najważniejszych działań, podjętych przez kierowników skontrolowanych jednostek, należało m.in.:

- Podjęcie przez Komendanta Głównego PSP działań inicjujących objęcie wszystkich operatorów telekomunikacyjnych systemem alternatywnego dostępu do danych lokalizacyjnych abonentów kierujących zgłoszenia do numeru alarmowy 112 oraz działań zmierzających do przygotowania służb dyżurnych do obsługi zgłoszeń kierowanych do numeru alarmowego 112 w językach obcych.
- Przeprowadzenie w dniach 18-22 stycznia 2010 r. przez Komendanta Wojewódzkiego PSP w Toruniu w województwie kujawsko-pomorskim łącznie 277 połączeń testowych z publicznych aparatów telefonicznych. W wyniku testów na terenie pięciu powiatów stwierdzono w 51 przypadkach brak możliwości połączenia się z właściwym terytorialnie stanowiskiem kierowania PSP. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Komendanci Powiatowi PSP skontaktowali się z właściwymi operatorami telekomunikacyjnymi, informując o zaistniałej sytuacji i wnosząc o usunięcie awarii.
- Prowadzenie cyklicznych, udokumentowanych szkoleń w zakresie przyjęcia i obsługi numeru alarmowego 112 dla strażaków pełniących służbę na stanowiskach kierowania.
- Opracowanie i wdrożenie wewnętrznej procedury w zakresie przyjęcia, obsługi i lokalizacji abonenta dzwoniącego na numer alarmowy 112.
- Wystąpienie przez Komendantów PSP i Policji do właściwych wojewodów z wnioskami o przekazanie wyciągów z planów rejonowych, o których mowa w § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 czerwca 2005 r. w sprawie działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń, w celu zapoznania z nimi podległych komend.
- Zapoznanie pracowników dyżurnych z procedurami informowania odpowiednich służb o awariach systemu powiadamiania ratunkowego.
- Ujęcie w planach kontroli wewnętrznej przez wojewodów kontroli funkcjonowania SPR na obszarze województwa, w ramach podpisanych porozumień

¹⁵⁸ Wg stanu na dzień 31 marca 2009 r.

- z komendantami PSP i Policji, w zakresie przyjmowania zgłoszeń alarmowych oraz obsługi numeru alarmowego 112.
- Wprowadzenie systematycznego monitorowania platformy lokalizacyjnej 112 oraz informowania MSWiA o jej awariach.
 - Dokonanie zmian w statucie i regulaminie organizacyjnym Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, celem zapewnienia przez wojewodę realizacji zadań nadzoru nad SPR na terenie województwa mazowieckiego.
 - Uzgodnienie terminów przeprowadzania przez komendy miejskie i powiatowe PSP analiz możliwości przejęcia numeru alarmowego 112.

Minister SWiA w odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne poinformował o tym, że podjął działania zmierzające do poprawy funkcjonowania rozwiązania tymczasowego, poprzez: odpowiednią modyfikację istniejących już porozumień zawartych z operatorami telekomunikacyjnymi w kierunku poszerzenia o dostęp do danych osób dzwoniących na inne numery alarmowe (997, 998), objęcie porozumieniami szerszego katalogu operatorów telekomunikacyjnych, poprawę funkcjonalności aplikacji lokalizacyjnych w celu uzyskiwania bardziej dokładnych danych o lokalizacji osób kierujących wywołania alarmowe, uzyskanie pełnego rozeznania, w jakich powiatach przejęcie obsługi wywołań alarmowych od Policji jest niezbędne. Minister SWiA poinformował również o tym, że będzie rozważona możliwość zmiany przepisów obowiązujących w MSWiA, dotyczących prowadzenia prac legislacyjnych oraz że trwają prace nad koncepcją systemu powiadamiania ratunkowego. Minister SWiA poinformował także o tym, że podjęte zostaną działania zmierzające do poprawy w zakresie sprawowania nadzoru nad pracami związanymi z tworzeniem nowego systemu powiadamiania ratunkowego, w tym o planowanym wdrożeniu monitoringu wydatkowanych środków finansowych, przekazywanych na jego budowę.

4. Delegatura NIK w Bydgoszczy, działając na podstawie art. 63 ust. 3 ustawy o NIK, zawiadomiła w dniu 12 stycznia 2010 r. Delegaturę UAE w Bydgoszczy o naruszeniu przez TP S.A. art. 77 ust. 1 i 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne, polegającym na niezapewnieniu użytkownikom końcowym swojej sieci, w tym korzystającym z aparatów publicznych, bezpłatnego połączenia z numerami alarmowymi. Zawiadomienie to Delegatura NIK sformułowała na podstawie wyników testów dostępności numeru alarmowego 112, przeprowadzonych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w dniach 9-10 grudnia 2009 r. Według tych wyników, numer alarmowy 112 był niedostępny w: Ciechocinku (z 3 aparatów publicznych oraz

z telefonu zlokalizowanego w budynku Urzędu Miasta), Aleksandrowie Kujawskim (z aparatu publicznego) i Lipnie (z 2 aparatów publicznych, w tym zlokalizowanego w budynku szkolnym). Delegatura NIK powołała w zawiadomieniu przepis art. 209 ust. 1 pkt 18 ustawy Prawo telekomunikacyjne, z którego wynika, że podlega karze pieniężnej operator, który nie wykonuje obowiązku zapewnienia bezpłatnych połączeń z numerami alarmowymi, o którym mowa w art. 77 tej ustawy. Delegatura UKE poinformowała, w odpowiedzi na powyższe zawiadomienie, iż przekazała je do UKE w Warszawie, w celu dalszego wykorzystania w działaniach nadzorczo-kontrolnych nad operatorami telekomunikacyjnymi.

Prezes UKE w dniu 2 czerwca 2010 r. decyzją nr DKE-WWP-621-1/10(18) nałożyła na Telekomunikację Polską S.A. karę pieniężną za niewywiązywanie się z obowiązku zapewnienia bezpłatnych połączeń z numerami alarmowymi, o którym mowa w art. 77 ustawy Prawo Telekomunikacyjne, w wysokości 2.000.000 zł, płatną do budżetu państwa. W uzasadnieniu tej decyzji Prezes UKE jako podstawę nałożenia tej kary powołała m.in. wyniki kontroli przeprowadzonej przez Delegaturę NIK w Bydgoszczy NIK¹⁵⁹.

5. W toku kontroli zasięgnięto informacji w 4 jednostkach nieobjętych kontrolą¹⁶⁰, m.in. w: Telekomunikacji Polskiej S.A., MNI Telecom S.A. i GTS Energis Sp. z o.o. i w Urzędzie Miejskim we Wrocławiu. Informacje udzielone NIK dotyczyły przede wszystkim funkcjonowania numerów, za pomocą których można było uzyskać w trybie awaryjnym u operatorów telekomunikacyjnych, dane o lokalizacji abonentów kierujących wywołania alarmowe 112 z sieci tych operatorów.

6. Delegatura NIK w Krakowie przeprowadziła w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim kontrolę wykonania budżetu państwa w części 85/12 – województwo małopolskie w 2009 r. W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 30 kwietnia 2010 r., skierowanym do wojewody małopolskiego¹⁶¹, NIK negatywnie oceniła udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem było udostępnienie do używania w okresie od dnia 2 grudnia 2008 r. do dnia 30 czerwca 2009 r. systemu teleinformatycznego dla odbioru i obsługi wywołań alarmowych 112 oraz

¹⁵⁹ Pismo Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej nr DKE-WWP-076-1/10(1) z dnia 9 czerwca 2010 r. do Delegatury NIK w Bydgoszczy.

¹⁶⁰ W trybie art. 29 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

¹⁶¹ Pismo nr LKR-4100-01/2010 z dnia 30 kwietnia 2010 r. Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie do Wojewody Małopolskiego.

udostępnienie sprzętu przeznaczonego do rejestracji zgłoszeń zgodnie w wymogami ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym¹⁶² oraz przepisami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie, w ramach Programu Pilotażowego Centrum Powiadamiania Ratunkowego, realizowanego przez ten Małopolski Urząd Wojewódzki. Zamówienie to zostało udzielone firmie C-W bez zastosowania przepisów ustawy, pomimo że wartość zamówienia przekraczała kwotę określoną w art. 4 pkt 8 powołanej ustawy. W wyniku udzielenia zamówienia, wojewoda małopolski w dniu 2 grudnia 2008 r. zawarł z powyższą firmą stosowną umowę. Urząd poniósł w ramach jej realizacji wydatki w łącznej kwocie 75,2 tys. zł. NIK stwierdziła również nierzetelne przeprowadzenie niektórych czynności w ramach prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w zakresie powyższego Programu Pilotażowego, na okres II kwartału 2009 r. Nieprawidłowości te dotyczyły nieprzygotowania, przed udzieleniem zamówienia publicznego, wniosku wszczynającego przygotowanie tego postępowania oraz powołanie komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzenie tego postępowania w dniu 31 lipca 2009 r., tj. 2 dni od daty skierowania do wykonawcy zaproszenia do negocjacji oraz 1 dzień po sporządzeniu protokołu z przeprowadzonych negocjacji. W umowie zawartej dnia 31 lipca 2009 r. ustalono wynagrodzenie wykonawcy w kwocie 915 tys. zł brutto, tj. w kwocie zgodnej z przedstawioną przez niego ofertą¹⁶³.

¹⁶² Dz. U. Nr 191, poz. 1410 ze zm.

¹⁶³ Według artykułów prasowych, zamieszczonych w dniach 5 i 6 maja 2010 r. w Dzienniku Gazeta Prawna (strona: www.dziennik.pl), obecny Minister SWiA, pełniący do połowy października 2009 r. funkcję wojewody małopolskiego, w marcu 2010 r. uzyskał od Ministra Finansów decyzję o uruchomieniu z rezerwy budżetowej środków w wysokości 3 mln zł na zakup od wykonawcy przedmiotu zamówienia, opracowanego przez niego systemu teleinformatycznego dla odbioru i obsługi wywołań alarmowych 112. Według powyższych artykułów oraz artykułów zamieszczonych w Dzienniku Gazeta Prawna w dniach 10 i 11 maja 2010 r., powyższą sprawą udzielenia zamówienia publicznego zajmuje się Urząd Zamówień Publicznych, a sprawą ma zająć się również Centralne Biuro Antykorupcyjne i Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

5. Załączniki

5.1. Lista osób zajmujących kierownicze stanowiska, odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność

5.2.1 Ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i do spraw administracji publicznej¹⁶⁴ był:

- a) p. Ludwik Dorn (od 31.10.2005 r. do 7.02.2007 r.),
- b) p. Janusz Kaczmarek (od 8.02.2007 r. do 8.08.2007 r.),
- c) p. Władysław Stasiak (od 8.08.2007 r. do 16.11.2007 r.),
- d) p. Grzegorz Schetyna (od 26.11.2007 r. do 13.10.2009 r.),
- e) p. Jerzy Miller (od 14.10.2009 r. – nadal).

5.2.2. Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej od dnia 8 czerwca 2006 r. była Pani Anna Streżyńska

5.2.3. Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej był:

- a) nadbrygadier p. Kazimierz Krzowski (od 03.11.2005 r. do 11.01.2007 r.),
- b) st. brygadier p. Witold Skromna (od 12.01.2007 r. do 24.06.2007 r.),
- c) st. brygadier p. Marek Kubiak (od 27.04.2007 r. do 02.01.2008 r.),
- d) nadbrygadier p. Wiesław Leśniakiewicz (od 03.01.2008 r. – nadal).

5.2.4. Komendantem Głównym Policji był:

- a) p. Marek Bieńkowski (od 3.11.2006 r. do 12.02.2007 r.),
- b) p. Konrad Kornatowski (od 12.02.2007 r. do 08.08.2007 r.),
- c) p. nadinsp. Tadeusz Budzik (pełniący obowiązki od 8.08.2007 r. do 12.08.2007 r., a od 13.08.2007 r. do 5.03.2008 r. Komendant Główny Policji),
- d) p. gen. insp. Andrzej Matejuk (od 6.03.2008 r. – nadal).

5.2.5. Funkcje wojewodów pełnili:

- a) wojewodą dolnośląskim był: p. Krzysztof Grzelczyk - od 21.12.2005 r. do 28.11.2007 r.; p. Rafał Jurkowlaniec - od 29.11.2007 r. - nadal;
- b) wojewodą kujawsko-pomorskim był p. Zbigniew Hoffman od 07.11.2006 r. do 28.11.2007 r., p. Rafał Bruski - od 29.11.2007 r. - nadal;
- c) wojewodą lubuskim był: p. Wojciech Perczak - od 12.09.2006 r. do 28.11.2007 r., p. Helena Hatka - od 29.11.2007 r. - nadal;
- d) wojewodą łódzkim była: p. Helena Pietraszkiewicz od 26.01.2006 r. do 28.11.2007 r., p. Jolanta Chełmińska - od 29.11.2007 r. - nadal;
- e) wojewodą mazowieckim był: p. Tomasz Koziński od 10.01.2006 r. do 17.01.2007 r.; p. Wojciech Dąbrowski od 18.01.2007 r. do 1.02.2007 r.; p. Jacek Sasin od 2.02.2007 r. do 28.11.2007 r. (z tego w okresie od 2.02.2007 r. do 14.02.2007 r. jako I wicewojewoda mazowiecki wykonywał zadania wojewody mazowieckiego), p. Jacek Kozłowski - od 29.11.2007 r. - nadal;
- f) wojewodą śląskim był: p. Tomasz Pietrzykowski - od 28.12.2005 r. do 29.11.2007 r. p. Zygmunt Łukaszczyk, od 29.11.2007 r. - nadal;
- g) wojewodą wielkopolskim był: p. Tadeusz Dziuba - od 28.12.2005 r. do 29.11.2007 r., p. Piotr Florek - od 29.11.2007 r. - nadal.

¹⁶⁴ Art. 5 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (tj. Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437).

5.2. Wykaz organów, którym przekazano informacje o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Przewodniczący Sejmowej Komisji do Spraw Kontroli Państwowej
6. Przewodniczący Sejmowej Komisji Infrastruktury
7. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
8. Minister Infrastruktury
9. Wojewodowie
10. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej
11. Komendant Główny Policji
12. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
13. Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego
14. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej

5.3. Wykaz aktów prawnych dotyczących kontrolowanej działalności

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 ze zm.).
2. Ustawa z 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Dz. U. Nr 11, poz. 59).
3. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.).
6. Ustawa z dnia 11 stycznia 2008 r. o zmianie ustawy Prawo telekomunikacyjne oraz ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 17, poz. 101 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 85, poz. 716).
8. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 80, poz. 872 ze zm.).
9. Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206).
10. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tj. Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277).
11. Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (tj. Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 ze zm.).
12. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego „112” albo innych numerów alarmowych (Dz. U. Nr 236, poz. 1620).

13. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 września 2007 r. w sprawie szczegółowej organizacji centrów powiadamiania ratunkowego (Dz. U. Nr 178, poz. 1263).
14. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego i wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego (Dz. U. Nr 130, poz. 1073).
15. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 czerwca 2005 r. w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń (Dz. U. Nr 122, poz. 1029).
16. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 stycznia 2010 r. w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń (Dz. U. Nr 15, poz. 77).
17. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908).
18. Uchwała Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221 ze zm.).
19. Dyrektywa 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej) - Dz. U. UE. L. 2002. 108. 51.

5.4. Wyciąg z Dyrektywy 2002/22/WE

„PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji⁽¹⁾¹⁶⁵,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁽²⁾¹⁶⁶,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁽³⁾¹⁶⁷,

stanowiąc zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 251 Traktatu⁽⁴⁾¹⁶⁸,

a także mając na uwadze, co następuje:

(...),

(12) Dla obywatela jest ważne, aby istniała wystarczająca liczba publicznie dostępnych płatnych aparatów telefonicznych, a dla użytkowników ważna jest możliwość bezpłatnego zadzwonienia na numery alarmowe, a w szczególności na jeden europejski numer alarmowy ("112") z dowolnego telefonu, włączając publicznie dostępne płatne aparaty telefoniczne, bez korzystania z jakiegokolwiek formy płatności. Niewystarczająca informacja o istnieniu numeru "112" pozbawia obywateli dodatkowego bezpieczeństwa zapewnionego przez istnienie tego numeru na poziomie europejskim, szczególnie w czasie, gdy podróżują przez inne Państwa Członkowskie.

(...).

(36) Jest ważne, aby użytkownicy byli w stanie wywołać jeden europejski numer alarmowy "112" oraz wszelkie inne krajowe alarmowe numery telefoniczne bezpłatnie, z dowolnego telefonu, włączając publiczne automaty telefoniczne, bez korzystania z jakiegokolwiek formy

¹⁶⁵ (1) Dz. U. C 365 E z 19.12.2000, str. 238 i Dz. U. C 332 E z 27.11.2001, str. 92.

¹⁶⁶ (2) Dz. U. C 339 z 11.5.2001, str. 15.

¹⁶⁷ (3) Dz. U. C 144 z 16.5.2001, str. 60.

¹⁶⁸ (4) Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2001 r. (dotychczas niepublikowana w Dzienniku Urzędowym), wspólne stanowisko Rady z dnia 17 września 2001 r. (Dz. U. C 339 z 30.11.2001 r., str. 55) oraz decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 grudnia 2001 r. (dotychczas niepublikowana w Dzienniku Urzędowym). Decyzja Rady z dnia 14 lutego 2002 r.

płatności. Państwa Członkowskie powinny być już podjąć konieczne przygotowanie organizacyjne, najlepiej odpowiadające krajowej organizacji systemów alarmowych w celu zapewnienia, że wywołania tego numeru spotkają się z właściwą odpowiedzią i że ktoś się nimi odpowiednio zajmie. Informacja o miejscu, w którym znajduje się osoba dzwoniąca, udostępniana służbom ratunkowym, poprawi poziom ochrony i bezpieczeństwa użytkowników służb "112" i pomoże służbom ratunkowym, w stopniu możliwym technicznie, w wykonywaniu ich obowiązków, pod warunkiem że zagwarantuje się przeniesienie wywołań i towarzyszących im danych do służb ratunkowych. Odbiór i wykorzystanie takich informacji powinny być zgodne z odnośnym prawem Wspólnoty o przetwarzaniu danych personalnych. Stałe udoskonalenia technologii komputerowych będą stopniowo umożliwiać jednoczesne obsługiwanie kilku języków w tych sieciach, po rozsądnych kosztach. To z kolei zapewni dodatkowe bezpieczeństwo obywatelom europejskim korzystającym z numeru alarmowego "112".

(...).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

(...).

ROZDZIAŁ II

OBOWIĄZEK ŚWIADCZENIA USŁUGI POWSZECHNEJ OBEJMUJĄCY OBOWIĄZKI SPOŁECZNE

(...).

Artykuł 6

Publiczne płatne automaty telefoniczne

(...).

3. Państwa Członkowskie zapewnią możliwość dokonywania wywołań alarmowych z publicznych płatnych automatów telefonicznych przy użyciu jednego europejskiego numeru alarmowego "112" oraz innych krajowych numerów alarmowych, w obu przypadkach bezpłatnie i bez konieczności stosowania jakiegokolwiek formy płatności. (...).

ROZDZIAŁ IV

INTERESY I PRAWA UŻYTKOWNIKÓW KOŃCOWYCH

(...).

Artykuł 26

Jeden europejski numer alarmowy

1. Państwa Członkowskie zapewniają, w uzupełnieniu wszelkich innych krajowych numerów alarmowych określonych przez krajowe organy regulacyjne, wszystkim użytkownikom końcowym publicznie dostępnych usług telefonicznych możliwość bezpłatnego kontaktu ze służbami ratunkowymi przy wykorzystaniu jednego europejskiego numeru alarmowego "112".

2. Państwa Członkowskie zapewniają właściwe odbieranie i zajmowanie się wywołaniami jednego europejskiego numeru alarmowego "112" w sposób najlepiej odpowiadający krajowej organizacji systemów alarmowych i mieszczący się w granicach technologicznych możliwości sieci.

3. Państwa Członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, które prowadzą publiczne sieci telefoniczne, udostępniały władzom zajmującym się ratownictwem informacje o miejscu przebywania osoby wywołującej, w stopniu technicznie możliwym, w odniesieniu do wywołań jednego europejskiego numeru alarmowego "112".

4. Państwa Członkowskie zapewniają obywatelom odpowiednią informację o istnieniu jednego europejskiego numeru alarmowego "112" i korzystaniu z niego. (...).

5.5. Kalendarz ważniejszych zdarzeń związanych z kontrolowaną działalnością

- **1 maja 2004 r.** – przystąpienie Polski do Unii Europejskiej; wejście w życie przepisów Dyrektywy 2002/22/WE.
- **15 grudnia 2006 r.** – skierowanie przez Komisję Wspólnot Europejskich (KWE) do Rządu RP uwagi w sprawie niedopełnienia obowiązku udostępniania służbom

- ratunkowym danych lokalizacyjnych abonentów kierujących wywołania alarmowe z telefonów komórkowych.
- **1 stycznia 2007 r.** – wejście w życie przepisów ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, regulujących po raz pierwszy obsługę wywołań alarmowych kierowanych do numeru 112.
 - **16 stycznia 2007 r.** - powołanie przez Prezesa Rady Ministrów Międzyresortowego Zespołu do spraw numeru alarmowego 112 oraz wdrażania systemu e-call, działającego pod kierownictwem Ministra SWiA.
 - **15 lutego 2007 r.** – termin udzielenia odpowiedzi przez Rząd RP na uwagę KWE.
 - **28 lutego 2007 r.** – rozpoczęcie prac przez Międzyresortowy Zespół do spraw numeru alarmowego 112 oraz wdrażania systemu e-call.
 - **8 marca 2007 r.** – udzielenie przez Ministra SWiA odpowiedzi na uwagę KWE.
 - **27 czerwca 2007 r.** – wydanie przez KWE uzasadnionej opinii pod adresem Rządu RP, w sprawie dalszego niewypełnienia przez Polskę powyższego obowiązku.
 - **21 sierpnia 2007 r.** – zainicjowanie przez Zespół Międzyresortowy i Ministra SWiA prac nad wdrożeniem rozwiązania o charakterze tymczasowym, mającym zapewnić dostęp do danych lokalizacyjnych osób dzwoniących na numer alarmowy 112.
 - **29 sierpnia 2007 r.** – termin udzielenia odpowiedzi przez Rząd RP na uzasadnioną opinię z dnia 27 czerwca 2007 r.
 - **3 września 2007 r.** – udzielenie odpowiedzi na uzasadnioną opinię UE.
 - **16 października 2007 r.** – przyjęcie przez Radę Ministrów „Koncepcji Systemu 112”.
 - **Listopad 2007 r.** – decyzja KWE o przekazaniu skargi przeciw Polsce do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich.
 - **25 stycznia 2008 r.** – zawarcie przez Ministra SWiA oraz Komendantów Głównych Policji oraz PSP z Telekomunikacją Polską S.A., Polkomtel S.A., Polską Telefonią Cyfrową Sp. z o.o., PTK Centertel Sp. z o.o., P4 Spółką z o.o., porozumień w sprawie dostępu do danych lokalizacyjnych osób dzwoniących na numer alarmowy 112.
 - **12 lutego 2008 r.** – decyzja Ministra SWiA o podjęciu prac nad opracowaniem nowego systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112.
 - **29 lutego 2008 r.** – decyzja KWE o wstrzymaniu przekazania skargi do Trybunału WE
 - **Maj 2008 r.** – rozpoczęcie przez Prezesa UKE postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie Systemu PLI CBD.
 - **30 lipca 2008 r.** – wdrożenie funkcjonowania rozwiązania tymczasowego w jednostkach Policji i PSP, obsługujących wywołania alarmowe 112.
 - **Październik 2008 r.** – zakończenie przez KWE postępowania wobec Polski w przedmiocie uwagi złożonej w dniu 15 grudnia 2006 r.
 - **10 lutego 2009 r.** – wejście w życie przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. w sprawie zmiany ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw – ustanawiającej nowe warunki prawno-organizacyjne funkcjonowania i obsługi zgłoszeń kierowanych do numeru alarmowego 112.
 - **2 września 2009 r.** – wejście w życie przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego i wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego – ustanawiającego szczegółowo nowe warunki prawno-organizacyjne obsługi wywołań alarmowych 112.
 - **19 października 2009 r.** – opracowanie Harmonogramu budowy nowego SPR.
 - **22 października 2009 r.** – podpisanie umowy przez Prezesa UKE z wykonawcą Systemu PLI CBD.
 - **Koniec października 2009 r.** – termin opracowania wojewódzkich koncepcji nowego SPR (nieodtrzymany).
 - **Koniec 2009 r.** – termin opracowania przez Komendanta Głównego PSP krajowej koncepcji nowego SPR (nieodtrzymany).

5.6. Wykaz skontrolowanych podmiotów, jednostek organizacyjnych NIK, które przeprowadziły w nich kontrole oraz ocen kontrolowanej działalności

Jednostki organizacyjne NIK, które przeprowadziły kontrole	Skontrolowane podmioty	Ocena ogólne	Wybrane, ważniejsze oceny i ustalenia zawarte w wystąpieniach pokontrolnych
Departament Komunikacji i Systemów Transportowych	KG PSP w Warszawie	pozytywna z uchybieniami	Pozytywnie oceniono: - przygotowanie KG PSP do realizacji zadań związanych z obsługą numeru alarmowego 112 na terenie Polski; - udział Komendanta Głównego PSP w pracach nad wypracowaniem koncepcji funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego, - działania związane z wdrażaniem nowego systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112, - udział w pracach nad uruchomieniem rozwiązania tymczasowego, zapewniającego automatyczny dostęp do danych - lokalizacji osób realizujących wywołanie alarmowe 112, - zapewnienie ciągłej obsługi kierowanych do numeru alarmowego 112, - nadzór nad podległą służbą w zakresie obsługi zgłoszeń alarmowych 112, - zapewnienie procedur awaryjnych uzyskiwania danych o lokalizacji abonentów realizujących wywołania alarmowe - udział w pracach nad stworzeniem przez Prezesa UKE platformy lokalizacyjnej PLI CBD, - opracowanie standardów obsługi wywołań alarmowych 112. Wskazano na uchybienia: - niezapewnienie przez Komendanta Głównego PSP możliwości całodobowej obsługi przez PSP zgłoszeń kierowanych do numeru alarmowego w językach obcych.
	Urząd Komunikacji Elektronicznej	pozytywna	Pozytywnie oceniono: - działania Prezesa UKE zmierzające do uruchomienia PLI CBD, w tym przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie PLI CBD oraz zawarcie umowy z wybranym wykonawcą, - zapewnienie środków finansowych na realizację budowy PLI CBD, - stworzenie struktury organizacyjnej odpowiedzialnej za wdrożenie PLI CBD, - udział w pracach nad uruchomieniem rozwiązania tymczasowego, zapewniającego automatyczny dostęp do danych

				o lokalizacji osób realizujących wywołanie alarmowe 112, - działania kontrolne związane ze sprawowaniem nadzoru nad przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi w zakresie realizacji obowiązku zapewnienia funkcjonowania numerów alarmowych, w tym numeru 112. Negatywnie oceniono: - niewypracowanie, mimo upływu 5,5 roku wejścia Polski do UE, spójnej koncepcji obsługi jednego europejskiego numeru alarmowego 112, zapewniającej sprawne i efektywne jego działanie, - niezapewnienie dostępu do danych lokalizacyjnych abonentów kierujących wywołania alarmowe 112 z sieci mobilnych; - nieobjęcie rozwiązaniem zastępczym – tymczasowym, umożliwiającym służbom dyżurnym dostęp do danych lokalizacyjnych osób kierujących wywołania alarmowe, wszystkich operatorów telekomunikacyjnych świadczących usługi publiczne, - niedopełnienie obowiązku wydania wszystkich aktów wykonawczych do ustaw regulujących obsługę wywołań alarmowych kierowanych numeru alarmowego 112, - niewyegzekwowanie zawarcia przez wojewodów porozumień z jednostkami organizacyjnymi Państwowej Straży Pożarnej i Policji dotyczących obsługi wywołań alarmowych, - niedostateczny nadzór ze strony Ministra SWiA nad pracami związanymi z budową nowego systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112. Ustalenie pozytywne: - zapewnienie środków finansowych na realizację budowy nowego systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112.
Delegatura NIK w Bydgoszczy	Kujawsko- Pomorski UW w Bydgoszczy	pozytywna z nieprawidłowościami		Pozytywnie oceniono: - przygotowanie urzędu do wykonywania zadań związanych z wdrażaniem systemu powiadamiania ratunkowego - zastosowaniem numeru alarmowego 112, - sprawowanie nadzoru nad jego działaniem, - działania związane z wdrażaniem systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112. Wskazano na uchybienia: - brak kontroli w zakresie merytorycznym i funkcjonalnym w jednostkach organizacyjnych PSP i Policji realizujących powierzone zadania w związku z porozumieniami zawartymi w styczniu 2007 r. i w lipcu 2009 r. - późne zawarcie porozumienia z PSP i Policją w sprawie wykonywania zadań centrów powiadamiania ratunkowego. Dodatkowo wskazano, że wojewoda w lipcu 2009 r. zawarł porozumienia z właściwymi organami PSP i Policji

			w sprawie powierzenia im zadań centrów powiadamiania ratunkowego (po wejściu w życie z dniem 10 lutego 2009 r. nowych regulacji prawnych).
Kujawsko-Pomorska KW PSP w Toruniu	pozytywna z uchybieniami	Pozytywnie oceniono: - przygotowanie realizacji zadań związanych z funkcjonowaniem numeru alarmowego „112”, - realizację zadań związanych z obsługą zgłoszeń kierowanych na numer „112”, - udział w opracowaniu nowej koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego na obszarze województwa, - działania o charakterze nadzorczym i kontrolnym podejmowane w badanym okresie przez właściwe służby Komendy związane z funkcjonowaniem numeru alarmowego „112”. Stwierdzono: - problemy stwierdzone w trakcie przeprowadzania testów funkcjonowania numeru alarmowego, w tym problemy z lokalizowaniem dzwoniącego na numer alarmowy, - problemy z uzyskaniem połączenia z numerem alarmowym, np.: nie można było wykonać bezpłatnego połączenia na numer „112” i „998” z budki telefonicznej TP S.A. zlokalizowanej na terenie szkoły podstawowej.	Pozytywnie oceniono: - pozytywnie oceniono działania Komendy przygotowujące do realizacji zadań w zakresie funkcjonowania numeru alarmowego 112, - funkcjonowanie miejskiego stanowiska kierowania w zakresie obsługi wywołań alarmowych 112, - opracowanie koncepcji funkcjonowania centrum powiadamiania ratunkowego w Toruniu, - działania KM PSP w zakresie opracowania koncepcji centrum powiadamiania ratunkowego (CPR) w Toruniu. Wskazano na uchybienia: - niezaastosowanie się dyżurnych służb do procedur dotyczących sposobu odbierania połączeń alarmowych. Stwierdzono: - nieprawidłowe funkcjonowanie systemu lokalizacji osób kierujących wywołania alarmowe.

	KW Policji w Bydgoszczy	pozytywna z uchybieniami	Pozytywnie oceniono: - przygotowanie Komendy do realizacji zadań związanych z funkcjonowaniem numeru alarmowego „112” na obszarze KW Policji; - podział kompetencji jednostek organizacyjnych Policji realizujących zadania w zakresie zapewnienia właściwego funkcjonowania numeru alarmowego „112” na terenie województwa kujawsko – pomorskiego; - zapewnienie właściwego funkcjonowania numeru alarmowego 112, - działania o charakterze nadzorczym i kontrolnym podejmowane przez właściwe służby Komendy, a związane z funkcjonowaniem numeru alarmowego „112. Stwierdzono: - problemy z lokalizacją dzwoniącego na numery alarmowe – promień lokalizacji dzwoniącego wahał się od 1,5 m do 3km.
	KM Policji w Toruniu	pozytywna z uchybieniami	Pozytywnie oceniono: - realizację zadań związanych z obsługą numeru alarmowego 112, w tym organizację - odpowiednie wyposażenie stanowisk kierowania, umożliwiające bezpośrednie przekierowanie zgłoszenia skierowanego na numer alarmowy do innych służb wyznaczonych do niesienia pomocy, takich jak Straż Pożarna, Pogotowie Ratunkowe, Wodociągowe, Ciepłownicze, Energetyczne, Gazowe, Miejski Zarząd Dróg, Zarządzanie Kryzysowe. Wskazano na uchybienia: - brak znajomości języków obcych u osób pełniących służbę dyżurną, - nieprzeprowadzanie testów sprawności działania systemu lokalizacji abonentów dokonujących wywołań na numer alarmowy 112.
Delegatura NIK w Łodzi	Łódzki UW w Łodzi	pozytywna z nieprawidłowościami	Pozytywnie oceniono: - przygotowanie urzędu do realizacji zadań związanych z ratownictwem, - udział w uzgadnianiu planów działań przedsiębiorców telekomunikacyjnych w sytuacjach szczególnych zagrożeń, - realizację zadań dotyczących opracowywania planów działania systemu państwowego ratownictwa medycznego dla województwa łódzkiego, - zapewnienie ciągłości obsługi telefonu alarmowego 112 w ramach stacjonarnych i mobilnych sieci telekomunikacyjnych, - udział w opracowywaniu koncepcji nowego systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru 112, - gospodarnie działania w zakresie finansowania budowy systemu powiadamiania ratunkowego. Wskazano na uchybienia: - brak kontroli realizacji zadań powierzonych jednostkom PSP i Policji,

			- brak badań w zakresie funkcjonowania numeru alarmowego 112 w województwie, - brak wiedzy o sprawności działania systemu powiadamiania ratunkowego w zakresie połączeń na numer alarmowy 112.
KW PSP w Łodzi	pozytywna z uchybieniami		Pozytywnie oceniono: - zapewnienie ciągłej obsługi zgłoszeń kierowanych na numer alarmowy 112 w ramach stacjonarnych i mobilnych sieci telekomunikacyjnych; - aktywne uczestnictwo w wypracowywaniu koncepcji funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego na obszarze województwa łódzkiego; - prawidłowy nadzór nad podległymi jednostkami KW PSP. Wskazano na uchybienia: - komenda nie posiada wyciągów z planów działań w sytuacjach szczególnego zagrożenia, opracowywanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Stwierdzono: - nieprawidłowości w działaniu systemu powiadamiania ratunkowego. Testy wykazały, że wdrożony przez MSWiA system często nie pozwala na połączenie się dyżurnych operacyjnych stanowisk kierowania PSP z poszczególnymi operatorami sieci mobilnych i praktycznie uniemożliwia dokładną lokalizację osoby dzwoniącej. Promień lokalizacji osoby zgłaszającej wynosił np. w sieci PTC Sp. z o.o. ze stanowiska kierowania w KM PSP w Piotrkowie Trybunalskim - 4.000 m; ze stanowiska kierowania w KP PSP w Bełchatowie od 1.076 m do 2.069 m.
KP PSP w Tomaszowie Mazowieckim	pozytywna z uchybieniami		Pozytywnie oceniono: - przygotowanie komendy do realizacji zadań związanych z obsługą wywołań alarmowych, w tym kontroli obejmującej ten zakres. - podejmowanie działań mających na celu wdrożenie systemu powiadamiania ratunkowego na terenie powiatu tomaszowskiego, - przygotowanie stanowiska kierowania do obsługi wywołań alarmowych 112, w tym możliwość bezpośredniego przekierowywania wywołań alarmowych, - zapewnienie ciągłej obsługi zgłoszeń kierowanych na numer alarmowy 112 oraz prawidłowy odbiór tych wywołań. Wskazano na uchybienia: - ograniczony zakres obsługi wywołań kierowanych do numeru 112 w językach obcych.

			Uchybienie: - nieposiadanie przez Komendę wyciągów z planów lokalnych, o których mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 czerwca 2005 r. w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń¹⁶⁹.
KW Policji w Łodzi	pozytywna z uchybieniami		Pozytywnie oceniono: - zapewnienie ciągłej obsługi zgłoszeń kierowanych na numer alarmowy 112 z sieci mobilnych, - udział w pracach nad stworzeniem systemu powiadamiania ratunkowego w województwie, - sprawowanie nadzoru nad obsługą wywołań alarmowych 112. Wskazano na uchybienia: Brak możliwości dokonywania bezpośrednich przekierowań wywołań alarmowych 112 do innych służb. Uchybienia: - nieposiadanie przez Komendę wyciągów z planów rejonowych, o których mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 czerwca 2005 r. Stwierdzono: - przeprowadzone w podległych jednostkach w okresie czerwiec-sierpień 2008 r. testy sprawności połączeń kierowanych na numer alarmowy 112 wykazały, że aplikacja lokalizacyjna abonenta (tzw. „rozwiązanie tymczasowe”) praktycznie uniemożliwiała dokładną lokalizację osoby dzwoniącej - promień dokładności wynosił od 1.708 m aż do 8.000 m.
KP Policji w Tomaszowie Mazowieckim	pozytywna z nieprawidłowościami		Pozytywnie oceniono: - podejmowanie działań zmierzających do wdrożenia systemu powiadamiania ratunkowego i zapewnienia ciągłej obsługi zgłoszeń kierowanych na numer alarmowy 112, - wyposażenie Powiatowego Stanowiska Kierowania Komendy w urządzenia techniczne umożliwiające przyjmowanie zgłoszeń z telefonów mobilnych i zapewniające identyfikację numeru abonenta; - sposób sprawowania nadzoru i kontroli nad funkcjonowaniem systemu powiadamiania ratunkowego. Wskazano na uchybienia: - Komenda nie dysponowała technicznymi możliwościami bezpośredniego przekierowywania przyjmowanych połączeń do innych służb, wyznaczonych do niesienia pomocy, tj. straży pożarnej, pogotowia ratunkowego, gazowego

¹⁶⁹ Dz. U. Nr 122, poz. 1029.

			i wodno-kanalizacyjnego. - ograniczone możliwości obsługi wywołań w języku obcym, - brak procedur obowiązujących w rozwiązywaniu tymczasowym – w zakresie powiadamiania MSWiA o awariach. - nieposiadanie przez Komendę wyciągów z planów lokalnych, o których mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 czerwca 2005 r. Stwierdzono również: - wyniki przeprowadzonego testu sprawności połączeń na numer alarmowy 112 wykazały dużą niedokładność lokalizacji abonentów.
Delegatura NIK we Wrocławiu	Dolnośląski UW we Wrocławiu	pozytywna z uchybieniami	Pozytywnie oceniono: - zapewnienie obsługi wywołań alarmowych 112 na obszarze województwa przez PSP i Policję, - uczestniczenie w wypracowywaniu koncepcji funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego na obszarze województwa dolnośląskiego, z zastosowaniem m.in. telefonu alarmowego 112, - realizację prac adaptacyjnych na potrzeby centrum powiadamiania ratunkowego. Wskazano na uchybienia: - brak aktualizacji porozumień i dostosowanie ich do przepisów znówelizowanej z dniem 10 lutego 2009 r. ustawy o ochronie przeciwpożarowej, - braku porozumienia z Urzędem Miasta Wrocław na realizację przez Centrum Zarządzania Kryzysowego UM zadań centrów powiadamiania ratunkowego. - brak wyciągów z planów lokalnych, o których mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 czerwca 2005 r. Stwierdzono również: - nierzetelnie działający system lokalizacji dzwoniącego na numer alarmowy 112.
	Dolnośląska KW PSP we Wrocławiu	pozytywna z uchybieniami	Pozytywnie oceniono: - zapewnienie ciągłości obsługi wywołań alarmowych 112, - uczestnictwo w wypracowywaniu koncepcji funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem telefonu alarmowego 112 w województwie dolnośląskim, - systematyczne kontrolowanie funkcjonowania numeru 112. Wskazano na uchybienia: - Komenda Wojewódzka PSP nie wystąpiła do operatorów stacjonarnych sieci telefonicznych (innych niż TP S.A.) z wnioskami o udostępnienie jednostkom PSP wykonującym zadania centrów powiadamiania ratunkowego informacji dotyczących zakończenia sieci, z którego zostało wykonane takie połączenie, - brak wystąpienia do innych niż TPS.A. operatorów telefonii stacjonarnej o udostępnienie jednostkom PSP

		informacji o zakończeniu sieci, z których wykonywano połączenia alarmowe. Stwierdzono również: - nierzetelnie działający system lokalizacji dzwoniącego na numer alarmowy 112. Pozytywnie oceniono: - przygotowanie do realizacji zadań w zakresie obsługi wywołań alarmowych 112, - działania podejmowane w zakresie przyjmowania zgłoszeń na numer alarmowy 112 z telefonów stacjonarnych, - prawidłowe współdziałanie ze służbami powołanymi do realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia oraz bezpieczeństwa obywateli, a także mienia i środowiska. Wskazano na uchybienia: - tylko jeden z 10 dyżurnych posiadał certyfikaty znajomości języka angielskiego i niemieckiego. Pozostali dyżurni nie posługują się żadnym językiem obcym. Stwierdzono również: - lokalizacja osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy 112 z telefonów mobilnych, przekierowywanych do MSK KM PSP przez jednostki Policji dokonywana była, w przypadku sieci ERA i ORANGE z niepewnością co najmniej kilkuset metrów, a sieci PLUS – z niepewnością nawet ponad 30 km.
KM PSP w Legnicy	pozytywna z uchybieniami	Pozytywnie oceniono: - zapewne nie ciągłości obsługi wywołań alarmowych 112. Wskazano na uchybienia: - niewystarczające przygotowanie w województwie dolnośląskim dyżurnych Policji pod względem znajomości języków obcych, ograniczające przyjmowanie zgłoszeń z telefonów mobilnych od obywateli. Tylko bowiem 5 na 334 dyżurnych przyjmujących zgłoszenia na numer 112 udokumentowało znajomość języka obcego (angielskiego lub niemieckiego), Stwierdzono również: - istniejący system lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy 112, w czasie kontroli był zawodny oraz nie działał z wystarczającą precyzją (rzetelnie).
Dolnośląska KW Policji we Wrocławiu	pozytywna z uchybieniami	Pozytywnie oceniono: - ciągłą działalność w zakresie przyjmowania zgłoszeń alarmowych z telefonów mobilnych na numer alarmowy 112. Wskazano na uchybienia: - niewystarczające przygotowanie dyżurnych w zakresie znajomości języków obcych, ograniczające przyjmowanie zgłoszeń z telefonów mobilnych od obywateli, w tym z dyżurnych nie posługujących się jakimkolwiek językiem obcym, - brak możliwości przekierowania wywołań do innych służb niż PSP i pogotowie ratunkowe. Stwierdzono również:
KM Policji w Legnicy	pozytywna z uchybieniami	Pozytywnie oceniono: - ciągłą działalność w zakresie przyjmowania zgłoszeń alarmowych z telefonów mobilnych na numer alarmowy 112. Wskazano na uchybienia: - niewystarczające przygotowanie dyżurnych w zakresie znajomości języków obcych, ograniczające przyjmowanie zgłoszeń z telefonów mobilnych od obywateli, w tym z dyżurnych nie posługujących się jakimkolwiek językiem obcym, - brak możliwości przekierowania wywołań do innych służb niż PSP i pogotowie ratunkowe. Stwierdzono również:

			- istniejący system lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy 112, w czasie kontroli był zawodny oraz nie działał z wystarczającą precyzją
Delegatura NIK w Zielonej Górze	Lubuski UW w Gorzowie Wielkopolskim	pozytywna	Pozytywnie oceniono: - prawidłowe przygotowanie Urzędu do wdrażania systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112, - powołanie w Urzędzie Zespołu do spraw Centrów Powiadamiania Ratunkowego, jako organu opiniodawczego - i doradczego Wojewody, wspierającego proces podejmowania decyzji przy organizowaniu systemu powiadamiania ratunkowego. Wskazano na uchybienia: - ośmioniesięczne opóźnienie w podpisaniu wyłącznie z PSP nowego, opartego o znowelizowaną ustawę, porozumienia ws obsługi wywołań alarmowych 112.
	Lubuska KW PSP w Gorzowie Wielkopolskim	pozytywna z uchybieniami	Pozytywnie oceniono: - przygotowanie komendy do realizacji zadań z zakresu powiadamiania ratunkowego, - stosowane w KW PSP procedury kontroli wewnętrznej. Komenda uzyskała 23.01.2006 r. certyfikat jakości ISO 9001:2000, zapewniający podniesienie skuteczności nadzoru oraz dający możliwość sprawniejszego zarządzania - i monitorowania funkcjonowania kontroli wewnętrznej. Wskazano na uchybienia: - brak możliwości obsługi wywołań alarmowych zgłaszanych w językach obcych. - brak wyciągów z planów lokalnych, o których mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 czerwca 2005 r. Stwierdzono również: - istniejący system lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy 112 - promień lokalizacji osoby zgłaszającej wynosił np. od 1.000 m do 6.100 m w sieci Polkomtel (Plus), od 1.000 m do 4.500 m w sieci Centertel (Orange).
	KP PSP w Krośnie Odrzańskim	pozytywna z nieprawidłowościami	Pozytywnie oceniono: - obsługę wywołań alarmowych 112, mimo niepełnego technicznego przygotowania stanowisk kierowania, - działania nadzorczo-kontrolne nad funkcjonowaniem numeru alarmowego 112, - funkcjonowanie procedur kontroli wewnętrznej w Komendzie. Wskazano na uchybienia: - wyposażenie techniczne PSK uniemożliwiające dyżurnemu dokonania bezpośredniego przekierowania zgłoszenia na numer alarmowy 112 do innych służb wyznaczonych do niesienia pomocy (policja, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie weterynaryjne, pogotowie energetyczne i in.), - brak pełnych możliwości obsługi wywołań alarmowych zgłaszanych w językach obcych.

			- brak wyciągów z planów lokalnych, o których mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 czerwca 2005 r. Pozytywnie oceniono: - należyte przygotowanie do wdrażania SPR z zastosowaniem numeru alarmowego 112, - prawidłowe działania w zakresie wdrożenia Koncepcji Systemu 112, - odpowiedni nadzór służb KWP nad funkcjonowaniem numeru alarmowego 112. Stwierdzono również: - istniejący system lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy 112, w czasie kontroli był zawodny oraz nie działał z wystarczającą precyzją (rzetelnie).
Lubuska KW Policji w Gorzowie Wielkopolskim	pozytywna		Pozytywnie oceniono: - działania nadzorczo- kontrolnych nad funkcjonowaniem numeru alarmowego 112, - funkcjonowanie procedur kontroli wewnętrznej. Wskazano na uchybienia: - brak sprzętu technicznego umożliwiającego obsługę zgłoszeń kierowanych na numer alarmowy 112 w przypadku przejęcia zdarzenia od jednostek równoległych z sąsiadujących powiatów, - brak możliwości rozróżnienia sygnału 112 od 997, - brak możliwości automatycznego przekierowania wywołania alarmowego 112 do innych służb, - brak na stanowisku kierowania procedur rozwiązania tymczasowego dot. powiadamiania o awariach systemu. Stwierdzono również: - istniejący system lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy 112, w czasie kontroli był zawodny oraz nie działał z wystarczającą precyzją (rzetelnie).
KP Policji w Krośnie Odrzańskim	pozytywna z uchybieniami		Pozytywnie oceniono: - realizację obowiązków dotyczących wdrażania numeru alarmowego 112, - podjęcie działań koniecznych do zapewnienia obsługi zgłoszeń kierowanych na numer alarmowy 112 ze stacjonarnych i mobilnych sieci telekomunikacyjnych, - udział w pracach nad koncepcją wojewódzkiej systemu powiadamiania ratunkowego. Wskazano na uchybienia: - niepoodejmowanie działań kontrolnych wobec jednostek PSP i Policji, dotyczących obsługi wywołań alarmowych 112, - późne zawarcie porozumienia z Policją i PSP w sprawie powierzenia im realizacji zadań CPR-ów (w listopadzie 2009 r.),
Delegatura NIK w Warszawie	pozytywna z nieprawidłowościami	Mazowiecki UW w Warszawie	Pozytywnie oceniono: - brak w regulaminie organizacyjnym MUW, jak i w regulaminie wewnętrznym Wydziału Bezpieczeństwa

			i Zarządzania Kryzysowego postanowień dotyczących podejmowania działań kontrolnych w zakresie funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego, w tym obsługi numeru alarmowego 112 na terenie Województwa. Pozytywnie oceniono: - zapewnienie ciągłości obsługi zgłoszeń kierowanych na numer alarmowy 112, - przygotowanie stanowisk kierowania pod względem technicznym do obsługi numeru alarmowego 112 i odbioru zgłoszeń kierowanych na ten numer, w tym fakt, iż 36 stanowisk kierowania posiadało możliwość dokonania bezpośredniego przekierowania zgłoszeń alarmowych do właściwych służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, a 34 komendy PSP (91,2 %) posiadały oddzielną linię telefoniczną do obsługi połączeń przychodzących na numer 112, - sprawowanie nadzoru nad obsługą numeru alarmowego 112, w tym przeprowadzanie testów w ramach rozwiązywania tymczasowego, - udział w pracach nad koncepcją wojewódzkiej systemu powiadamiania ratunkowego. Stwierdzono również: - istniejący system lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy 112, w czasie kontroli był zawodny oraz nie działał z wystarczającą precyzją (rzetelnie).
Mazowiecka KW PSP w Warszawie	pozytywna		Pozytywnie oceniono: - zapewnienie ciągłości obsługi zgłoszeń kierowanych na numer alarmowy 112, również po dniu 10 lutego 2009 r., tj. po dacie utraty mocy obowiązującej przepisów <i>ustawy o PRM</i> (art. 25 oraz 61), stanowiących podstawę z Wojewodą Mazowieckim. Wskazano na uchybienia: - przygotowanie stanowisk kierowania pod względem technicznym do obsługi numeru alarmowego 112 i odbioru zgłoszeń kierowanych na ten numer, - fakt, iż dyżurni stanowisk kierowania nie byli przygotowani do obsługi zgłoszeń w języku innym niż polski. Stwierdzono również: - istniejący system lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy 112, w czasie kontroli był zawodny oraz nie działał z wystarczającą precyzją (rzetelnie) - nieprawidłowości stwierdzone podczas wykonywania testów: jedynie w 4 na 8 przypadkach dyżurni stanowisk kierowania dokonali lokalizacji z promieniem błędu wynoszącym od 1057 m do 3520 m.
Mazowiecka KW Policji w Radomiu	pozytywna z uchybieniami		
KS Policji w Warszawie	pozytywna z uchybieniami		Pozytywnie oceniono: - zagwarantowanie ciągłości obsługi zgłoszeń kierowanych na numer alarmowy 112, - przygotowanie stanowiska kierowania KSP do obsługi wywołań alarmowych kierowanych do numeru 112. Wskazano na uchybienia:

		- brak technicznej możliwości dokonania bezpośredniego przekierowania zgłoszenia alarmowego do innych służb ratunkowych przez Stanowiska kierowania KPP, - przygotowanie stanowisk kierowania komend podległych KSP do obsługi wywołań alarmowych kierowanych do numeru 112. Stwierdzono również: - istniejący system lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy 112, w czasie kontroli był zawodowy oraz nie działał z wystarczającą precyzją (rzetelnie) - nieprawidłowości w lokalizowaniu abonenta dzwoniącego z telefonu komórkowego: na 17 prób przeprowadzonych na obszarze działania Komendanta Stołecznego Policji tylko w 5 przypadkach uzyskano prawidłową lokalizację.
KG Policji w Warszawie	pozytywna z uchybieniami	Pozytywnie oceniono: - zapewnienie przez Komendanta Głównego Policji ciągłości obsługi połączeń do numeru alarmowego 112 na terenie Polski, - udział w pracach nad stworzeniem koncepcji systemu powiadamiania alarmowego z zastosowaniem numeru 112, - działania Komendanta Głównego Policji w zakresie wdrażania porozumień z operatorami telekomunikacyjnymi dotyczące <i>Rozwiązania tymczasowego</i>, - odpowiedni nadzór nad realizacją zadań dotyczących obsługi numeru alarmowego 112 w podległych jednostkach, - działania zmierzające do poprawy wyposażenia stanowisk kierowania Policji, - nadzór nad podległymi jednostkami w zakresie obsługi wywołań alarmowych 112. Wskazano na uchybienia: - brak technicznych możliwości automatycznego ustalenia, czy przychodzące połączenie alarmowe zostało skierowane do numeru 112, czy też do numeru 997 jednostek Policji. Powodowało to utrudnienia w stosowaniu procedury <i>Rozwiązania tymczasowego</i> przy lokalizacji abonenta, - spośród 302 jednostek Policji obsługujących ten numer, możliwość przekierowania połączeń do innych służb posiadało tylko 149 (49,3%). Skutkiem tego było wydłużenie czasu obsługi zgłoszeń kierowanych do numeru alarmowego 112, - powszechny brak znajomości języków obcych przez służby dyżurne Policji (poza KSP – gdzie 60% kadry legitymowało się znajomością co najmniej jednego języka obcego).
Delegatura NIK w Katowicach	Śląski UW w Katowicach	Pozytywnie oceniono: - przygotowanie Urzędu do opracowania i wdrożenia systemu powiadamiania ratunkowego na terenie województwa śląskiego, z zastosowaniem numeru alarmowego 112, - uczestnictwo w uzgadnianiu planów działań przedsiębiorców telekomunikacyjnych na wypadek

		szczególnych zagrożeń, - zapewnienie ciągłej obsługi numeru alarmowego 112 poprzez jednostki Komend Wojewódzkich Policji i PSP. Wskazano na uchybienia: - niepowierzenie obowiązków przypisanych Wojewodzie w zakresie nadzoru i kontroli żadnej komórce organizacyjnej, - późne (7.07.2009 r.) powierzenie Policji i PSP realizacji zadań CPR-ów, - nieuwzględnienie projektu <i>Koncepcji Systemu Powiadamiania Ratunkowego dla województwa śląskiego</i>, - nieuwzględnienie liczby, lokalizacji i terenu działania centrów powiadamiania ratunkowego oraz liczby stanowisk dyspozytorów medycznych i stanowisk operatorów numerów alarmowych, - brak kontroli poprawności realizacji zadań dotyczących obsługi numeru 112, powierzonych jednostkom Policji i PSP.
Śląska KW PSP w Katowicach	pozytywna z uchybieniami	Pozytywnie oceniono: - przygotowanie komendy do realizacji zadań z zakresu obsługi wywołań kierowanych do numeru alarmowego 112, - zapewnienie prawidłowego działania Wojewódzkiego Stanowiska Koordynacji Ratownictwa oraz jego wyposażenie w sprzęt i mechanizmy umożliwiające całodobową kontrolę i nadzór nad realizującymi obsługę zgłoszeń z numeru alarmowego 112 stanowiskami kierowania Komend Powiatowych i Miejskich Państwowej Straży Pożarnej, - działania podejmowane w zakresie utworzenia systemu powiadamiania ratunkowego w województwie śląskim, a także udział KW PSP w opiniowaniu projektowanych rozwiązań (m.in. dotyczących kryteriów lokalizacji Centrów Powiadamiania Ratunkowego i ilości operatorów), - zapewnienie ciągłej obsługi wywołań alarmowych 112 przez podległe komendy i bieżące ich monitorowanie. Wskazano na uchybienia: - nie przeprowadzono działań nadzorczo-kontrolnych wobec podległych jednostek PSP, odbierających wezwania alarmowe z numeru 112, w zakresie dokonywania zgłoszeń nieprawidłowości, występujących podczas lokalizacji zakończenia sieci dzwoniącego na numer alarmowy, - brak wyciągów z planów rejonowych działań przedsiębiorców telekomunikacyjnych w sytuacjach szczególnych zagrożeń, o których mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 czerwca 2005 r. Stwierdzono również: - istniejący system lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy 112, w czasie kontroli był

			zawodny oraz nie działał z wystarczającą precyzją (rzetelnie) - na 51 połączeń, tylko w 17 przypadkach udało się zlokalizować dzwoniącego. Wszystkie dotyczyły połączeń z telefonów Telekomunikacji Polskiej SA. Pozytywnie oceniono: - przygotowanie komendy do realizacji zadań z zakresu obsługi wywołań kierowanych do numeru alarmowego 112, - podejmowanie działań zmierzających do prawidłowego zabezpieczenia funkcjonowania numeru alarmowego 112, - zapewnienie prawidłowego działania Wojewódzkiego Stanowiska Kierowania, - bieżące monitorowanie obsługi wywołań alarmowych i sprawowanie nadzoru nad podległymi komendami, w zakresie zapewnienia utrzymania sprawności odbierania numerów alarmowych. Wskazano na uchybienia: - brak bieżącej kontroli oraz działań nadzorczych wobec podległych jednostek Policji, odbierających wezwania alarmowe z numeru 112, w zakresie dokonywania zgłoszeń nieprawidłowości, występujących podczas lokalizacji zakończenia sieci dzwoniącego na numer alarmowy, - brak wyciągów z planów rejonowych działań przedsiębiorców telekomunikacyjnych w sytuacjach szczególnych zagrożeń, o których mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 czerwca 2005 r. Stwierdzono również: - istniejący system lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy 112, w czasie kontroli był zawodny oraz nie działał z wystarczającą precyzją (rzetelnie) - test sprawności połączeń na numery alarmowe wykazał, że na 25 połączeń, w żadnym przypadku przy użyciu stosowanej w „rozwiązaniu tymczasowym” aplikacji „Lokalizator 112” nie zdołano określić poprawnej lokalizacji dzwoniącego, odpowiadającej miejscu wykonania połączenia, a więc zbitej z miejscem połączenia.
Delegatura NIK w Poznaniu	Wielkopolski UW w Poznaniu	pozytywna z uchybieniami	Pozytywnie oceniono: - działania Wojewody Wielkopolskiego w zakresie wdrażania systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru alarmowego 112, - aktywne uczestnictwo w przygotowaniu koncepcji obsługi systemu na obszarze województwa, współpracę z Policją i działającymi na terenie województwa służbami ratowniczymi, a także z jednostkami samorządu terytorialnego, - przygotowanie urzędu do realizacji zadań w powyższym zakresie. Wskazano na uchybienia: - nieuzgodnienie docelowego modelu systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem numeru

			alarmowego 112 na obszarze województwa, - brak ze strony Wojewody Wielkopolskiego bezpośrednich kontroli wywiązywania się jednostek PSP z zadań powierzonych im porozumieniami z dnia 28 grudnia 2006 r. i 21 lipca 2009 r.
Wielkopolska KW PSP w Poznaniu	pozytywna		Pozytywnie oceniono: - przygotowanie organizacyjne komendy oraz aktywność Komendanta w procesie wdrażania na terenie Wielkopolski numeru alarmowego 112, - wywiązywanie się Komendy Wojewódzkiej z zadań z zakresu nadzoru i kontroli nad funkcjonowaniem ww. systemu powiadamiania ratunkowego. - zapewnienia właściwej obsługi zgłoszeń obcojęzycznych. Wskazano na uchybienia: - brak wyciągów z planów rejonowych działań przedsiębiorców telekomunikacyjnych w sytuacjach szczególnych zagrożeń, o których mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 czerwca 2005 r. Stwierdzono również: - istniejący system lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy 112, w czasie kontroli był zawodny oraz nie działał z wystarczającą precyzją (rzetelnie) - na 8 połączeń z numerem 112 dokonanych z różnych miejsc i sieci funkcjonariuszom dyżurującym na stanowiskach kierowania udało się zlokalizować tylko pięć, przy czym dokładność tych lokalizacji mieściła się w przedziale od 2.278 m do 4.893 m.
KM PSP w Poznaniu	pozytywna z uchybieniami		Pozytywnie oceniono: - działania Komendy związane z funkcjonowaniem systemu powiadamiania ratunkowego dotyczące: synchronizacji działań na obszarach chronionych przez Komendę Miejską znajdujących się we właściwości terenowej innych jednostek Państwowej Straży Pożarnej oraz obszarów znajdujących się we właściwości terenowej Komendy Miejskiej, a chronionych przez inne jednostki, - przygotowania koncepcji funkcjonowania Miejskiego Stanowiska Kierowania i przygotowania koncepcji Centrum Powiadamiania Ratunkowego, - wyposażenie Miejskiego Stanowiska Kierowania w sprzęt i niezbędne oprogramowanie wspomagające przyjmowanie zgłoszeń do numeru 112. Wskazano na uchybienia: - niepełne przygotowanie do obsługi wywołań w językach obcych. - brak wyciągów z planów lokalnych działań przedsiębiorców telekomunikacyjnych w sytuacjach szczególnych zagrożeń, o których mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 czerwca 2005 r. Stwierdzono również: - istniejący system lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy 112, w czasie kontroli był

			zawodny oraz nie działał z wystarczającą precyzją (rzetelnie) - na 5 zrealizowanych połączeń z PSK w trzech przypadkach dyżurnemu operacyjnemu nie udało się ustalić lokalizacji dzwoniącego, w 1 przypadku lokalizacja została ustalona z dokładnością do 3.339 m a w drugim system wskazał miejscowość oddaloną o 20 km od miejsca inicjacji połączenia.
KP PSP w Gnieźnie	pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości		Pozytywnie oceniono: - przygotowanie do realizacji zadań związanych z obsługą zgłoszeń przyjmowanych na numer alarmowy 112. - wyposażenie Powiatowego Stanowiska Kierowania w niezbędny sprzęt techniczny, - realizacja zadań z ww. zakresu uwzględniona została w obowiązujących w Komendzie regulaminach i zakresach obowiązków funkcjonariuszy. Negatywnie oceniono: - niepełne przestrzeganie przez dyżurnych stanowiska kierowania procedury obsługi wywołań alarmowych 112 - niepełne przygotowanie do obsługi wywołań w językach obcych, - małą intensywność kontroli stanowisk kierowania. Wskazano na uchybienia: - brak wyciągów z planów lokalnych działań przedsiębiorców telekomunikacyjnych w sytuacjach szczególnych zagrożeń, o których mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 czerwca 2005 r. Stwierdzono również: - istniejący system lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy 112, w czasie kontroli był zawodny oraz nie działał z wystarczającą precyzją (rzetelnie).